KAUNO KOLEGIJA

IDĖJŲ FORUMAS

Tarptautinė mokslinė studentų konferencija **„IDĖJŲ FORUMAS".** Pranešimų santraukos ir kūrybinių darbų parodos

International scientific students' conference "Forum of Ideas" Abstracts and exhibitions of creative works

Kauno kolegija

Menų ir ugdymo fakultetas

ISSN 2783-5863

2022 m.

Turinys

MENO RAIŠKOS GALIMYBĖS IR STUDENTŲ VERSLMO ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS

Lithuanian Art in the Late Soviet Era: A Phenomenological Perspective 12
Lukas Alsys
Vytautas Magnus University, Lithuania

The Limitations of Float Glass as an Artistic Advantage for the Practicing Glass Artist 14
Lachezar Dochev, PHD Student
National Academy of Arts, Sofia Academy of Arts & Design, Glass Design, Bulgaria

Design Education and the Culture of Emotions as Nutrition for Design Solutions 16
Alexandra Slavova, Denitsa Gospodinova, Simona Gvozdeykova, Todor Todorov, dr Theodor Liho
Advertising Design Department TEAM, Sofia Academy of Arts and Design, Bulgaria

Criteria of a Quality Assessment for the Printing Industry 18
Renate Druva
Rezekne Academy of Technologies, Latvia

Business Plan For "Treenest d.o.o." 20
Nejc Goter, Klemen Skrbinšek, Kristjan Novak, Zdenka Steblovnik Župan
Wood Technology School Maribor, Vocational College, Slovenia

Business Plan For "RBM Design d.o.o." 22
Ožbej Repotočnik, Denis Babič, Žiga Meh, Zdenka Steblovnik Župan
Wood Technology School Maribor, Vocational College, Slovenia

Learning Through Shapes and Colors 24
Ana Hanžekovič, Jessica Jaklin, Jure Ričnik, Klemen Rous, Marcel Gajšt, Valentina Kreft, Cvetka Hojnik, Igor Hovnik, dr Martin Klinc
Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College, Slovenia

Explore and Play 26
Žan Matjašič, Leila Furlan, Eva Hanžekovič, Gregor Rezar, Sara Gabor, Cvetka Hojnik, Igor Hovnik, dr Martin Klinc
Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College, Slovenia

KALBŲ IR VERTIMO STUDIJŲ IŠŠŪKIAI

The Analysis of Students' Satisfaction With Business English Courses in Distance and Face-To-Face Learning Environment 30
Lea Dostanić, Maja Rončević
Singidunum University, Serbia

Humour in the Titles of English Newspaper Articles. Why? 31
Karolina Gabalaitė, dr Rima Jasnauskaitė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

Linguistic Analysis of Slogans 32
Rugilė Švabauskaitė, Ieva Brazauskaitė-Zubavičienė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

Differences of Translation Prices Between Lithuanian Agencies and Freelance Translators 33
Kamilė Čižiūtė, Karolina Drebulytė, Ingrida Ščerbinskaitė, Vilma Kačerauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

Lietuvių gestų kalbos terminų daryba 34
Kamilė Cibulskaitė, Austėja Tučiūtė
Vilniaus kolegija, Pedagogikos fakultetas

Dainų vertimas į lietuvių gestų kalbą 35
Viktorija Vaičiūnaitė
Vilniaus kolegija, Pedagogikos fakultetas

Vocabulary Features of Famous Political Speeches 36
Gabija Gudaitytė, Jolanta Bareikienė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

(In)Effective Language Means of a Sales Pitch 37
Dovydas Juškevičius, Asta Pukienė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

Advertising Slogans From Syntactic Perspective 38
Karolina Balčiūnaitė, dr Rima Jasnauskaitė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

Phonetic Peculiarities in Advertising 39
Eglė Pečkytė, Ieva Brazauskaitė-Zubavičienė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

Linguistic Solutions for Highlighting Social Responsibility in Contemporary Advertising Campaigns 40
Gabrielė Stonkutė, Asta Pukienė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

DARNAUS VYSTYMOSI SPRENDIMAI IR POVEIKIS ŽMOGAUS VEIKLAI

The World Health Organisation (Who) 44
Aivaras Mišeikis, Violeta Kamantauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine, Lithuania

Water Pollution and Its Impact on Environment 45
Julija Darvidaitė, Violeta Kamantauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine, Lithuania

Occupational Therapy for Children With Down Syndrome 46
Evelina Balčiūnaitė, Violeta Kamantauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine, Lithuania

Comparative Analysis of Surveys on Students and Persons With Minor Children Consumption Behaviour 47
Simona Sarnickaitė, Žygimantas Aukštakalnis, Kotryna Kudirkaitė, Vaidotas Blažiūnas, Marius Jankauskas, Stepas Grigė, Guoda Medeckaitė, Rasa Šulcienė
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre, Lithuania

Occupational Therapy Methods to Children With Developmental Disorders 48
Austėja Brazaitytė, Violeta Kamantauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine, Lithuania

Physiotherapy Techniques for Elderly People: The Case of Parkinson's Disease and Osteoporosis 49
Monika Janušauskaitė, Violeta Kamantauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine, Lithuania

Game Therapy for Children With Attention-Deficit / Hyperactivity Disorder 50
Dovaidė Kurytė, Violeta Kamantauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine, Lithuania

Occupational Therapist's Work With Children With Cerebral Palsy 51
Rosita Lukošiūtė, Violeta Kamantauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine, Lithuania

First Aid in the Case of Food Poisoning 52
Karina Kazlauskaitė, Violeta Kamantauskienė
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine, Lithuania

TVARŪS DIZAINO SPRENDIMAI ASMENS ĮVAIZDŽIUI IR VISUOMENĖS GEROVEI

Klasikinio drabužio transformacija tvarios mados garderobe 56
Gabrielė Naverdauskaitė, Gustė Jonkutė, Deimantė Zakarauskytė, Violeta Dobrovolskienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Speciali reklama ir produktų pakuotė ozono sluoksnio išsaugojimui 58
Gerda Andreikėnaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Tvaraus dizaino sprendimai kuriant sceninį įvaizdį muzikos grupei „Aquarium de Clara" 60
Gabrielė Barkauskaitė, Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Kuzė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Tvarių – ilgaamžių ir restauruojamų baldų pasirinkimas: efektyvi priemonė vartotojiškumo mažinimui 62
Ugnė Paužaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Tvari mada garderobe remiantis kostiumo ir mados istorijos atspindžiais 64
Kamilė Radžiūtė, Gustina Pucilauskaitė, Jūratė Bendinskaitė, Violeta Dobrovolskienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Dantų higienos šepetėlio dizaino sprendimas patogiam rūšiavimui gyvavimo ciklo pabaigoje 66
Jurgita Nidrytė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Perdirbto popieriaus rankų kremo tūbelė – draugiška aplinkai alternatyva plastikinių pakuočių atžvilgiu 68
Lukas Matusevičius, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Dalomoji medžiaga: reikalingumas visuomenei ir žala aplinkai 70
Greta Mieliauskaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Greito maisto restoranų rinkinių vaikams žaislų poveikis jų sveikatai ir aplinkai 72
Austėja Jankauskaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Naujo dizaino kavinių valgiaraščiai: informatyvūs patiekalų aprašymai ir aptarnavimo kokybė 74
Goda Jocytė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Automobilio vairuotojo sėdynė: privalumai, trūkumai, ergonomika ir įtaka vairavimo kokybei 76
Goda Kazakauskaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Tekstilės atraižų panaudojimas tvariame garderobe 78
Kotryna Kašėtaitė, Ineta Kondratavičiūtė, Augustina Bilziukevičiūtė, Violeta Dobrovolskienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS DIZAINO PRIEMONĖMIS

Žmogaus įvaizdžio metamorfozė remiantis transhumanizmo ideologija 82
Viktorija Molodeikina, Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Kuzė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Kūrybiškumo ugdymas taikant inovatyvius dizaino srityje mokymo(si) metodus 84
Danielis Radzevičius, Jonas Jakaitis
Vilniaus Gedimino technikos universitetas (Vilnius Tech), Architektūros fakultetas, Dizaino katedra

Priklausomybę besigydančių žmonių integravimas į visuomenę įvaizdžio pagalba 86
Urtė Šapranauskaitė, Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Dargienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Pradedančiojo menininko profesinė įvaizdžio reprezentacija sociokultūrinėje erdvėje 88
Gabija Vaičaitytė, Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Kuzė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Finansinio raštingumo ugdymas pasitelkiant vizualines priemones 90
Eglė Krečkauskaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Visuomenės švietimas apie gaisro pavojus ir dūmų detektorių svarbą pasitelkiant vizualines priemones 92
Martynas Kunigėlis, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Senos statybos daugiabučių namų balkonų stiklinimas – saugumo ir estetikos problema 94
Rita Tarasevičienė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Informaciniai plakatai, skirti visuomenės švietimui apie paramą benamius gyvūnus globojančioms įstaigoms 96
Milda Jakštaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Stereogramų kūrimo principai ir jų įtaka vizualinės raiškos suvokimui knygoje „Stereogramų paslaptys“ 98
Radvilė Sarapinaitė, Gintarė Jarašienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Kūrybinis fotografijos projektas „Vardan jų“ 100
Miglė Rugėnaitė, Svetlana Batura
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Naujas viešųjų / bio tualetų dizainas sprėstų visuomenės poreikių ir šalies įvaizdžio problemas 102
Karina Jančenko, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

DIZAINO, FOTOGRAFIJOS, KINEMATOGRAFIJOS, TEATRO IR SCENOS METAMORFOZĖS: ESTETIKA IR KOMUNIKACIJA

E-performansas „Iš(si)koduok laisvę“ 106
Ernesta Zakaitė, Ema Daniusevičiūtė, Linas Karickas, Gintarė Kulbeckienė
Šiaulių valstybinė kolegija

Meninės fotografijos projektas „Ilgesiui apsivijus“ 108
Emilė Barauskaitė, Svetlana Batura
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Spektaklio „Vizijos“ personažų įvaizdžių formavimo galimybės Kaunas – Europos kultūros sostinė 2022 projektui 110
Aušrinė Jokubauskaitė, Rasa Povilaitienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Įvaizdžio raiškos priemonės formuojančios moters piktadarės paveiklą fantastiniame kinematografijos žanre 112
Evelina Gestautaitė, Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Kuzė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Sovietmečio filosofijos įtaka šiandieninio žmogaus gyvenime, šiuolaikinėje Lietuvos fotografijoje 114
Ieva Sutkaitytė, Svetlana Batura
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Foto albumo dizainas šiuolaikinės vizualinės raiškos bendravimo priemonei sukurti 116
Rusnė Kursevičiūtė dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Nuotakos įvaizdžio kūrimas pasitelkiant siurrealizmui būdingą stilistiką 118
Karolina Vaitiekūnaitė, Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Dargienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Modelių agentūros „Powerage'ncy“ brandžių modelių vizualinė komunikacija įvaizdžiuose 120
Ieva Uljanovaitė, Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Dargienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Tautine simbolika grįstas šiuolaikinis įvaizdis 122
Gabija Dirdaitė, Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Dargienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Įvaizdžio formavimo galimybės naudojant „Maskuotė po šydu“ veido aksesuarus 124
Goda Kardišauskaitė, Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Kuzė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Fizinio neįgalumo estetikos reprezentacija įvaizdyje 126
Karina Patašiūtė, Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Dargienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Reivo subkultūros raiška kuriant sceninį įvaizdį elektroninės muzikos didžėjui V/M 128
Ema Totoraitytė, Rasa Povilaitienė, dr Jovita Kuzė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Socialinių tinklų įtaka mados vartotojui 130
Viltė Jočytė, Asta Kisieliūtė
Vilniaus kolegija, Menų ir kūrybinių technologijų fakultetas

ARCHITEKTŪRINIŲ SPRENDIMŲ IR INTERJERO ERDVĖS SUFORMAVIMO POVEIKIS ŽMOGAUS GEROVEI

Žmogaus santykis su erdve šiuolaikinėje Lietuvos fotografijoje 134
Eglė Vaištaraitė, Svetlana Batura
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Harmoninga interjero erdvė: spalvų, apšvietimo ir tekstūrų įtaka psichofiziologinei sveikatai 136
Vanessa Jačunskaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

XX a. ikoninės architektūros reprezentacija įvaizdžio kūrime 138
Žyginta Margenytė, Rasa Povilaitienė, dr. Ingrida Povilaitienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Interjero spalvų įtaka žmogaus psichoemocinei būsenai 140
Iveta Kirlytė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Ergonomiškų ir saugių Kauno kolegijos bendrabučių laiptų dizainas 142
Gabrielė Pažemeckaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Optimalūs dizaino sprendimai bendrabučio kambariui 144
Eglė Glaveckaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Kiliminė danga interjere: priežiūra ir įtaka žmogaus sveikatai 146
Dovilė Jakutavičiūtė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Garso izoliacijos problema sovietmečio daugiabučiuose 148
Danielė Kosuchinaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Optimalus garso izoliavimas butuose 150
Mira Miakiševa, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Naujo dizaino nuorūkoms skirtos šiukšliadėžės, skatinančios mažiau teršti aplinką ir susimąstyti apie rūkymo žalą 152
Justina Mikoliūnaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Naujas miesto viešo transporto stotelių dizainas: ilgaamžiškumo ir estetikos sprendimai 154
Ieva Ulčickaitė, dr. Inga Valentinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

ANKSTYVOJO UGDYMO AKTUALIJOS

Lopšelių-darželių interneto svetainių kalbos kokybės tyrimas 158
Goda Gedminaitė, Aurėja Šarkauskaitė, dr. Aušra Rimkutė-Ganusauskienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Ugdomosios aplinkos įtaka ikimokyklinio amžiaus vaikų socialinės kompetencijos ugdymui 159
Rasa Bartkevičienė, dr. Algimantas Bagdonas
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Emocinio intelekto ugdymo(si) galimybės ikimokykliniame amžiuje 160
Živilė Benokraitienė, dr. Algimantas Bagdonas
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Ikimokyklinio amžiaus vaikų socialinės kompetencijos ugdymas/is šeimoje 161
Gerda Dailidaitė, Edita Dulkinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Ankstyvojo amžiaus vaikų dienos ritmo ugdymo(si) galimybės 162
Ramunė Duobienė, dr. Algimantas Bagdonas
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Šeimos ir priešmokyklinio ugdymo/si pedagogų bendradarbiavimas ugdant vaikus, turinčius elgesio ir emocijų sutrikimų 163
Solveiga Grinaitė, Edita Dulkinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Ikimokyklinio amžiaus vaikų matematinių gebėjimų ugdymas(-is) pasitelkiant pasakas 164
Vilma Iščišinienė, Edita Dulkinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Ikimokyklinio amžiaus vaikų patiriamo streso apraiškos ir jų įveikimo būdai 165
Agnė Pileckaitė, Edita Ivinkina
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Ikimokyklinio amžiaus vaikų emocinio intelekto ugdymas/is ikimokyklinio ugdymo įstaigoje 166
Renata Rastauskienė, Edita Dulkinienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Sveikatos gyvensenos ugdymo galimybės ikimokykliniame amžiuje 167
Aistė Ryžovienė, dr. Algimantas Bagdonas
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Ankstyvojo amžiaus vaikų pažinimo kompetencijos ugdymas(is) per atradimus, bandymus, eksperimentus 168
Lina Valevičė, dr. Algimantas Bagdonas
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Gabių ikimokyklinio amžiaus vaikų atpažinimo galimybės: pedagogų nuomonė 169
Evelina Žukauskaitė, dr. Reda Jacynė
Klaipėdos universitetas, Socialinių ir humanitarinių mokslų fakultetas, Pedagogikos katedra

IDĖJŲ FORUMAS

Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

MENO RAIŠKOS GALIMYBĖS IR STUDENTŲ VERSLUMO ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS

OPPORTUNITIES FOR EXPRESSING ART AND DEVELOPING STUDENTS‘ ENTREPRENEURIAL

LITHUANIAN ART IN THE LATE SOVIET ERA: A PHENOMENOLOGICAL PERSPECTIVE

Lukas Alsys
Vytautas Magnus University

Address: K. Donelaičio g. 58, 44248, Kaunas
Webpage: www.vdu.lt
E-mail: lalsys1@gmail.com
Phone: +370 645 27667
Research field: H 003 History and theory of arts

Research purpose. The essential function of this study is to look at the theater of socialist realism and the entire field of Lithuanian culture of the late Soviet era from a phenomenological perspective and A. Šliogeris "being" perspective.

Keywords: A. Šliogeris, phenomenology, socialist realism, Th. Kuhn, theatre

Research Methodology. The essential methodology of research access is phenomenological view. The purpose of phenomenology is to criticize science and show its limits. However, with art history in mind, it is important to define the fundamental idea of why it is important to criticize science and set its boundaries, and to answer the question of what key aspects we can single out. From a phenomenological perspective, defining and understanding the boundaries of science is important because scientific statements and theories would not be identical to myth and mythological thinking. This idea is particularly important in the study of late Soviet culture, which in principle constructed new logic structures.

Results / Findings. The "being" of art in the light of phenomenology is a premature presence "here", a critical assessment of the classical philosophy of Western metaphysics and transcendence. And judging by cultural research itself, which is often based on the subjective judgments of many critics, memoirs, narratives, and factual events by artists, realizing that theatrical research requires personal evaluation in relation to Husterl's perspective, we can argue that scientific activity is an attempt to reach an ideal rather than a reality.

Originality / Practical implications. The originality of the study may be based on the fact that the current context requires a new assessment of the field of Soviet culture. It is important to point out that social realism was mainly studied during the Soviet era, so the written texts require a new approach due to its ideological - propagandistic nature. More and more research on Soviet culture is now emerging, so new research could become a good source of information for future research.

THE LIMITATIONS OF FLOAT GLASS AS AN ARTISTIC ADVANTAGE FOR THE PRACTICING GLASS ARTIST

Lachezar Dochev, PHD Student
National Academy of Arts, Sofia Academy of Arts & Design
Glass Design

Address: 1 Shipka Street, 1000 Sofia, Bulgaria
Webpage: https://nha.bg/en
E-mail: luchoartsynthesis@gmail.com
Phone: +359899812987
Research field: V002 / V003

Research purpose. Float glass (today's window glass) is not recyclable and due to its production method - a great technological advantage, is difficult to melt and avoided by artists. However, the exact reason for its non-recyclability could be used as an artistic advantage and compositional and design approach. So, the aim of the research is to find practical ways of using float (window) glass for the purpose of creating pieces of art; use its limitations as an artistic advantage.

Keywords: float glass, glass, recyclability, sustainability, technical limitations as an advantage, window glass

Research Methodology. Researching the existing theory and drawing conclusions; practical testing; designing and making of pieces of art, photo-documenting.

Results / Findings. Float glass is applicable for making pieces of art: cast glass sculptures, fused panels, utility design and fine craft objects (fig. 1-3). It is labor consuming, but to a comparable level with other mediums and glasses. It offers its own aesthetic qualities that are not achievable with any other glasses.

Originality / Practical implications. This is personal research and all visual examples are of my own art. However, I do believe float glass can be very useful for educating purposes as its technical limitations and aesthetic qualities give a natural frame or direction in composition and design. It is also the cheapest glass in the market which is a big advantage for the student and the emerging artist.

Figure 1. **Urban Sites of Dreamland - I & II.** *Author: Lachezar Dochev, 2012*

Figure 2. **Urban Sites of Dreamland - III & IV.** *Author: Lachezar Dochev, 2018*

Figure 3. **Urban Sites of Dreamland – V.** *Author: Lachezar Dochev, 2019*

DESIGN EDUCATION AND THE CULTURE OF EMOTIONS AS NUTRITION FOR DESIGN SOLUTIONS

Alexandra Slavova, Denitsa Gospodinova, Simona Gvozdeykova, Todor Todorov
Dr. Theodor Liho *(supervisor)*
Advertising Design Department TEAM
Sofia Academy of Arts and Design

Address: 1000 Sofia, “Shipka” Str. #1
Webpage: www.nha.bg
E-mail: teddy.liho@nha.bg
Phone: +359 888 581 450
Research field: V 003 Design

Research purpose. Nowadays design experiences dynamic changes in all of its forms. These changes overflow the designer's thought process with a lot of information and cause many difficulties. Therefore, adaptation has become a key point for every designer's work as well as his cognitive knowledge and emotional intelligence. Understanding certain types of people and cultures, as well as technologies and tools, is essential when aiming for sustainable design. Design professionals working in a team and design users are emotional decision makers.

Keywords: Adaptively, create connections, Culture of emotions, Design education, Design process, Emotional Intelligence, Flexibility, Sustainable Design, learn to learn

Research Methodology. Our shared study case consists of several educational projects. Their main purpose is to provide synergy of visual language, culture and to create experiences. The base elements of the design process consist of subject research, study cases, ideation, execution and evaluation of the results. With the main topics being: *Emotional intelligence* - the key towards adapting today's practice and successful user experience; *Concept of design* - to link the dots between emotional intelligence and personification of the audiences; *Sustainable design* - to seek and cultivate an everlasting design. Today's hot subject for all is to dedicate our creativity to solidarity with Ukraine people for meaningful emotional impact in fighting for peace.

Results / Findings. How to create meaningful content in communication design? Working design solutions are based on the right hierarchy of communication channels and visual messages (fig. 1-4). In its core the sustainable design implements self-improvement based on the consumers interacting and feedback.

Originality / Practical implications. The research might be helpful to anyone who has interest in studying any design field**.** It tries to create hierarchy in the emotional culture related to the design product and local context.

Figure 1. **"Ethno" display font.** *Author: Alexandra Slavova, 2022*

Figure 2. **Sport bikes outdoor advertising ground.** *Author: Denitsa Gospodinova, 2022*

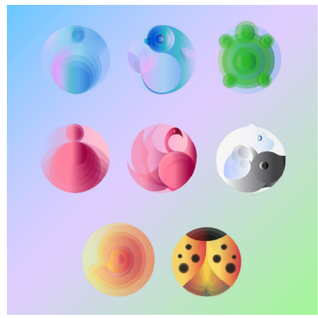

Figure 3. **Visual communication system for Sofia Museum of Natural History.** *Author: Simona Gvozdeikova, 2021*

Figure 4. **Beekeeper in space.** *Author: Todor Todorov, 2021*

CRITERIA OF A QUALITY ASSESSMENT FOR THE PRINTING INDUSTRY

Renate Druva
Rezekne Academy of Technologies

Address: Atbrīvošanas al. 115, Rezekne, Latvia
Webpage: www.rta.lv
E-mail: renate.druva@gmail.com
Phone: +371 24886744
Research field: V003 Design

Research purpose. In today's information and technology age, attitudes towards different forms of advertising have changed, namely technologies that deliver limited design and quality performance at a lower level than design and technological capabilities at a higher level. Undoubtedly, according to the above, the target audiences are different, as well as the quantity of the target audience is different. Logically, this is subordinate to the financial possibilities offered by the specific result in terms of print and design quality, namely, the higher the print quality and design, the more expensive the service. There is a generally accepted standard for printing, and what does not meet the standard's requirements is lower design performance and print quality. The aim of the article is to determine the quality evaluation criteria in the field of printing by analysing the scientific literature.

Keywords: brochures, design, development, magazines, printing, quality, research, target audience

Research Methodology. Research methods - analysis of literature and information sources.

Results / Findings. Achieved result - quality evaluation criteria in the printing industry have been determined. The main ones are the accounting of quality indicators of printing processes, the quality checks of technological processes, as well as the quality of the presented design, which complies with the generally accepted guidelines in the printing materials like magazines and brochures. Technique is essential to ensure that a high-resolution photograph meets the desired result, following a quality check of the printing equipment by means of a densitometer and other quality control checks. The opinion of experts with many years of experience in the field is important to consider the evaluation criteria. It is important to consider technical developments and the subordination of design to it.

Originality / Practical implications. Evaluation of the qualitative print and design in a poster, magazine.

BUSINESS PLAN FOR “TREENEST d.o.o.”

Nejc Goter, **Klemen Skrbinšek**, **Kristjan Novak**
Zdenka Steblovnik Župan *(mentor)*
Wood Technology School Maribor, Vocational College

Address: Lesarska ul. 2, 2000 Maribor, Slovenia
Webpage: https://visja.lsmb.si/
E-mail: nejc.goter12@gmail.com[1], klemens@lsmb.si[2], kristjannovak11@lsmb.si[3]
zdenka.steblovnik-zupan@lsmb.si[4]
Phone: +386 2 421 66 58
Research field: S 004 Economics

Research purpose. The purpose of the research is to create a business plan in a team. The business idea is to design, build and rent treehouses for tourist purposes. All the houses would be made in terms of maximizing coexistence with nature, like glamping, but something even closer to camping, as the houses would use collected rainwater, electric solar cells for cooking and heating. In addition to the treehouses, we would also set up a larger event building, which would have toilets, showers and a larger space for various events and concerts. Main purpose is to investigate the possibilities of business form in which this idea would bring value.

Keywords: business plan, coexistence with nature, energy self-sufficiency, forests, green tourism, hiking, sustainable development, SWOT analysis, teambuilding, treehouses, vacation in nature

Research Methodology. We made a business plan in a team, where we brainstormed the ideas of various options and agreed upon a selection. We explored the tourist opportunities in the area in the form of ski slopes, swimming pools, cycling and hiking trails. We also researched the competition of our glamping tourism idea in the region and wider in order to get new ideas and insight into what approach would work. We prepared a questionnaire and surveyed our possible customers regarding their habits and needs.

Results / Findings. Based on the SWOT analysis of the business idea, we found that we have many advantages, mostly by having our own land and wood (fig. 1-3) to invest and use for construction. In addition, we also have knowledge and skills of timber construction (fig. 5) and building with wood (fig. 4). Our survey and competition research shows good opportunities to gain customers, as the hikers and cyclists often pass through the parcel. Also, our idea of offering the authentic experience of staying in a tree house and far away from cities seems to be very unique in the region and further.

Originality / Practical implications. Awareness of coexistence with nature and sustainable development is growing, as is Slovenia's recognition in this field. We see this as a good opportunity to raise awareness among people about the importance of nature conservation and healthy living. Legally our company would be established as a d.o.o. (limited - Ltd) with three co-investors who would also be the only employees at the start. We named our firm TREENEST, designed our logo (fig. 6) and planned our promotional activities. We estimate the value of the investment to approximately 95,000 EUR, which would be partly covered by co-financing from the EU resources (Slovene Enterprise Fund) and partly by a commercial bank loan. According to our estimates and business plan, our investment would be covered in 3 years. In a near future, we plan to expand and widen the offer with new services - rentals for families, teambuilding events for companies, outdoor schools (students), personal celebrations and weddings etc.

Figure 1: **Macro location in Slovenia**
Source: Googlemaps, 2022

Figure 2: **Micro location in municipality Štore**
Source: Googlemaps, 2022

Figure 3: **Land / parcel with a view**
Author: Nejc Goter, 2022

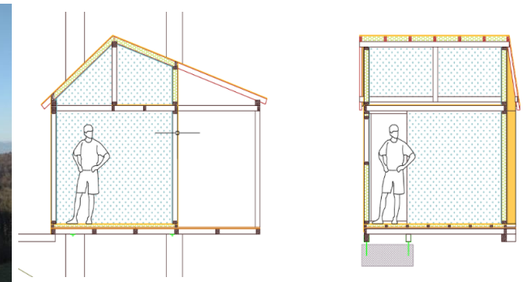

Figure 4: **Treehouse plans**
Author: Nejc Goter, 2022

Figure 5: **Construction elements prepared for building**
Author: Nejc Goter, 2022

Treenest

Figure 6: **Our company logo**
Authors: Kristjan Novak, Klemen Skrbinšek, 2022

BUSINESS PLAN FOR “RBM design d.o.o.”

Ožbej Repotočnik, **Denis Babič**, **Žiga Meh**
Zdenka Steblovnik Župan *(mentor)*
Wood Technology School Maribor, Vocational College

Address: Lesarska ul. 2, 2000 Maribor, Slovenia
Webpage: https://visja.lsmb.si/
E-mail: ozbejr@lsmb.si[1], denisb3@lsmb.si[2], zigam@lsmb.si[3]
zdenka.steblovnik-zupan@lsmb.si[4]
Phone: +386 2 421 66 58
Research field: S 004 Economics

Research purpose. The purpose of the business plan was to analyze possibilities and present the solutions for realization of our team business idea for marketing the service of measuring products and facilities using a 3D scanner transforming the scan into ACad. With the advent of increasing precision, this measuring is becoming more and more necessary and useful, but not affordable for many potential users. In doing so, we have sought to make this service as easy as possible with the most innovative approach possible. Starting our business in Slovenia, we have further intention to spread to other countries in the Balkans and northern Europe. Our main market niche would be measuring facilities and products on sites for both private customers and businesses, later on our aim is to widen our services into developing software for optimal placement in space and showing anomalies in products and facilities.

Keywords: 3D scanner, anomalies, ACad, drawings, competition, market research, measuring, objects, products, promotion, software, SWOT analysis

Research Methodology. The preparation of business plan took place in the form of teamwork, using brainstorming techniques, studying literature, resources, executing the market and competition research (surveys, secondary resources analysis), SWOT analysis and value analysis, preparing financial spreadsheets, making a summary of the business plan in the form of a canvas.

Results / Findings. Based on the specifics of the business idea and the prices of the tools we would need, we find that the required amount of starting investment in two 3D scanners (fig. 1-2) and other needed elements would be around €200.000, which we plan to cover by a bank loan of €110.000 and equivalent investments from each of three partners, both in financial and material forms. We have agreed upon our company name, vision and mission statements and designed our logo (fig. 3) and promotional materials.

Originality / Practical implications. The company would be legally established as a “limited liability company” (d.o.o. or Ltd.), with three co-owners, of which the two would be fully employed from the start. Later we plan for the third co-owner to also become fully employed. Our market research inspires us with optimistic expectations to operate with a large profit from the start, so our investment could be repaid in a few of years. Details are presented in our business plan.

Figure 1. **3D scanning of objects, 2022**
Source: http://www.3dscannerindia.com/artec3d-scanner.html

Figure 2. **3D scanner, 2022**
Source: https://www.3d-tisk.si/izdelek/einscan-pro-hd/

Figure 3. **Our logo (in creation), 2022**
Authors: Ožbej Repotočnik, Denis Babič, Žiga Meh

LEARNING THROUGH SHAPES AND COLORS

Ana Hanžekovič, Jessica Jaklin, Jure Ričnik, Klemen Rous, Marcel Gajšt, Valentina Kreft
Cvetka Hojnik *(supervisor)*
Igor Hovnik, dr. Martin Klinc *(practical realization)*
Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College

Address: Lesarska ulica 2, 2000 Maribor
Webpage: https://visja.lsmb.si/
E-mail: referat@lsmb.si
Phone: +386 2 421 66 58
Research field: V 003 Design

Research purpose. We combined knowledge from Art Theory, manual woodworking, and knowledge of the characteristics of different woods in our Project week. With that we made child-friendly and interesting didactic toys.

Keywords: animals, basic shapes, basic colors, bunny, children, clock, colors, cube, didactic toys, project week, scales, shapes, simple shapes, students, study, time, toys, train, wagons, weather

Research Methodology. This time the theme of the project week was making of didactic children's toys. We would like to emphasize that the toys were not only created during the project week, but the preparation of ideas started in October and we only finished the work in April.

The toys that we will present are intended for children from the first to the fourth year of age. During the game, the child is trained in various motor skills and develops a sense of colors, shapes and textures.
To spike the interest of children, we made the products in basic colors and simple shapes.

While working, we learned to use different design programs, such as AutoCAD, machines (lathe, CNC laser, various saws, grinding machines) and learned about different materials and which materials are best to be paired together.

Results / Findings. We have learnt about the importance of didactic toys and how useful they are for children learning the basics of life. We got to learn how to work in pairs and how to schedule work for it to be efficient. Since we designed the toys ourselves, we were the ones bringing it to life with the help of our existing knowledge and the machines in the workshop. Seeing the final products, it was a big accomplishment for all of us.

Originality / Practical implications. All toys are based on wood, as a warm material that is environmentally friendly, so we created a Learning cube-recognition of time and weather (fig. 1), a Bunny scale (fig. 2), Building blocks based on basic geometric shapes (fig. 3) and a Building train-with differently recognizable wagons (fig. 4).

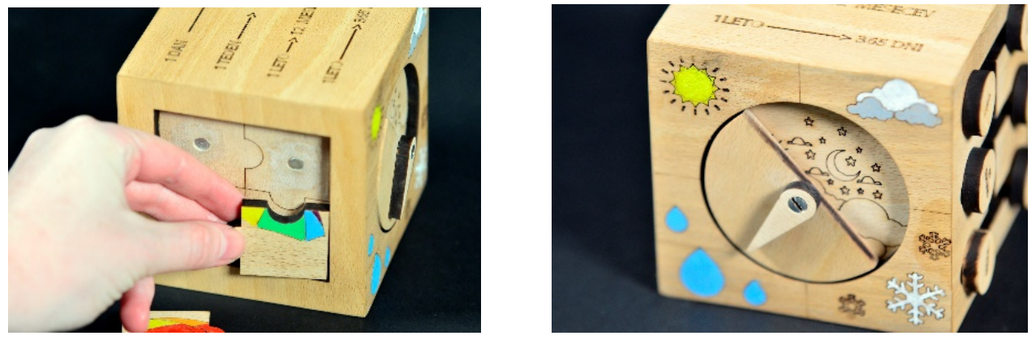

Figure 1. **Learning cube**
Author: Ana Hanžekovič, Klemen Rous, 2021/2022

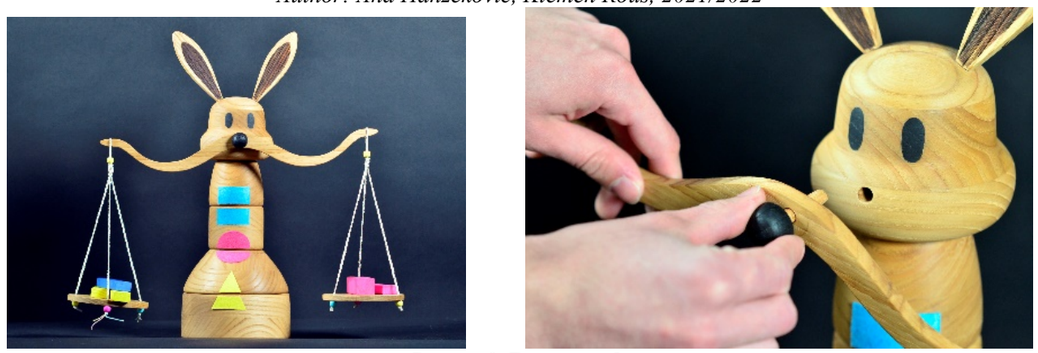

Picture 2. **Bunny scale**
Author: Jessica Jaklin, Nik Gračner, 2021/2022

Picture 3. **Building blocks**
Author: Jure Ričnik, 2021/2022

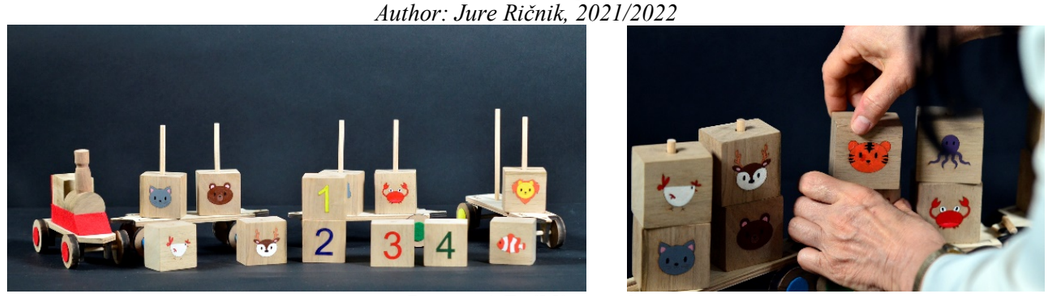

Picture 4. **Building train**
Author: Marcel Gajšt, Valentina Kreft, 2021/2022

EXPLORE AND PLAY

Žan Matjašič, Leila Furlan, Eva Hanžekovič, Gregor Rezar, Sara Gabor
Cvetka Hojnik *(supervisor)*
Igor Hovnik, dr. Martin Klinc *(practical realization)*
Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College

Address: Lesarska ulica 2, 2000 Maribor
Webpage: https://visja.lsmb.si/
E-mail: referat@lsmb.si
Phone: +386 2 421 66 58
Research field: V 003 Design

Research purpose. Learning through play is a special experience and it stimulates new interests and passions among the children. Therefore, during our project week, we decided to make some didactic toys that encourage children to further develop their abilities, and at the same time look interesting and eye catching to them. Didactic toys in general help with motor skills, improve the senses, mental abilities, creativity and expand experience. So, in this project we combined knowledge from Art Theory, manual woodworking, and knowledge of the characteristics of different woods in our Project week. With that we made child-friendly and interesting didactic toys.

Keywords: child-friendly, colored toys didactic toys, didactic toys, made from wood, project, puzzle toys, teamwork, toys, wooden toys

Research Methodology For our main designing tools, we used Photoshop and AutoCAD. It was important that toys attract people not only for learning purposes but also with its appearance. That is why we used many different color combinations with vivid shades and a lot of different accessories to stimulate interest in such games. All three games that we present contain puzzle solving, which is one of the key mind games, that has been proven to encourage children to solve additional problems and increase their mental abilities. In one of the games, the children also learn about the position of the cities and regions in Slovenia. In other two, they learn how to properly handle the garbage/waste that younger people encounter daily. That also contributes to better understanding of importance of a clean environment and recycling. Toys in our presentation are for kids from 6 years up, because we prioritize learning of addition, subtraction and recognizing the geometric shapes.

Results / Findings. We were able to learn more about the importance of didactic toys and toys in general in children' development. We were also able to test ourselves with our ability to work in teams and tandems. But most importantly we got to design the product by ourselves, got actively involved in its production with a variety of machines, to now see the final product.

Originality / Practical implications. We represent three final products, that are shown in the pictures, and are named: Don't get angry (SLOVENIA my country) on Game 1 (fig. 1), The book of recycling on Game 2 (fig 2), Puzzle on Game 3 (fig 3).

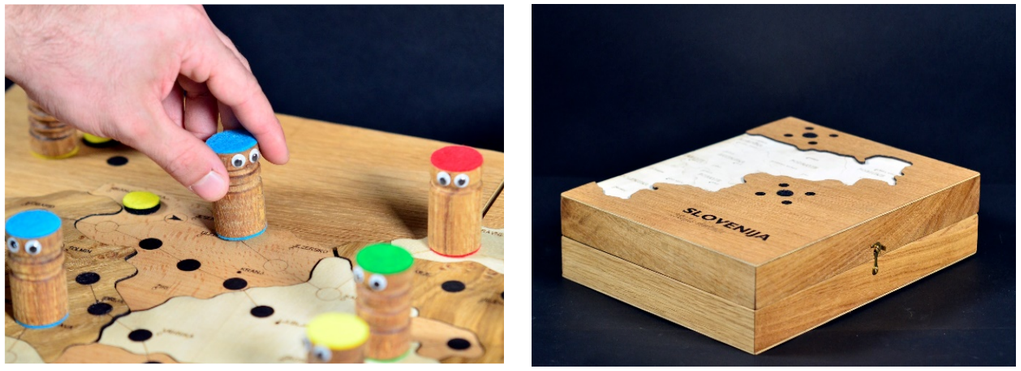

Figure 1. **Game 1. Don't get angry (SLOVENIA my country)**
Author: Žan Matjašič, Leila Furlan, 2021/22

Figure 2. **Game 2. The book of recycling**
Auhor: Eva Hanžekovič, Gregor Rezar, 2021/22

Figure 3. **Game 3. Puzzle**
Author: Sara Gabr, 2021/22

IDĖJŲ FORUMAS

Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

KALBŲ IR VERTIMO STUDIJŲ IŠŠŪKIAI

CHALLENGES IN LANGUAGE AND TRANSLATION STUDIES

THE ANALYSIS OF STUDENTS' SATISFACTION WITH BUSINESS ENGLISH COURSES IN DISTANCE AND FACE-TO-FACE LEARNING ENVIRONMENT

Lea Dostanić, Maja Rončević
Singidunum University

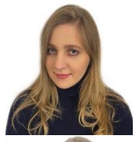

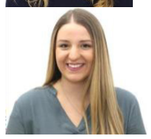

Address: 32 Danijelova, Belgrade, Serbia
Webpage: singidunum.ac.rs
E-mail: lea.dostanic.16@singimail.rs, mroncevic@singidunum.ac.rs
Phone: +381695565699, +381648976372
Research field: H 004 Philology

Research purpose. The purpose of this paper is to analyze the current educational framework for foreign language learning, with a focus on Business English viewed from students' perspectives. In Serbia, as in the whole world, some changes and transformations in the field of education have occurred, along with those in both social and economic fields due to the spread of COVID 19. These developments have significantly affected educational institutions. Since face-to-face learning was replaced with distance learning from the beginning of the pandemics, teachers and students involuntarily moved to the online environment. This research aims to study the effects of distance and face-to-face learning on students' satisfaction.

Keywords: Business English, distance learning, education, English for Specific Purposes, face-to-face learning, language learning

Research Methodology. Quantitative data were collected, while qualitative research has not been conducted yet. A questionnaire, distributed to adult learners, was used for the purposes of collecting the data.

Results / Findings. The various results nevertheless underline a lower satisfaction of distance learners, particularly in relation to a lack of support, while they generally seem more motivated by the interest in their studies. The purpose of this study is to shed light on the satisfaction of adult students, who attended Business English courses in the above-mentioned environments.

Originality / Practical implications. This study is relevant to both teachers and students whose major interest is English for Specific Purposes since it highlights the factors which support the learning process and students' satisfaction.

HUMOUR IN THE TITLES OF ENGLISH NEWSPAPER ARTICLES. WHY?

Karolina Gabalaitė,
Rima Jasnauskaitė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre

Address: Pramonės pr. 20, Kaunas
Webpage: www.kaunokolegija.lt
E-mail: karolina.ga9872@go.kauko.lt, rima.jasnauskaite@go.kauko.lt
Phone: +370 630 80667
Research field: H 004 Philology, N 07 Language Studies

Research purpose. Humour in journalism tends to draw attention to some matter or encourage the readers to think about something newsworthy with pleasure, so the research aim is to identify how humour is created in newspaper articles titles online. And the objectives are to review theoretically possible linguistic means of creating humour and to reveal the practical use of the means of creating humour in the titles of online newspaper article.

Keywords: articles, ambiguity, humour, irony, parody, sarcasm, satire

Research Methodology. Theories on stylistics indicate many means of creating humour also different sorts of humour itself. There are many humour types that you can be chosen to entertain the audience, but the most popular ones are irony, sarcasm, pun, satire, and parody. For the practical linguistic analysis, 37 article titles from several successful and well-known newspapers were chosen and investigated from the point of view of what type of humour was used and how the humorous effect was achieved.

The analysis is of high value for future specialists in journalism, advertising, or PR, as it suggests knowledge on how to use humour effectively to succeed in one's goals. Methods applied are analysis of theoretical sources and descriptive, comparative linguistic analysis.

Reasons for example source selection were the following: media uses such linguistic devices of humour creation to attract the public's attention or just simply to clickbait. Examples of humorous article titles were found in The Sun, NY Times, Buzz Feed News, Daily Mail and NY Post. Criteria for practical analysis were reviewed in theoretical analysis and they are the types of humour: satire (8 cases), parody (3 cases), irony (9 cases), sarcasm (9 cases) and ambiguity (8 cases). The method for analysis of titles: descriptive comparative linguistic analysis.

Results / Findings. Linguistic means of creating humour in the titles of online newspaper article applied practically are: (1) Satire seeks to expose foolishness in humans, the government, or other institutions; (2) Parody is employed to ridicule the copying matter; (3) Irony represents a situation that turned down the opposite of what was expected; (4) Sarcasm states the opposite of what some like to say; (5) Ambiguity aims to make the audience think twice.

Originality / Practical implications. Humorous titles of newspaper articles play a crucial function in today's media as they effectively attract attention and shapes people's opinions. That is one of the main reasons why humour is in use as a primary strategy in journalism. An effective publicity strategy requires careful attention to the target group and the relevant aspects of implementation.

LINGUISTIC ANALYSIS OF SLOGANS

Rugilė Švabauskaitė,
Ieva Brazauskaitė-Zubavičienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre

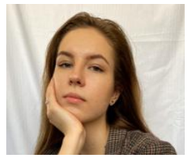

Address: Pramonės pr. 20, Kaunas
Webpage: www.kaunokolegija.lt
E-mail: rugile.sv9618@go.kauko.lt, ieva.brazauskaite@go.kauko.lt
Phone: +370 686 76781
Research field: H 004 Philology, N 07 Language Studies

Research purpose. The research aims to analyse slogans investigating the linguistic peculiarities found in advertisements.

Keywords: advertising, alliteration, anaphora, antonymy, epistrophe, polysemy, rhyme, semantics, synonymy, slogan, stylistics

Research Methodology. To do proper practical analysis, it was necessary to find theoretical backgrounds that could provide necessary data on the subject of slogans found in advertising. It was also necessary to find information on selected linguistic phenomena and their devices. After conducting necessary information on linguistic devices found in slogans in advertising, 81 different slogans have been studied. The search has shown that the usually found linguistic nature of devices in slogans was semantics and stylistics; those two branches feature tools are most used in slogans. Polysemy and anaphora were the tools that slogans in advertising featured the most frequently than the others.

Results / Findings. Having performed analysis of theoretical sources and practical analysis on linguistic devices used in slogan advertising, the following conclusions were drawn: according to the theoretical research, slogans carry brands' identity and equity; slogans use semantic devices like homonymy, polysemy, synonymy, and antonymy featured in the phrase; stylistic devices like alliteration, assonance, rhyme, anaphora, and epistrophe are the most common stylistic tool found in slogans advertising. The research revealed that 38 of examined advertising slogans had the majority of linguistic peculiarities gathered in the theoretical analysis on semantic devices featured semantic, except for *homonymy*, *polysemy*, *synonymy,* and *antonymy*; 57 of examined advertising slogans had the majority of linguistic peculiarities highlighted in the theoretical analysis on stylistic devices featured, except for *alliteration*, *assonance*, *rhyme*, *anaphora,* and *epistrophe*. Comparative practical analysis of slogan advertising revealed that polysemy is the most popular semantic device. Slogans have to have a hidden meaning, although cognitive understanding may signalise the effect it makes, which is not obvious in terms of consciousness. Anaphora is a mostly used tool in slogan advertising.

Originality / Practical implications. The research is relevant to public relations specialists and business specialists because it is necessary for the image creation of the brand.

DIFFERENCES OF TRANSLATION PRICES BETWEEN LITHUANIAN AGENCIES AND FREELANCE TRANSLATORS

Kamilė Čižiūtė, Karolina Drebulytė, Ingrida Ščerbinskaitė
Vilma Kačerauskienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre

Address: Pramones pr. 20, LT-50468 Kaunas, Lithuania
Webpage: https://www.kaunokolegija.lt/en/
E-mail: -
Phone: -
Research field: H 004 Philology, N 07 Language Studies

Research purpose. The aim of this research is to compare the difference of translation prices between Lithuanian translation agencies and freelance translators, and understand the reasons behind it.

Keywords: freelancers, prices, translation

Research Methodology. The survey of translation agencies and freelance translators was performed. The data collected were analysed from a quantitative and qualitative perspective.

Results / Findings. As expected, a large price gap between translation agencies and freelance translators was found. With different levels of quality and experience between these two types of professionals, translation agencies pay more attention to editing, layout and accuracy in terms of language and style, as well as ensure fast and precise communication. Freelance translators, on the other hand, are keener on offering services at an acceptable price and engaging in a more casual type of exchange.

Originality / Practical implications. This work can help consumers to choose the best option for their needs. For the future translators, it might be useful when deciding on how much their work is worth and whether it is worth to go freelance.

LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS TERMINŲ DARYBA

Kamilė Cibulskaitė, Austėja Tučiūtė *(vadovas)*
Vilniaus kolegija Pedagogikos fakultetas

Adresas: Studentų g. 39A, Vilnius
E. puslapis: viko@viko.lt
E. paštas: kamile.cibulskaite@stud.viko.lt
Telefono nr.: +370 64684899
Tyrimų kryptis (-ys): H004 Filologija

Tyrimo tikslas. Išanalizuoti lietuvių gestų kalbos fotografijos, naminių gyvūnų ir jų priežiūros terminų darybą.

Reikšminiai žodžiai: fotografija, gyvūnų priežiūra, lietuvių gestų kalba, terminų daryba

Tyrimo metodai. Interviu, deskriptyvinis metodai.

Rezultatai ir (arba) išvados.

1. Remiantis moksline literatūra, išskiriami penki darybos būdai: su proformomis padaryti gestai, sudurtiniai gestai, pagal pirmąją žodžio raidę padaryti gestai, lūpų judesiu padaryti gestai, iš veiksmažodžių padaryti gestai daiktavardžiai.
2. Ištyrus fotografijos srities terminų darybą, matyti, kad dažniausiai naudojamas darybos būdas – iš veiksmažodžių padaryti daiktavardžiai.
3. Atlikus naminių gyvūnų ir jų priežiūros terminų darybos analizę, paaiškėjo, kad vyraujantys darybos būdai yra sudurtiniai ir su proformomis padaryti gestai.

Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. *Lietuvių gestų kalbos žodynas* yra vienintelė leksikos ir jos požymių fiksavimo priemonė, padedanti vertėjui pažinti ir tinkamai pritaikyti surinktų leksikos vienetų reikšmes. Kai žodyne nėra pakankamai įtraukta konkrečios srities terminų, vertėjai susiduria su sunkumais. *Lietuvių gestų kalbos žodyne* trūksta fotografijos, naminių gyvūnų ir jų priežiūros kaip atskiros leksinės grupės išskyrimo, specifinių terminų fiksavimo. Todėl vertimas tampa sudėtingas, reikalaujantis papildomo vertėjo įdirbio.

DAINŲ VERTIMAS Į LIETUVIŲ GESTŲ KALBĄ

Viktorija Vaičiūnaitė
Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakultetas

Adresas: Studentų g. 39A, Vilnius
E. puslapis: https://pdf.viko.lt/
E. paštas: viktorija.vaiciunaite@stud.viko.lt
Telefono nr.: +370 65460645
Tyrimų kryptis (-ys): filologijos kryptis

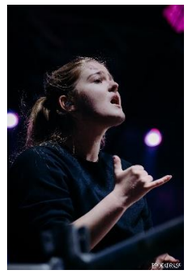

Tyrimo tikslas. Atskleisti, kokiomis raiškos priemonėmis yra perteikiamas dainų tekstas ir muzika verčiant kūrinius į lietuvių gestų kalbą.

Reikšminiai žodžiai: daina, lietuvių gestų kalba, meninis stilius, vertimas.

Tyrimo metodai. Literatūros analizė, atvejo analizė, lyginamoji analizė.
Rezultatai ir / arba išvados. Dainų vertimas yra sudėtingas procesas, nes jame susitelkia poezijos ir muzikos disciplinų sritys. Verčiant dainas, kaip ir kitus meninio stiliaus tekstus, vertėjo pagrindinis tikslas – perteikti kūrinio ekspresinę ir estetinę funkcijas. Dainose šias funkcijas atliepiantys parametrai yra šie: dainos poetinio teksto ir muzikos ritmas, kūrinio melodija, perkeltinėmis reikšmėmis kuriamas daugiaprasmiškumas. Paprastai, verčiant dainas iš vienos žodinės kalbos į kitą, vertėjas susitelkia tik į dainos teksto vertimą, pritaikydamas jį originalo dainos muzikai, vokaliniam atlikimui. Tačiau verčiant dainas iš žodinės į gestų kalbą perteikiamas jau ne tik dainos tekstas, bet ir kūrinio muzika. Tiek teksto rimas, tiek muzikos melodija ir ritmas yra perteikiami gestų kalboje esančiomis raiškos priemonėmis, kurios geriausiai atsiskleidžia ir gestų kalbos poezijoje. Gestų kalboje poezijos rimas yra perteikiamas per tam tikras gestų transformacijas ir pakartojimus. Siekiant sukurti vizualų eilėraščio rimą yra vartojamos gestų kalbos proformos ir lokalizacijos erdvėje kartojimai, kuriantys ir eilėraščio ritmą. Perteikiant dainos muziką yra taikomos gestų judesio pobūdžio transformacijos. Atitinkamai pagal tam tikrą muzikos pobūdį, nusistovėjusių gestų judesiai kinta nuo muzikos intensyvumo. Be pačių gestų transformacijų pastebima, jog siekiant sukurti poetinį ir muzikalų ritmą, perteikti melodingumą yra pridedami ir papildomi gestai vizualiniam ritmo piešiniui kurti. Pranešime pristatomi pagrindinių dainos parametrų pritaikymas vertimo metu, pateikiami konkretūs kurčiųjų ir gestų kalbos vertėjų atliekamų dainų vertimų pavyzdžiai.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Lietuvoje dainų vertimas į gestų kalbą nėra tirtas, o poreikis versti dainas į lietuvių gestų kalbą vis auga. Siekiant užtikrinti kiek įmanoma platesnį informacijos prieinamumą kurtumo negalią turintiems asmenis, vis dažniau koncertų metu jiems yra verčiamos ir dainos. Taip pat aktyviau rengiami ir projektai, kurių metu atlikėjai bendradarbiaudami su vertėjais stengiasi, kad jų dainos pasiektų ir kurtumo negalią turinčius asmenis. Dainų vertimo į gestų kalbą specifikos ištyrimas suteikia galimybę tinkamai pritaikyti gestų kalbos meninės raiškos priemones verčiant dainas kurčiųjų bendruomenei.

VOCABULARY FEATURES OF FAMOUS POLITICAL SPEECHES

Gabija Gudaitytė,
Jolanta Bareikienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre

Address: Pramonės pr. 20, Kaunas 50468
Webpage: https://www.kaunokolegija.lt/
E-mail: gabija.gu9442@go.kauko.lt
Phone: + 37063638099; +37068247340
Research field: H 004 Philology, N 07 Language Studies

Research purpose. The purpose of the research is to theoretically define the concept of a word as a lexical unit and its linguistic characteristics and to practically identify the linguistic features of words used in speeches of Donald Trump, Joe Biden, and Boris Johnson.

Keywords: lexical units, political speeches, vocabulary features, word

Research Methodology. The practical part contains 86 examples. They were retrieved from the website called "rev". Descriptive comparative linguistic analysis was utilized to recognize different vocabulary features in famous political speeches.

Results / Findings. There are numerous types of words that exist: borrowed, clipped, slang, profanity, and informal words. After the analysis of the chosen political speeches, political leaders Donald Trump, Joe Biden, and Boris Johnson were prone to using various types of words as well as lexical categories.

Originality / Practical implications. The research is relevant to students studying languages and public relations because political speeches attract people's attention and at certain periods of time are very important and common for various mass media. Different political leaders are striving to achieve their aims and make an impact on the audience by using a variety of vocabulary and word structures.

(IN)EFFECTIVE LANGUAGE MEANS OF A SALES PITCH

Dovydas Juškevičius
Asta Pukienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre

Address: Pramones av. 20, Kaunas
Webpage: https://www.kaunokolegija.lt
E-mail: dovydas.ju9092@go.kauko.lt
Phone: +370 609 90972
Research field: H 004 Philology, N 07 Language studies

Research Purpose. In today's world the competition among businesses is extremely high. Even the smallest factor can make a difference between selling the product or not being able to sell it. Persuasive language of sales pitches is crucial to all businesses which seek to be successful. The aim of the current research is to reveal what linguistic means are applied to make the language of promotional messages more persuasive and effective.

Keywords: Linguistic means, Persuasiveness, Sales pitch

Research Methodology. The current research consists of the theoretical and practical parts. The theoretical part defines the concept of the sales pitch, describes its importance, main types and structures, as well as clarifies how various linguistic elements improve sales pitch. The practical analysis is based on the examples taken from the sales pitches presented on a British reality television business programme "Dragons' Den". The practical part focuses on the following principles: to determine the styles and patterns of speeches, texts, stylistic devices that have been used, reasons for choosing such techniques and structural elements of persuasive language and sales pitch. The two methods were applied: analysis of theoretical references and descriptive comparative linguistic analysis.

Results / Findings. The research reveals that a sales pitch is a presentation of a certain product or service in order to attract the customers and sell the aforementioned product or services. Persuasive language in sales pitch is characterised by certain linguistic means, such as: alliteration, appeal, hyperbole, rhetorical questions, use of adverbs, verbs, adjectives, nouns. Stylistic or rhetoric devices are widely used to make the promotional message catchier and more attractive.

Originality / Practical implications. The research is relevant to students and professionals of Business, Marketing, Public Relations, Languages and anyone involved in the world of sales.

ADVERTISING SLOGANS FROM SYNTACTIC PERSPECTIVE

Karolina Balčiūnaitė,
Rima Jasnauskaitė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre

Address: Pramonės prospektas 20, Kaunas
Webpage: www.kaunokolegija.lt
E-mail: karolina.ba9555@go.kauko.lt rima.jasnauskaite@go.kauko.lt
Phone: +37062092393
Research field: H 004 Philology, N 07 Language studies

Research purpose. This research analyses how advertising slogans are made from a grammatical, syntactical, and marketing perspectives. Likewise, when advertising agencies or companies see the need to produce an attractive, impressive, and catchy slogan, they are ready to break strict syntactic rules to create an effective advertising sentence. The aim of the research is to identify how syntactic features are exploited while creating the texts of advertising function.

Keywords: advertisement, grammar, slogan, syntax

Research Methodology. The research paper deals with syntax as a linguistic aspect in the process of creating short texts of a slogan. The theoretical analysis is mainly based on the ideas expressed in the texts of Downing, Locke, (2002), Van Valin (2001), Foster (2012). These authors suggested valuable insights on syntax, syntactic rules, and skills that are required when creating advertisement slogans. The practical analysis is based on the samples found on various companies' websites and the reasons for the choice are because their recent slogans can be found. In the end, the paper is supplied with the concluding part that summarises the main theoretical features of syntactic rules and main aspects of its practical use and translation.

Results / Findings. To create grammatically correct sentences, it is necessary to follow syntactic rules. If the syntactic rules are followed correctly, it can help the writer create different moods in the texts as wanted. Also, the meaning behind the term “syntax” comes from various other languages and it usually refers to an arrangement. Understanding how different sentence types and structures work helps to recognize them more easily and apply them in practical use. Short and catchy slogans are one of the best ways to catch people’s attention and are one of the best solutions for companies to be seen more, also to create a good slogan, companies not only need to think out of the box, but also perform deep research about their clientele if they want to succeed. Descriptive linguistic analysis was used to thoroughly investigate advertising slogans and the characteristics of the elements of how they work as a correct sentence or how they break grammatical and syntactical rules.

Originality / Practical implications. The research is relevant to students studying English, those who lack experience in creating linguistic advertising products in English, and those who work in the field of marketing and product promotion.

PHONETIC PECULIARITIES IN ADVERTISING

Eglė Pečkytė,
Ieva Brazauskaitė-Zubavičienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre

Address: Pramonės pr. 20, Kaunas
Webpage: www.kaunokolegija.lt
E-mail: egle.pe9151@go.kauko.lt, ieva.brazauskaite@go.kauko.lt
Phone: +370 679 65511, +370 686 76781
Research field: H 004 Philology, N 07 Language Studies

Research purpose. The research aims to identify what phonetic stylistic devices are used in advertisements to make them distinctive, persuasive, and attractive for the target audience.

Keywords: advertising, alliteration, assonance, English phonetics, homonymy, onomatopoeia, rhyme, rhythm

Research Methodology. The practical part of the research paper is dedicated to analysing online advertisements. After concluding the theoretical part of the research paper, six phonetic stylistic devices were highlighted – alliteration, assonance, homonymy, onomatopoeia, rhyme, and rhythm. A total of 74 online advertisements were used to compare the phonetic stylistic devices and show which is the most used. The cases were chosen from different brands that sell products or provide services to show the difference in how the same phonetic stylistic device puts emphasis on different words and their meanings. To achieve the research objectives, descriptive comparative linguistic analysis was applied. The advertisements were divided by each expressive mean, investigated, a diagram indicating the statistical analysis of the amount of each phonetic stylistic device used in advertising was made.

Results / Findings. Having performed the analysis, the following conclusions were drawn: the sound of a word has significant meaning when creating advertisements. There are six most popular phonetic stylistic devices – alliteration, assonance, homonymy, onomatopoeia, rhyme, and rhythm. When alliteration is used in advertising, the text contains up to four words. This phonetic stylistic device emphasises the features of a brand’s product or service and helps attract the customer’s attention. Assonance is commonly used in food or transportation advertising since it highlights the rhyme and easily sticks into the customer’s memory. Homonymy is used to make the advertising text fun to read, which catches the viewer’s attention easily. Onomatopoeia is very powerful since it allows the reader to imagine the product the text represents. Rhyme is not that commonly used in today’s advertising, but it is still a powerful marketing method. When rhythm is used in the advertisement, brand’s name is usually included. Alliteration is the most used stylistic device in advertising since it is memorable, makes the advertisement interesting to read and effective.

Originality / Practical implications. The research is relevant to people who work in the advertising field, study marketing and public relations because it reveals how different phonetic peculiarities can be used to create effective advertising.

LINGUISTIC SOLUTIONS FOR HIGHLIGHTING SOCIAL RESPONSIBILITY IN CONTEMPORARY ADVERTISING CAMPAIGNS

Gabrielė Stonkutė
Asta Pukienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Language Centre

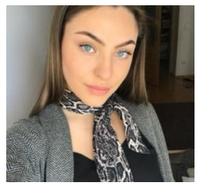

Address: Pramones av. 20, Kaunas
Webpage: www.kaunokolegija.lt/
E-mail: gabriele.st9701@go.kauko.lt
Phone: +370 683 02915
Research field: H 004 Philology, N 07 Language Studies

Research purpose. Corporate social responsibility has been a recent trend for most contemporary advertising campaigns, as socially responsible companies imply more attractive images to both consumers and shareholders. In order to reach their target audiences and make them respond in a positive way, the advertisers need to carefully choose the most effective words and phrases for composing their desired messages. Although, the studies on the language of commercial advertisements have recently been quite extensive, the linguistic aspect for emphasizing social responsibility still lacks some thorough research. The **aim** of the current presentation (research) is to identify and describe the most common linguistic means for highlighting social responsibility in contemporary advertising campaigns.

Keywords: Advertising, Corporate Social Responsibility (CSR), Liguistic Means and Solutions

Research Methodology. The research suggests theoretical background of the language of advertisements, as well as the focus on social responsibility. The practical analysis is based on the texts of advertisements and linguistic means for emphasising CSR. The descriptive linguistic method was applied for processing the collected examples and revealing the most common linguistic techniques highlighting sustainable values in contemporary advertising campaigns.

Results / Findings. The analysis revealed that social responsibility has become an important element of contemporary advertising campaigns, which bring light to certain social or environmental issues. In order to achieve that, they contain a number of linguistic means, such as specific phonetic devices, lexical means of expression, as well as numerous syntactical structures.

Originality / Practical implications. The collected examples, their analysis and the findings drawn at the end of the research are extremely relevant to contemporary businesses and organisations that are willing to improve their public perception, attract and retain customers, as well as increase employee engagement.

IDĖJŲ FORUMAS

Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

DARNAUS VYSTYMOSI SPRENDIMAI IR POVEIKIS ŽMOGAUS VEIKLAI

THE SOLUTIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND IMPLICATIONS FOR HUMAN ACTION

THE WORLD HEALTH ORGANISATION (WHO)

Aivaras Mišeikis,
Violeta Kamantauskienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Address: Pramonės avenue 20, Kaunas
Webpage: www.kaunokolegija.lt
E-mail: aivaras.mis190@go.kauko.lt
Phone: +370 605 32137
Research field: M 001 Medicine

Research purpose. The aim of the presentation is to present the World Health Organization (WHO).

Keywords: humanitarian help, The United Nations, The World Health Organization

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings.

1. The WHO is an institution in the structure of United Nations, that seeks to establish a world-wide common healthcare system.

2. The WHO aims to establish health care for everyone, regardless of race, religion, political affiliation, beliefs, economic or social status, have the same exact rights to gain the highest possible level of health. The WHO plays a crucial role when fighting pandemics, initiates and provides humanitarian help to both sides during a war.

Originality / Practical implications. Awareness of the World Health Organization's structure, activities, and strategy gains importance in the context of the current situation of the Covid-19 pandemic and the Russo-Ukrainian war.

WATER POLLUTION AND ITS IMPACT ON ENVIRONMENT

Julija Darvidaitė,
Violeta Kamantauskienė *(supervisor)*
Kaunas university of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Address: Pramonės pr. 20, Kaunas
Webpage: https://www.kaunokolegija.lt
E-mail: julija.dar834@go.kauko.lt
Phone: +370 608 41425
Research field: M 001 Medicine

Research purpose. Water is one of the most important elements for the environment and humans. About 71% of Earth's surface is covered in water and up to 60% of the human adult body is water. My presentation aims to remind people how much importance water holds for humanity and talk about water pollution and its impact on the environment.

Keywords: acid rain, environment, eutrophication, global warming, waste, water pollution

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. Water pollution is caused by careless negligence of human activities such as mining, urban sewage, agricultural pollution, industrial discharge and natural processes. Water pollution is dangerous to wildlife and human health. It's one of the main causes for global warming.

Originality / Practical implications. My presentation can raise awareness on water pollution's impact on the environment and encourage people's action to change in order to reduce water pollution.

OCCUPATIONAL THERAPY FOR CHILDREN WITH DOWN SYNDROME

Evelina Balčiūnaitė,
Violeta Kamantauskienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Address: Pramonės AV. 20, Kaunas
Webpage: https://www.kaunokolegija.lt/
E-mail: evelina.bal610@go.kauko.lt
Phone: +37060890980
Research field: M 001 Medicine

Research purpose. In the 21st century, where people with disabilities of all kinds are integrated into society, and the state is responsible for designing and implementing integration programmes, people with Down syndrome are no exception - there are active practices around the world to integrate people with this genetic abnormality not only into society, but also into the education system, the labour market, and social and cultural activities. So, the aim of the research is to examine the occupational therapy for children with Down syndrome.

Keywords: Down syndrome, medical complications, occupational therapy

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings:

1. Down syndrome is a genetic disorder that causes lifelong mental retardation, developmental delays and other problems. Down's syndrome occurs because a baby's cells contain an extra chromosome 21. Down syndrome may also be associated with health conditions, including endocrine problems, dental problems, seizures, ear infections, and hearing and vision problems. Common physical signs of Down syndrome include decreased or poor muscle tone, short neck, with excess skin at the back of the neck, flattened facial profile and nose, small head, ears, and mouth, wide, short hands with short fingers.

2. Occupational Therapy can help a child with a Down syndrome participate in the activities within their daily lives, such as self-care skills, fine and gross motor skills. Working closely with families and schools, an OT may provide any of the following interventions depending on the individual's needs.

Originality / Practical implications: Thanks to medical advances, people of various needs are living much longer today than before. Around 1910, children with Down syndrome were only surviving until the age of 9. With the advent of antibiotics, life expectancy has increased to 19-20 years. Today, thanks to various medical procedures and heart surgery, 80% of people with Down syndrome live to 60 years or even longer. Therefore, in order to integrate children with Down syndrome into the education system, educators need to be aware of and know how to work with children who have one extra chromosome.

STUDENTŲ IR ASMENŲ, AUGINANČIŲ NEPILNAMEČIŲ VAIKŲ, VARTOJIMO ELGSENOS TYRIMŲ LYGINAMOJI ANALIZĖ

Simona Sarnickaitė, Žygimantas Aukštakalnis, Kotryna Kudirkaitė, Vaidotas Blažiūnas, Marius Jankauskas, Stepas Grigė, Guoda Medeckaitė
Rasa Šulcienė *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Kalbų centras

Adresas: Pramonės pr. 20, LT-50468, Kaunas, Lietuva
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/
E. paštas: rastine@go.kauko.lt
Telefono nr.: (8 37) 35 23 24
Tyrimų kryptis (-ys): S 003 Vadyba

Tyrimo tikslas. Atliekant empirinį tyrimą, nustatyti studentų ir asmenų, turinčių nepilnamečių vaikų vartojimo elgseną, jų skirtumus ir panašumus.

Reikšminiai žodžiai: elgsena, kaina, prekė, sprendimas, vartojimas, veiksniai

Tyrimo metodas. Tyrimui atlikti buvo pasirinktas kiekybinis duomenų rinkimo metodas – dvi anoniminės anketinės apklausos, skirtos tikslinėms auditorijoms. Apklausose dalyvavo studentai ir asmenys, turintys nepilnamečių vaikų.

Tyrimo objektas – studentų ir asmenų, turinčių nepilnamečius vaikus, vartojimo elgsena.

Kiekybiniai duomenys pateikiami diagramose.

Rezultatai ir (arba) išvados. Atlikto tyrimo rezultatai atkleidžia, kad studentų ir asmenų, turinčių nepilnamečius vaikus, vartojimo elgsena ar įpročiai skiriasi nedaug. Abi respondentų grupės, t. y. daugiau nei 55 proc., žodį „vartojimas“ supranta kaip išlaidas, skirtas tenkinti einamiesiems žmogaus poreikiams, įsigyjant galutinio vartojimo prekių ir paslaugų. Apklausose dalyvavę respondentai yra linkę apsirūpinti reikiamomis prekėmis kelis kartus per savaitę, apsipirkimui renkasi prekybos centrus, esančius arčiau namų, ir prekybos vietas, kuriose gali prekes įsigyti žemesnėmis kainomis. Tai darantys nurodė 38 proc. studentų ir 33 proc. asmenų, turinčių nepilnamečius vaikus. Analizuojant apsipirkimo sprendimo priėmimą lemiančius veiksnius pastebėta, kad didesnei studentų grupės daliai (31,8 proc.) sprendimą pirkti ar atsisakyti norimo pirkinio lemia nuotaika, o asmenų, turinčių nepilnamečius vaikus, sprendimą lemia turimas pinigų kiekis. Šį atsakymo variantą nurodė 35 proc. respondentų. Nepaisant šio skirtumo, abi respondentų grupės dažniausiai į parduotuvę eina turėdamos planuojamų įsigyti pirkinių sąrašą. Tai darantys nurodė 34,8 proc. studentų ir 36 proc. asmenų, turinčių nepilnamečius vaikus. Daugiau studentų nurodė, kad sprendimą įsigyti tam tikras reikiamas prekes priima savarankiškai. Asmenų, turinčių nepilnamečių vaikų, apsisprendimą, kokio gamintojo, kokios kokybės ne pirmo būtinumo prekę įsigyti, nulemia draugų, kolegų, šeimos narių įtaka. Nors abiejų respondentų grupių pajamos ženkliai skiriasi, dauguma vartojimo įpročių yra panašūs. Tai rodo, kad gaunamų pajamų dydis neturi įtakos vartojimo elgsenai. Atlikus tyrimą nustatyta, kad daugiau nei 60 proc. ir vienos, ir kitos tikslinės respondentų grupės atstovų yra linkę planuoti savo biudžetą.

Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. Atlikus tyrimą, nustatytas vartojimo elgsenos skirtumas tarp studentų ir asmenų, turinčių nepilnamečius vaikus. Išsiaiškinta, kokie pagrindiniai veiksniai lemia prekių pasirinkimą. Vartotojų elgsenos tyrimo rezultatai atskleidžia, kad tiek studentų, tiek asmenų, auginančių nepilnamečius vaikus, grupėms reikia skirti daugiau dėmesio tinkamiems vartojimo įpročiams formuoti.

OCCUPATIONAL THERAPY METHODS TO CHILDREN WITH DEVELOPMENTAL DISORDERS

Austėja Brazaitytė,
Violeta Kamantauskienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Address: Pramonės av. 20, Kaunas
Webpage: https://www.kaunokolegija.lt/
E-mail: austeja.bra367@go.kauko.lt
Phone: +370 656 95945
Research field: M 001 Medicine

Research purpose. The aim is to present occupational therapy metods to children with developmental disorders.

Keywords: developmental disorders, occupational therapy

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings.

1. Developmental disorders are impairments in a child's physical, cognitive, language, or behavioral development.
2. Intellectual and developmental disability (previously referred to as "mental retardation") is defined by significant limitations in intellectual function and adaptive behavior as expressed through perceptual, social and practical adaptive skills. They may be caused by pre-term birth, genetic disease, brain injury, viral infection etc.
3. Occupational therapy methods develop and facilitate skills including activities directed to the person's care of his / her bodily needs (ADL) such as personal hygiene, eating, dressing, improve hand coordination, dexterity

Originality / Practical implications. According to the law of Education of the Republic of Lithuania in 2024 requirements of inclusive education will come in to force. Due to that educates, parents need practical support how to help children with developmental disorders.

PHYSIOTHERAPY TECHNIQUES FOR ELDERLY PEOPLE: THE CASE OF PARKINSON'S DISEASE AND OSTEOPOROSIS

Monika Janušauskaitė,
Violeta Kamantauskienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

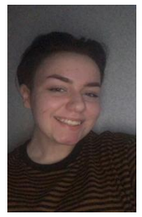

Address: Pramonės av. 20, Kaunas
Webpage: www.kaunokolegija.lt
E-mail: monika.jan694@go.kauko.lt
Phone: +370 607 17582
Research field: M 001 Medicine

Research purpose. To introduce physiotherapy techniques for elderly people in the case of Parkinson's disease and osteoporosis.

Keywords: osteoporosis, Parkinson's disease, physiotherapy, physiotherapy techniques, physical exercise, water therapy

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings.

- Physical therapy is a great way to reduce the symptoms or prevent the risk of getting Parkinson's disease and osteoporosis.
- Techniques that can be used to treat Parkinson's – physiotherapy (muscle strengthening exercises, stretching, walking) and water therapy (swimming, water exercises).
- Techniques that can be used to treat osteoporosis – strength training, balance exercises and aerobic physical activity.

Originality / Practical implications. As society gets older, it is crucial to prevent fatal diseases and illnesses, such as Parkinson's disease and osteoporosis. It is necessary for every person to get to know their body and how to take care of their health, before it is too late. By using certain physical therapy techniques and practices and raising awareness, we would prevent many health disorders.

GAME THERAPY FOR CHILDREN WITH ATTENTION-DEFICIT / HYPERACTIVITY DISORDER

Dovaidė Kurytė,
Violeta Kamantauskienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Address: Pramonės g. 20, Kaunas
Webpage: https://www.kaunokolegija.lt/
E-mail: dovaide.kur465@go.kauko.lt
Phone: +370 69979689
Research field: M 001 Medicine

Research purpose. The aim of the research is to present game therapy for children with attention-deficit or hyperactivity disorder.

Keywords: attention-deficit / hyperactivity disorder (ADHD), behavior correction, children, games, gamification, play therapy

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings.

1. Reasons of attention-deficit/hyperactivity disorder cannot be proved. But there are still some of them that scientists recognize as possible reasons such as: genetics, brain injury, being born prematurely, wrong habits of mother during pregnancy. The most common symptoms are: difficulties staying focused, paying attention, controlling behavior and hyperactivity.
2. Games can be described in different ways, but all of them must have some rules, players and goals. Classification of games is broad and depends on what a characterizer perceives as a most important factor. Most commonly used main factors are surroundings – is it indoor/outdoor game. Play therapy can be used for all ages. It uses game-based methods to help people to prevent or resolve psychosocial difficulties and achieve optimal growth and development.
3. Games are a great tool to help children with attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD) to deal with their most common issues such as concentration, but they should be used carefully, because children with ADHD can develop addiction to games more easily than a simple child. Thus, not all games can give any impact to a child as not all games are good for a child with ADHD. One of the best methods to use is Game-play therapy. Most researches are done on serious games for children with ADHD. It is games that includes real life situations which are gamified. Some of the other beneficial games for a child with ADHD are "thinking" games, outdoor games and virtual/augmented reality games.

Originality / Practical implications. According to Lithuanian inclusive education plan in our education since 2024 inclusive education should be launched. It means that children with all disabilities will be integrated, so educators and parents should know how to help those children in learning processes trough correcting their behaviour features.

OCCUPATIONAL THERAPIST'S WORK WITH CHILDREN WITH CEREBRAL PALSY

Rosita Lukošiūtė,
Violeta Kamantauskienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Address: Pramonės pr. 20, Kaunas
Webpage: https://www.kaunokolegija.lt
E-mail: Rosita.luk233@go.kauko.lt
Phone: +370 60955009
Research field: M 001 Medicine

Research purpose. The aim of the presentation is to introduce occupational therapist's work with children with cerebral palsy.

Keywords: abnormal brain development, Cerebral palsy, fine motor skills, occupational therapy

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. Cerebral palsy is caused by abnormal brain development or damage to the developing brain. Cerebral palsy affects a person's movements, coordination and intelligence. Occupational therapy techniques for children with cerebral palsy improve their fine motor skills, communication skills and intelligence.

Originality / Practical implications. Inclusive education will come into force in Lithuania in 2024, which means that children with certain disabilities, including cerebral palsy (according to the latest research (2020), there are 3.1 children with cerebral palsy per 1,000 inhabitants in Lithuania), will be taught alongside able-bodied children, and teachers need to be able to know how to help them to learn.

https://osp.stat.gov.lt/services-portlet/pub-edition-file?id=38380

https://www.nsa.smm.lt/svietimo-pagalbos-departamentas/itraukties-pletros-skyrius/itraukusis-ugdymas/

FIRST AID IN THE CASE OF FOOD POISONING

Karina Kazlauskaitė,
Violeta Kamantauskienė *(supervisor)*
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Address: Pramonės av. 20, Kaunas
Webpage: www.kaunokolegija.lt
E-mail: karina.kaz433@go.kauko.lt
Phone: +370 65981325
Research field: M001 Medicine

Research purpose. To present the first aid actions in the case of food poisoning.

Keywords: contaminated food, diarrhea, infectious organisms, first aid, food poisoning, vommiting

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings.

1. Food poisoning, also called foodborne illness, is illness caused by eating contaminated food. Infectious organisms— including bacteria, viruses and parasites— or their toxins are the most common causes of food poisoning.
2. The main symptoms of food poisoning include: nausea; vomiting; diarrhoea; which may contain blood; stomach cramps and abdominal pain; a lack of energy and weakness; loss of appetite; fever; aching muscles.
3. For mild cases of food poisoning, it is vital to remain hydrated, so a patient should drink plenty of fluids, rest as much as possible, eat when one feels up to it, avoid alcohol, caffeine, fizzy drinks and spicy and fatty foods. In case of frequent episodes of vomiting and inability to keep liquids down, bloody vomit or stools, diarrhea for more than three days, extreme pain or severe abdominal cramping a patient should seek for a doctor's help.

Originality / Practical implications.

Food poisoning is not a rare phenomenon. According to Lithuanian communicable diseases and AIDS statistics, in 2019 a total of 20,092 cases of viral intestinal infection have been recorded in Lithuania, with the most common cases of Rotavirus and Noravirus infection. 30-50% of all cases of the disease are recorded between May and August. According to them, at temperatures above 10oC, the rate of reproduction of bacteria accelerates.

IDĖJŲ
FORUMAS
Tarptautinė mokslinė
studentų konferencija

TVARŪS DIZAINO SPRENDIMAI ASMENS ĮVAIZDŽIUI IR VISUOMENĖS GEROVEI

SUSTAINABLE DESIGN SOLUTIONS FOR PERSONAL IMAGE AND PUBLIC WELL-BEING

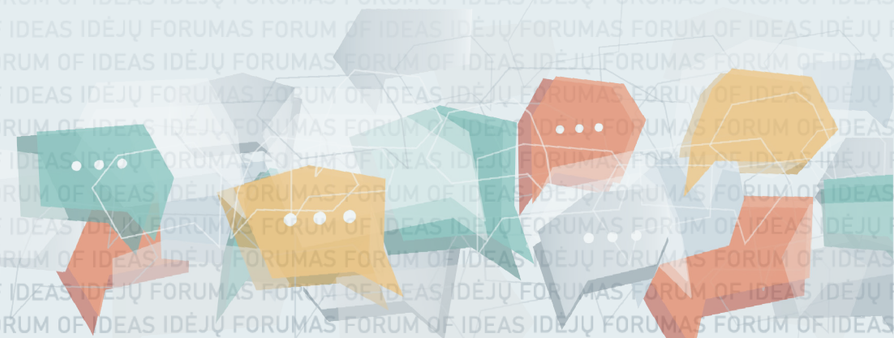

KLASIKINIO DRABUŽIO TRANSFORMACIJA TVARIOS MADOS GARDEROBE

Gabrielė Naverdauskaitė, Gustė Jonkutė, Deimantė Zakarauskytė, Violeta Dobrovolskienė *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas 44259
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: gabriele.nav971@go.kauko.lt, guste.jon183@go.kauko.lt, deimante.zak134@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 65440408, +370 64713204, +37069982112
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Atlikti tyrimą apie petinių drabužių panaudojimo perspektyvas tvaria mada grįstame garderobe ir atskleisti įvaizdžio dizainerio gebėjimą sukurti daugiafunkcinį aprangos vienetą. Analizuoti šiai temai aktualių kūrėjų darbus bei parengti naują kūrybinį projektą – klasikinio petinio drabužio transformacijų pritaikymas garderobo kapsulėje.

Reikšminiai žodžiai[1]: garderobas, klasikinis drabužis, oversized, petinis drabužis, tvari mada

Tyrimo metodai. Aprašomasis analitinis, lyginamosios, naratyvinės bei turinio analizės metodai.

Rezultatai ir / arba išvados. Projekto rezultatą sudaro trys petiniai aprangos vienetai ir dvidešimt septynios skirtingos dėvėjimo variacijos po septynis vienetus, iš kurių po vieną – dar pokyčių nepatyrusį aprangos vienetą. Drabužio transformacijos procese buvo naudojamas ardymas, karpymas, siuvimas, drabužio dekoravimas bei funkcinio panaudojimo keitimas. Rezultatai buvo įamžinti fotosesijose.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Drabužių industrija yra viena didžiausių klimato teršėjų pasaulyje, todėl dėl šios priežasties dauguma drabužių kūrėjų bei vartotojų imasi veiksmų tam, kad užtikrintų tvarią madą. Tačiau išlieka ir tokių žmonių, kurie nusiperka naują drabužį dėl vyraujančių trumpalaikių tendencijų ir neatsižvelgia į ilgaamžiškumą. Turima apranga labai greitai susidėvi, nebeatrodo tvarkingai ar drabužiai tampa nebeaktualūs savo siluetais tendencijų kontekste. Todėl tokių klasikinių drabužių, kaip švarkas ar lietpaltis, transformacijos gali praversti daugelyje skirtingų situacijų bei aplinkų ir taip pat, prisidėti prie tvaraus gyvenimo būdo. Visi naujai sukurti siluetai pagrįsti aktualiomis šių metų tendencijomis.

Atsižvelgiant į praktiškumą, pirmasis pasirinktas transformacijos objektas – *oversized* švarkas (1 pav.). Jis gali būti trumpinamas, atskira dalis naudojama kaip mini sijonas arba rišamas ant marškinių kaip korsetas, nusegamos rankovės, kurios segamos prie sijono virsta suknele, švarko pagrindinė konstrukcija – liemene, taip pat, nugaros pusėje atsiranda iškirpta ertmė, kuri gali būti naudojama arba ne. Antrasis objektas – džinsinis lietpaltis (2 pav.) – originalus kuriamu asmens įvazdžiu: pankiškas, drąsus, kūrybiškas ir išskirtinis. Lietpaltis gali pavirsti ne tik į ilgą ar trumpą švarką, bet ir į sijoną, suknelę, palaidinę ar net liemenę. Tad turint vieną tvarų drabužį – galimos įvairios jo pritaikymo galimybės. Ir trečiasis objektas – medžiaginis lietpaltis (3 pav.). Šio bazinio garderobo vieneto panaudojimas skirtingais būdais yra aktualus ir gali praversti skirtingose gyvenimo situacijose. Drabužio transformavimui idėjų buvo ieškota japonizmo ir dekonstruktyvistinės mados pavyzdžiuose. Transformuojant lietpaltį atsižvelgus į šias mados kryptis, galima sukurti skirtingus įvaizdžius ir pritaikyti įvairiems stiliams.

[1] Garderobas – visi, vieno žmogaus drabužiai;
Klasikinis drabužis – kelis dešimtmečius išlikęs madingas drabužis;
Oversized – išvertus iš anglų kalbos, tai reiškia per didelį, didesnį nei įprasta drabužio dydį;
Petinis drabužis – viršutinės kūno dalies drabužis;
Tvari mada – aprangos ir jos priedų naudojimas ir gaminimas ekologiškesniais bei gamtą tausojančiais būdais.

1 pav. **Oversized švarkas, naudojamas transformacijoms garderobe, 2022**
Aut. Gabrielė Naverdauskaitė, asmeninė objekto nuotrauka ir pavyzdžių koliažas

2 pav. **Džinsinis lietpaltis, naudojamas transformacijoms garderobe, 2022**
Aut. Gustė Jonkutė, asmeninė objekto nuotrauka ir pavyzdžių koliažas

3 pav. **Medžiaginis lietpaltis, naudojamas transformacijoms garderobe, 2022**
Aut. Deimantė Zakarauskytė, asmeninė objekto nuotrauka ir pavyzdžių koliažas

IDĖJŲ FORUMAS
Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

SPECIALI REKLAMA IR PRODUKTŲ PAKUOTĖ OZONO SLUOKSNIO IŠSAUGOJIMUI

Gerda Andreikėnaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.linkedin.com/in/gerda-andreikenaite-7173841ba/
E. paštas: gerda.and267@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 646 12810
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti specialią reklamą apie ozono sluoksnio išsaugojimą ir inovatyvią pakuotę produktams, kuriuose nėra CFC ir HCFC cheminių medžiagų.

Reikšminiai žodžiai: aerozolis, CFC, ekologinė problema, HCFC, ozono sluoksnis, ozono skylė, stratosfera, žemės atmosfera

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros apie ozono sluoksnio suardymą ir cheminių medžiagų poveikį, analizė, empirinis tyrimas specialios reklamos ir pakuotės sukūrimui.

Rezultatai ir / arba išvados. Remiantis atlikto tyrimais rezultatais sukurta speciali veiksminga reklama, skatinanti išsaugoti ozono sluoksnį. Informacija parinkta ir išdėstyta pagal tyrimo metu atskleistas schemas. Sukurta inovatyvi pakuotė – daranti įtaką pasirinkimams, kadangi ne tik perteikia informaciją, kaip galima tausoti gamtą, bet ir nurodo į konkrečia realią prekę, kurios dėka CFC (chlorofluorokarbono) ir HCFC (hidrofluorangliavandenilio) medžiagos nepateks į orą.

Šia tema yra rašoma, tačiau ką daryti, jog ši problema išnyktų rašoma straipsnyje „5 patarimai, kaip išsaugoti ozono sluoksnį“ (2016). Nepaisant to, tai nėra mokslinio pobūdžio straipsnis, o ir informacija pateikiama klaidinanti. Straipsnyje rašoma, jog CFC medžiaga ir yra uždrausta ir nebenaudojama, kai iš tiesų, moksliniais tyrimais įrodyta ir remiantis mokslininko Steve Montzka teigimu bei statistikos duomenimis – CFC naudojimas netgi išaugo.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Apie ozono sluoksnį, kaip apie žemės atmosferos dalį supažindinama ankstyvame amžiuje, kuomet aiškinama apie saulės skleidžiamus ultravioletinius spindulius. Tai sluoksnis, kuris apsaugo žemę nuo biologiškai aktyvios saulės: alfa ir beta ultravioletinės spinduliuotės. Nuo 1970 metų pradėta kalbėti apie ozono sluoksnio nykimą ir tai buvo vertinama kaip viena svarbiausių to laikotarpio ekologinių problemų, tačiau šiuo metu problemos svarba yra nutilusi, o realių, visuomenei prieinamų priemonių, apsaugančių ozono sluoksnį nuo nykimo, nesukurta. Nors ir yra numatyta, jog Lietuva neatsidurs ozono skylės zonoje, tačiau padėti gamtai ir prisidėti prie aplinkosaugos yra būtina. Poreikis išlieka dėl vis dar buityje ir pramonėje naudojamų priemonių, turinčių įtakos ozono sluoksnio nykimui.

Problemą spręsti būtina: 1. kuriant naujus produktus, kuriuose nebūtų naudojamas aerozolis, kadangi jis mažina ozono sluoksnį; 2. kuriant naujus, modernius prietaisus ir produktus, kurie neturi CFC ir HCFC medžiagų (dabar jie vis dar naudojami šaldytuvų ir oro kondicionierių gamyboje); 3. apie tokių naujų gaminių privalumus kuriant mokomuosius animacinius filmukus be garso (lengviau pritaikomi įvairiose aplinkose ir kartais veikia įtaigiau) ir adaptuojant juos viešajame transporte, televizijoje, kino teatro salėse, mokyklose ir t. t.

[1] Gerda Andreikėnaitė, gerda.and267@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis

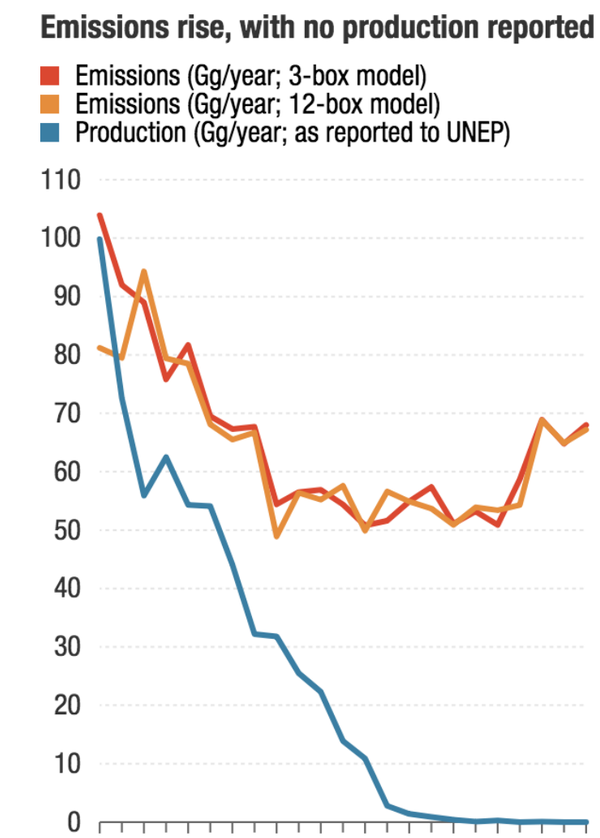

1 pav. **Netikėtas ir nuoseklus augimas globaliai išmetamų teršalų, eikvojančių ozono sluoksnį ir skleidžiantis CFC-11. Aut. Stephen A. Montzka, 2018**
Šaltinis: An unexpected and persistent increase in global emissions of ozone-depleting CFC-11

TVARAUS DIZAINO SPRENDIMAI KURIANT SCENINĮ ĮVAIZDĮ MUZIKOS GRUPEI „AQUARIUM DE CLARA“

Gabrielė Barkauskaitė
Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Kuzė *(vadovai)*
Emilė Adelė Barauskaitė *(fotografas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

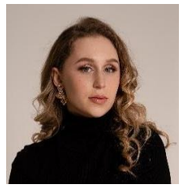

Adresas: A.Mackevičiaus g. 27, Kaunas
E. puslapis: https:// www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: gabriele.ba9701@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 67398606
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas. Remiantis tvaraus dizaino sprendimais sukurti sceninį įvaizdį muzikos grupei „Aquarium De Clara“.

Reikšminiai žodžiai: tvarumas, transformacija, muzikinė grupė, sceninis įvaizdis

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių aprašomoji analizė, vieno atvejo analizė, apklausa.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikta tvarios mados raidos analizė, leido suprasti jos naudą ne tik tarp visuomenės, bet ir tarp muzikos scenos atlikėjų. Taikant tvarios mados principus išlieka minimali drabužių kaita, todėl tai išsprendžia ne tik ekologijos idėją, tačiau ir skatina kūrybiškumą, palaiko muzikos atlikėjo individualumą, saviraišką. Anketinės apklausos gauti duomenys parodė, jog daugelis pritaria ar norėtų pritarti tvarios mados aspektui, tiek savoje aplinkoje, tiek muzikos atlikėjo sceniniams pasirodymams. Taip pat įžvelgiamos vis dar vyraujančios globalinės problemos dėl besaikio vartojimo mados industrijoje. Atsižvelgiant į tvaraus dizaino principus bei užsakovo poreikius sukurtas sceninis įvaizdis, perteikiantis grupės „Aquarium De Clara“ repertuaro dainų kuriamą skambesį, nuotaiką ir emociją. Kurybinės dalies išpildymas atskleistas meninėje fotosesijoje (1 ir 2 pav).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Žinomi ir garsūs muzikos atlikėjai dažniausiai vilki greitosios mados prekinius ženklus arba specialiai jiems siuvėjų ar dizainerių sukurtus kostiumus. Vienam pasirodymui skirtas kostiumas trumpam pritraukia žiūrovo dėmėsį, tačiau jis ir lieka tos vienos akimirkos akcentu. Tokiu būdu panaudojama begalės naujų drabužių, kurie vėliau tampa nenaudojami, nes „nebemadinga“ tą patį drabužį dėvėti antrą kartą. Tačiau tą patį ar net stipresnį efektą – išskirtinumą, unikalumą bei atpažįstamumą mažiau žinomiems atlikėjams galima sukurti ir iš jau esamų drabužių ar aksesuarų, ieškant papildomų aprangos vienetų vintažinėse parduotuvėse. Darbo reikšmingumas – vintažinius drabužius prikelti naujam gyvenimui, transformacijos funkcijos įvedimo pagalba pritaikyti juos sceniniam įvaizdžiui. Tokiu būdu atsiranda vis daugiau galimybių turint minimalų kostiumų vienetų sukurtą aprangos kapsulę, juos pritaikyti grupės pasirodymuose. Taip skatinti edukuoti bei rinktis tvaraus dizaino sprendimus mūsų visuomenėje.

1 pav. **Estelle – Amerikos berniukas (American Boy), 2022**
Aut. Gabrielė Barkauskaitė, asistentė Miglė Razmutė,
Fotografė Emilė Adelė Barauskaitė, fotografo asistentas Rokas Aviža

2 pav. **Clara Giambino – Širdis, 2022**
Aut. Gabrielė Barkauskaitė, asistentė Miglė Razmutė,
Fotografė Emilė Adelė Barauskaitė, fotografo asistentas Rokas Aviža

TVARIŲ – ILGAAMŽIŲ IR RESTAURUOJAMŲ BALDŲ PASIRINKIMAS: EFEKTYVI PRIEMONĖ VARTOTOJIŠKUMO MAŽINIMUI

Ugnė Paužaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: ugne.pau941@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 65753640
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Parengti rekomendacijas tvarių – ilgaamžių ir restauruojamų baldų pasirinkimui, siekiant mažinti vartotojiškumą.

Reikšminiai žodžiai: baldų trumpaamžiškumas, ilgaamžės medžiagos, tvarumas, vartotojiškumas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, tiriant vidaus baldų konstrukcinių medžiagų savybes, standartų analizė, nustatant reikalavimus kokybiškoms baldų konstrukcijoms, empirinis tyrimas rengiant palyginamąją tvarių ir netvarių baldų analizę, bei rengiant rekomendacijas.

Rezultatai ir / arba išvados. Nuo pat eros pradžios vis labiau spartėja gyventojų vartojimas. Žmonės kuria ir vartoja vis daugiau įvairiausių technologijų ir gerina savo gyvenimo kokybę, tai lemia žmonių finansinė padėtis, bei socialinės normos. Kas daugiau nusipirko – tas gyvena geresnį gyvenimą. Kitas aspektas skatinantis vartoti – marketingas, kuris gilinasi į visuomenės poreikius, atsirandant daugiau verslų didėja konkurencija, bei prekių asortimentas, kuris skatina žmones išlaidauti. Prekių kokybės suprastėjimas besivystant ekonomikai yra vienas iš aspektų, norint padidinti ateities prekybas. Prekių kokybės suprastėjimas lėmė medžiagų gaminimo greitis, paprastumas, medžiagų pigumas. Žmonių nemokėjimas arba nenorėjimas rinktis tvarius baldus įtakoja baldų greitą panaudojimą ir išmetimą. Mokslininkai Hagejärd ir kt. (2020) apie tvarų požiūrį į savo aplinkos baldus teigė, kad priežiūra yra susijusi su kokybe ir jei daiktai, funkcionalūs ir pagaminti iš geros medžiagos, ilgaamžiai baldai gali turėti emocinį ryšys su savininkais. Pasak Harper (2018, p.29), „dalykai, kurie verčia mus jaustis kaip namie ir kelia prisiminimus, yra stebuklingi: jie turi tam tikrą aurą“.

Atliekant tyrimą nustatyti netvarių baldų tipai – dėvėjimo požymiai: neatstatomi paviršių ir konstrukcijos pažeidimai. Nustatytas ilgaamžių baldų medžiagiškumas bei konstrukcija, tyrimo pasekoje parengtos rekomendacijos patvarių baldų pasirinkimui.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Vartotojiškumas tai pasaulinė problema, kurios aktualumas vis labiau didėja, dėl didėjančių išmetamų atliekų. Jungtinių Valstijų buitinių atliekų perdirbimo centrų statistika jau 2012 m. parodė, jog baldų atliekos sudaro beveik 670 000 tonų per metus. Taigi, baldų ilgaamžiškumas yra vienas iš galimų įrankių, kurie sumažintų medžiagų atliekų srautą. Tyrimo metu parengtos rekomendacijos, aprašant konstrukcines medžiagas ir konstrukcijas, patvarių baldų pasirinkimui. Baldų medžiagų ir konstrukcijos pažinimas gali paskatinti rinktis tvarius ir ilgaamžius baldus, kurie ne tik įtakotų atliekų mažinimą, bet taupytų žmonių laiką ir piniginius išteklius, dėl tvarių savybių kurtų teigiamą emocinį ryšys su savininkais.

[1] Ugnė Paužaitė, ugne.pau941@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

TVARI MADA GARDEROBE REMIANTIS KOSTIUMO IR MADOS ISTORIJOS ATSPINDŽIAIS

Kamilė Radžiūtė, Gustina Pucilauskaitė, Jūratė Bendinskaitė
Violeta Dobrovolskienė *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

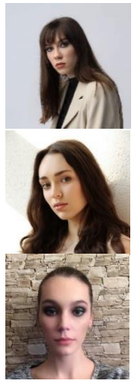

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas 44259
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: kamile.rad348@go.kauko.lt, gustina.puc975@go.kauko.lt
jurate.ben038@go.kauko.lt
Telefono nr.: +37068331725, +37067521721, +37069000549
Tyrimų kryptis: V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Atliekant eksperimentinį tyrimą su nenešiojamais tekstiliniais mados objektais bei pasitelkiant istorinio kostiumo ir mados kontekstą, sukurti šeši kiekvieno aprangos vieneto (kelnės, suknelė, tunika) dėvėjimui skirtus variantus, juos transformuojant ir derinant su kitais aprangos elementais.

Reikšminiai žodžiai: deriniai, istorinis kontekstas, kūrybiškumas, transformacijos

Tyrimo metodai. Literatūros aprašomoji analizė, formalioji analizė ir eksperimentavimas su skirtingais tekstilės medžiagiškumais siekiant išgauti skirtingus dizaino objektų pritaikomumo variantus.

Rezultatai / išvados. Tvari mada skatina žmones naudoti bei mados industriją gaminti aprangą, batus ir aksesuarus tvaresniais, ekologiškesniais, labiau gamtą tausojančiais būdais. Tvarios mados projektas atskleidžia tvaraus vartojimo dideles galimybes naudojant minimalius resursus. Tai aktualu tiek vieno asmens garderobo formavimui, tiek atsižvelgiant į ekologišką resursų naudojimą globaliu pasauliniu mastu. Projekte panaudoti trys nedėvimi aprangos vienetai. Ir iš kiekvieno sukurta po šešis skirtingus ir dėvėjimui skirtus aprangos variantus.

Originalumas / praktinis reikšmingumas. Įvaizdžio dizaino kompetencijos nenumato puikių siuvimo įgūdžių ugdymo ir valdymo. Tačiau išugdytas kūrybiškas požiūris padeda projektuoti unikalius aprangos dėvėjimo būdus juos transformuojant ir keičiant dėvėjimo instrukcijas bei paskirtį (1-3 pav.). Projektas „Tvari mada garderobe remiantis kostiumo ir mados istorijos atspindžiais“ suteikia galimybę pademonstruoti praktiškai kaip mažinti vartotojiškumą bei patenkinti kūrybiškos asmenybės poreikius ir kūrybines idėjas užfiksuoti fotosesijoje.

1 pav. **Eskizai, 2022**
Aut. Kamilė Radžiūtė

2 pav. **Eskizai, 2022**
Aut. Gustina Pucilauskaitė

3 pav. **Eskizai, 2022**
Aut. Jūratė Bendinskaitė

DANTŲ HIGIENOS ŠEPETĖLIO DIZAINO SPRENDIMAS PATOGIAM RŪŠIAVIMUI GYVAVIMO CIKLO PABAIGOJE

Jurgita Nidrytė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: jurgita.nid772@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 629 59719
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti tvarų dantų šepetėlio dizainą, kuris leistų šereliams atsiskirti nuo šepetėlio galvutės ir pateikti rekomendacijas apie taisyklingą ir patogų jo rūšiavimą.

Reikšminiai žodžiai: aplinkos tarša, dantų higiena, dantų šepetėlis, naujas dizainas, plastikas, rūšiavimas, šepetėlio šereliai, tvarumas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, empirinis tyrimas konstrukcinių dantų šepetėlių sprendimų paieškose, kokybinis tyrimas analizuojant sukurtų alternatyvų sprendimus.

Rezultatai ir / arba išvados. Pagal atliktą tyrimą daugumos dantų higienos šepetėliai yra pagaminti iš neperdirbamo arba retai perdirbamo plastiko, būtent tokiu būdu jie sukurdami kalnus atliekų prisideda prie aplinkos taršos (1pav.). Šio tyrimo metu siekta išanalizuoti visas galimas alternatyvas plastikui ir sukurti tvarų bei ekologišką dantų higienos šepetėlio dizainą (2 – 5 pav.). Atkreipiant dėmesį į nepatogų dantų šepetėlio rūšiavimą, stengiamasi sukurti dizainą, kuris leistų atsiskirti dantų šepetėlio galvutės šereliams nuo kotelio ir pateikti rūšiavimo rekomendacijos jo gyvavimo ciklo pabaigoje. Tai siekis skatinti bendruomenę rūšiuoti ir prisidedi prie gamtos tausojimo.
Tyrimo metu išnagrinėtos plastiko alternatyvos dantų higienos priemonėse bei dantų šepetėlio šerelių pateikimo konstrukcijos, sudarytos dantų šepetėlio naudojimo rekomendacijas ir instrukciją jo rūšiavimui.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Kiekvieną dieną susiduriame su dantų priežiūra, kurios produktai užima nemažą kiekį plastiko. Vadovaudamiesi rekomendacijomis keisti dantų šepetėlį kas tris mėnesius, žmogus per metus sunaudoja po 4 šepetėlius, o per 70 metų – 280 šepetėlių. Tai reiškia didžiulį gamtos teršimą plastiku. Dantų šepetėlių rankenėlė yra pagaminta iš polipropileno ir polietileno, kuris nėra lengvai perdirbamas, o šepetėlių šereliai – iš sintetinio nailono, kuris nesuyra, dažniausiai yra neperdirbamas. Suradus alternatyvą plastikiniams dantų šepetėliams – bambuką, vis dar išlieka rūšiavimo problema. Bambukinis dantų šepetėlis suyra maždaug per 6 mėnesius, kas yra puiku, deja, ir šiuo atveju – šereliai yra tik sintetiniai, todėl, norint kompostuoti rankenėlę, juos reiktų atskirti, kas tampa nepatogu ir galiausiai dantų šepetėlis yra išmetamas į neteisingą išrūšiavimo konteinerį.

Remiantis tyrimo rekomendacijomis pateiktas naujas ir ekologiškas tvaraus dantų higienos šepetėlio dizainas. Atsižvelgiant į plastiko alternatyvas, pritaikoma viena iš ekologiškiausių medžiagų, kurios tinkamos ilgo laiko naudojimui dantų higienoje. Sukurtas naujas šepetėlio dizainas leis atkirti galvutės šerelius nuo kotelio, jų vietą pakeičiant naujais. Toks dizaino sprendimas palengvins rūšiavimo problemą ir prisidės prie gamtos ekologiškumo.

[1] Jurgita Nidrytė, jurgita.nid772@go.kauko.lt / jurgitanidryte@gmail.com, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė. Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Išmetamų dantų higienos šepetėlių atliekos, 2021**
Šaltinis: http://www.circulareconomy.lt/beplastikine-dantu-higiena-ir-kiek-naturalus-yra-sereliai/

2 pav. **„Miswak" kramtomoji lazdelė, 2020**
Šaltinis: https://aromata.lt/en/shop/478/natural-toothbrush-sewak-miswak

3 pav. **Dantų šepetėlio kotelis iš bambuko, 2022**
Šaltinis: https://www.notonthehighstreet.com/nought/product/bamboo-toothbrush?utm_source=pinterest&utm_medium=brand_soci

4 pav. **Dantų šepetėlio kotelis iš kukurūzų krakmolo, 2022**
Šaltinis: https://www.pinterest.com/pin/107446042357134203O/

5 pav. **Dantų šepetėlio kotelis iš aliuminio metalo, 2022**
Šaltinis: https://www.grinbrush.com/blogs/news/aluminum-handle-eco-friendly-toothbrush

PERDIRBTO POPIERIAUS RANKŲ KREMO TŪBELĖ – DRAUGIŠKA APLINKAI ALTERNATYVA PLASTIKINIŲ PAKUOČIŲ ATŽVILGIU

Lukas Matusevičius[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt
E. paštas: lukas.mat033@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 646 80879
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti rankų kremo tūbelę, kurios gamybai plastiką pakeistų popierius.

Reikšminiai žodžiai: ekologiška pakuotė, funkcionalus dizainas, kremo tūbelės dizainas, perdirbtas popierius, popierinė pakuotė, plastikinė pakuotė, tvarus dizainas

Tyrimo metodai. Atliekama mokslinės literatūros analize, kuria siekiama išsiaiškinti žalą aplinkai naudojant plastiką kosmetikai skirtoms pakuotėms. Taip pat mokslinės literatūros analizės metu siekiama išanalizuoti, kaip popierius gali pakeisti įprastas plastikines pakuotes. Atliekamas empirinis tyrimas, kurio metu atliekami pakuočių matmenų techniniai skaičiavimai ir parengiami brėžiniai su vizualizacijomis.

Rezultatai ir / arba išvados. Rinkoje vyraujančių rankų kremų tūbelės yra gaminamos iš plastiko, kuris daugelio gamintojų teigimu yra lengvai perdirbamas, taip gamintojai save apsidraudžia nuo tolimesnių išlaidų kuriant ekologiškesnę pakuotę, todėl plastikinių tūbelių likimas priklauso nuo vartotojų sąmoningumo. Tačiau ne visos atliekos yra sąžiningai rūšiuojamos. Taip šios pakuotės atsiduria sąvartynuose, kur yra pasmerktos pragulėti kelis dešimtmečius ar net šimtus metų kol suyra. Pats rankų kremas, kaip produktas yra populiarus ir jo naudojimas yra neatsiejama daugelio žmonių rutinos dalis. Taip pat iš tūbelių ne visas turinys yra pilnai išspaudžiamas – tai nėra praktiška. Tad lengviau pasiduodanti plėšimui popierinė pakuotė suteikia funkcionalumo – galima nuplėšti tūbelės kampą ir pilnai išspausti likusį kremą.

Tyrimo metu išanalizuota aplinkai daroma žala, naudojant plastiką kosmetikos produktų pakuotėms gaminti bei kokią dalį atliekų sudaro šios pakuotės. Išanalizuota rankų kremo tūbelės konstrukcija ir medžiagos – kurių didžiąją dalį sudaro plastikas. Tyrimo metu nagrinėjant mokslinius straipsnius ištirta kokio tipo popierius yra tinkamas, kaip alternatyva galinti pakeisti plastiką, kuriant aplinkai neutralias rankų kremo tūbeles. Taip pat išanalizuota kokios kietosios medžiagos gali būti naudojamos, kaip alternatyva įprastam plastikui tūbelių kamštelių ir karūnėlių gamyboje.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tyrimo metu sukurta naujo dizaino rankų kremo tūbelė yra aplinkai draugiška alternatyva plastikinių tūbelių atžvilgiu. Tokio tipo tūbelės neegzistuoja rinkoje, todėl tai yra originali idėja. Pateikta popierinės rankų kremo tūbelės vizualizacija (1 pav.) ir rekomendacijos projektuojant tokio tipo tūbeles.

1 pav. **Perdirbto popieriaus rankų kremo tūbelės eskizas**
Aut. Lukas Matusevičius, 2022

[1] Lukas Matusevičius, lukas.mat033@go.kauko.lt, Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademijos Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentas. Menų sritis, dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademijos docentė. Menų sritis, dizaino kryptis.

DALOMOJI MEDŽIAGA: REIKALINGUMAS VISUOMENEI IR ŽALA APLINKAI

Greta Mieliauskaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

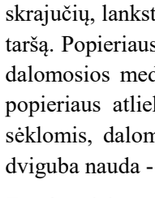

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: greta.mie983@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 606 34987
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Rasti tinkamiausius būdus ir pateikti rekomendacijas tvarios dalomosios medžiagos – skraju̧čių, lankstinukų ir vizitinių kortelių kūrimui ir gamybai.

Reikšminiai žodžiai: lankstinukas, plastikas, popierius, sėklos popieriuje, skaitmenizacija, skrajutė, spauda, tarša, taršos mažinimas, tvarumas, vizitinė kortelė

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizės metu analizuota dalomosios medžiagos svarba šuolaikinėje visuomenėje, kokios kenksmingos medžiagos dažniausiai aptinkamos šioje medžiagoje. Teorinio tyrimo metu tirta kaip dalomoji medžiaga gali būti gaminama ir pateikiama tvaresniu, mažiau taršiu būdu.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikto tyrimo metu atlikta dalomosios medžiagos – skraju̧čių, lankstinukų ir vizitinių kortelių poreikio dabartiniame pasaulyje analizė. Išsiaiškinta kokios kenksmingos medžiagos dažniausiai randamos dalomojoje medžiagoje ir koks poveikis daromas aplinkai ir gamtai. Išanalizuota kokios tvarios medžiagos ir gamybos technologijos gali būti tinkamos dalomai medžiagai.

Ši tema aktuali, tačiau iš atliktų mokslinių tyrių galima paminėti vos kelis - „Process Modelling of Chemical Looping Combustion of Paper, Plastics, Paper / Plastic Blend Waste, and Coal“, Zainab T. Yaqub and Bilainu O. Oboirien, 2020 m.; „Paper waste sludge enhanced eco-efficient polyurethane foam composites: Physical–mechanical properties and microstructure“, Agnė Kairytė, 2018 m., „TG-FTIR study on pyrolysis of waste printing paper“, Yuhui Ma, 2017 m.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Parengtos rekomendacijos tvarios dalomosios medžiagos – skraju̧čių, lankstinukų ir vizitinių kortelių kūrimui ir gamybai sumažintų įprastos dalomosios medžiagos keliamą taršą. Popieriaus perdirbimui būtų sunaudojama mažiau resursų, negu gaminant įprastą popierių spaudai. Tokios dalomosios medžiagos integravimas visuomenėje padidintų žmonių atsakingą vartojimą, požiūrį į išmetamas popieriaus atliekas, o ypač – dalomąją medžiagą. Tikėtina, kad tvarią, pagamintą iš popieriaus su augalų sėklomis, dalomąją medžiagą žmonės dažniau pasiliktų sau kaip įdomų spaudos objektą, taip būtų pasiekta dviguba nauda - mažinama tarša ir išsaugoma pateikta informacija (reklama) (1 pav.).

Tvarios dalomosios medžiagos gamyba gali būti plačiai pritaikoma popieriaus gamybos įmonėse. Šiuo metu tokios alternatyvos popieriaus pramonėje ir spaudoje nėra, tad tai būtų naujovė, kuri, tikėtina, jog pritrauktų didelį visuomenės susidomėjimą. Parengtos rekomendacijos tiktų popieriaus pramonei bei mažintų sunaudojamų išteklių kiekį (2 pav.).

[1] Greta Mieliauskaitė, greta.mie983@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Perdirbtas popierius su augalų sėklomis.** *Aut. Inga Valentinienė, 2018*

2 pav. **Perdirbto popieriaus gaminimo procesas**. *Aut. Inga Valentinienė, 2018*

GREITO MAISTO RESTORANŲ RINKINIŲ VAIKAMS ŽAISLŲ POVEIKIS JŲ SVEIKATAI IR APLINKAI

Austėja Jankauskaitė[1], **dr. Inga Valentinienė**[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: austeja.jan259@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 60780873
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Atrasti tinkamiausias ekologiškas konstrukcines medžiagas greito maisto restoranų rinkinių, skirtų vaikams, žaislų gamybai.

Reikšminiai žodžiai: alternatyva, mažinimas, plastikas, progresas, restoranai, tarša, vaikai, žaislai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir statistinių duomenų analizė plastiko taršos ir kenksmingumo sveikatai temomis. Empirinio tyrimo metu analizuota situacija greito maisto restoranuose dalinant žaislus su maisto rinkiniais vaikams, rengtos rekomendacijos žaislų gamybai iš plastikui alternatyvių - saugių medžiagų.

Rezultatai ir / arba išvados. Atliekant tyrimą išsiaiškinta iš kokių medžiagų gaminami žaislai, dalinami su maisto rinkiniais vaikams greito maisto restoranuose. Išanalizuotas plastikinių žaislų, dalinamų su maisto rinkiniais greito maisto restoranuose, daromas žalos vaikų sveikatai bei taršos aplinkai mastas (1 pav.). Išsiaiškinta kokiomis alternatyvomis įmanoma mažinti taršą plastiku (2-3 pav.).

Nicolò Aurisano atliko tyrimus, kuriuose pranešama apie žaislų cheminę sudėtį, sugrupuojant plastikines medžiagas, taip siekiant surinkti šiose medžiagose esančių cheminių medžiagų masės dalis bei funkcijas. Atliktame tyrime buvo gauta dideli pavojaus koeficientai iki 387, o vėžio rizika, apskaičiuota iki 0,0005. Plastike esantys plastifikatoriai kelia didžiausią riziką – 31 iš 126 cheminių medžiagų yra identifikuojamos kaip CoC (angl. *Cyclic Olefin Copolymer*), lietuviškai tai būtų Ciklinis olefino kopolimeras, o pavojaus koeficientų suma > nuo vieno iki šešių. Taigi rezultatai parodė, kad plastikinių žaislų medžiagos gali kelti pavojų vaikų sveikatą. Todėl labai svarbu mažinti plastiko kiekį ne tik gamtos naudai, bet ir dėl vaikų sveikatos.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tyrimo rezultatas – parengtos rekomendacijos žaislų, skirtų greito maisto restoranų rinkiminiams, gamybai iš plastikui alternatyvių – saugių medžiagų – aktualus, kadangi su maistu dalinami žaislai yra vienas iš populiariausių maitinimo įstaigų marketingo įrankių.

Plastiko tarša plačiai paveikus mūsų Žemę bei vandenyną, todėl daugelis kompanijų bando tai pakeisti, imtis kitų alternatyvų. Visame pasaulyje kas minutę nuperkama apie milijoną plastikinių butelių, o per metus sunaudojama iki penkių trilijonų plastikinių maišelių. Iš viso pusė viso pagaminamo plastiko yra skirta vienkartiniam naudojimui. Bet didelės kompanijos dažnai atsisako naudoti vienkartinį plastiką, tame tarpe ir greito maisto restoranai, kurių žaislai nesuyra greitai, o galiausiai atsiranda šiukšliadėžėje ir ne tik išmesti žmonių, bet ir pačių restoranų, pasibaigus tos serijos sezonui. Taigi, pakeitę greito maisto restoranų plastikinius žaislus į popierinius, plastiko tarša gerokai sumažės, nes bus gaminama ir išmetama mažiau plastiko.

[1] Austėja Jankauskaitė, austeja.jan259@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė. Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Gamtos tarša plastikiniais žaislais. Aut. Roberto Muñoz, 2021**
Šaltinis: www.gettyimages.com

2 pav. **Alternatyvos plastiko gaminiams – popierinės žaislų figūrėlės. Aut. Tetsuya Watabe, 2021**
Šaltinis: Kamimodel website

3 pav. **Alternatyvos plastiko gaminiams – popieriniai stalo žaidimai, 2021**

Šaltinis: www.mcdonalds.com

NAUJO DIZAINO KAVINIŲ VALGIARAŠČIAI: INFORMATYVŪS PATIEKALŲ APRAŠYMAI IR APTARNAVIMO KOKYBĖ

Goda Jocytė [1], dr. Inga Valentinienė [2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: goda.joc098@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 602 02522
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti naujo dizaino kavinių valgiaraštį, kuriame būtų aiškiai ir informatyviai pateikti patiekalų sudėties ir produktų, keliančių alergiją aprašai bei kurie padėtų gerinant aptarnavimo kokybę.

Reikšminiai žodžiai: alergenai, kavinė, klientai, maisto produktai, meniu dizainas, valgiaraščio reikalavimai, patiekalai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, teorinis tyrimas atrenkant informaciją apie alergiją keliančia medžiagas patiekaluose, empirinis tyrimas, pritaikant teorines žinias ir realų tyrimą kavinėse analizuojant meniu dizainą, informacijos pateikimo tipus ir būdus bei kuriant naujo – aktualaus dizaino valgiaraščius.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu teoriškai pagrįsta kas yra valgiaraštis ir įrodyta jo svarba kavinei. Išsiaiškinta kokia informacija privalo būti pateikta valgiaraštyje ir įvardinta kokios problemos kyla, sudarius per siaurą, t. y. neišsamų valgiaraštį (1 pav.). Rezultatas pasiektas – sukurtas naujo dizaino kavinių valgiaraštis, kuriame novatoriškai pateikti patiekalų aprašai. Naujas meniu yra informatyvesnis, labiau pritaikytas jautresnių maistui žmonių grupei ir gerina aptarnavimo greitį ir kokybę.

Neinformatyvus valgiaraštis yra aktuali problema visoms amžiaus grupėms, ypač jautresnėms maistui. Taip pat, kavinių ir restoranų savininkams, norint pakelti darbo operatyvumą ir gerą reputaciją.

Pasak „Unilever Food Solutions“ iniciatyva atlikto tyrimo kavinių lankytojai nori informatyvių aprašymų valgiaraščiuose dėl sveikos mitybos sumetimų. Kavinių lankytojai teigia, jog nori žinoti apie patiekalų sudėti, kad būtų lengviau priimti sprendimus dėl sveikos gyvensenos. Tyrimas buvo atliktas apklausiant septynių pasaulio šalių gyventojus. Net 89 proc. vakarų valstybių gyventojų mano, jog produktų maistinės vertės nurodymas, paskatintų juos rinktis sveikesnes alternatyvas. Taigi, kavinių lankytojams yra aktuali informacija ne tik apie patiekalų garnyrus, alergenus, bet ir jų kaloringumą, maistinę vertę. Tokios informacijos įtraukimas į meniu padėtų kavinėms pritraukti platesnį, įvairių grupių klientų ratą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Meniu yra vienas pagrindinių maitinimo įstaigos aspektų, kuris įtakoja pardavimus ir įspūdį apie restoraną, todėl jis turėtų būti išsamus, detalizuojant sudedamųjų ingredientų bei garnyrų, produktų, galinčių alergizuoti aprašus, aiškiai išskiriant sveikesnius patiekalus ir nurodant kiekvieno kaloringumą. Valgiaraštis turėtų atitikti šiuolaikinius reikalavimus ir klientų poreikius. Naujai sukurtas valgiaraščio dizainas svarbus visuomenei, nes jame atskleidžiama pilna patiekalų sudėtis.

[1] Goda Jocytė, goda.joc098@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų akademijos Menų ir ugdymo fakulteto Dizaino katedros, Dizaino studijų programos II kurso studentė. Grafinio dizaino sritis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegija, Menų akademijos, Menų ir ugdymo fakultetas, docentė. Menų sritis, Dizaino kryptis.

KAVINĖ KURŠIS

MAISTAS IŠSINEŠTI

UŽSAKYTI TELEFONU
+37046952804
ARBA
+37061632998

DARBO LAIKAS 11:00 - 20:00

DIENOS PIETŪS

Sriuba	2€
Karštas patiekalas	2.5€

GĖRIMAI

Juoda kava/ su pienu	1.5/2€
Arbata	2€
Mineralinis vanduo	1.5€

SRIUBOS

Dienos	2€
Daržovių	2€
Aštri pupelių	4€

UŽKANDŽIAI

Kepta duona su sūrio padažu/ "Džiugo sūriu"	4€
Kalmarų žiedai tešloje	4€
Traškios krevetės	6€
Silkė su karštomis bulvėmis	5€
Straganina	7€
Sterkas tešloje	8€

SALOTOS

Šviežių daržovių	4€
Lašišos	6€
Tuno	5€
Cezario su vištiena	6€
Burokėlių užkandis	6€

KARŠTIEJI PATIEKALAI

Cepelinai su mėsa/ varške	6€
Balandėliai	6€
Kiaulienos kotletai	6€
Pieniškos dešrelės su bulvytėmis	6€
Makaronai su špinatais ir kumpiu	6€
Sterkas su baravykų/ svogūnų padažu/ migdolų plutele	12€
Troškinta lašiša	12€
Midijos pikantiškame padaže	11€
Krevetės pikantiškame padaže	10€
Kiaulienos kepsnys su grybų padažu	9€
Sprandinė su baravykų padažu	10€
Marinuota sprandinė	10€
Kiaulienos šonkauliai	10€
Vištienos kepsnys su ananasu	8.5€
Vištienos suktinukas	9€
Aštrus vištienos troškinys	8€
Kalakutienos kepsnys su migdolais	10€
Burgeris su vištiena/ jautiena	8€
Jautienos troškinys	10€
Bulviniai blynai su grietine/ varške/ lašiša	7€
Bulviniai blynai su mėsa	7€
Blynai su sūriu	5€
Blynai su varške	5€
Blynai su bananais	5€

DESERTAI

Dienos pyragas	4€
Karštas šokoladas	3€

1 pav. **Kavinės „Kuršis" meniu.** *Aut. Kavinė „Kuršis“, 2020*

AUTOMOBILIO VAIRUOTOJO SĖDYNĖ: PRIVALUMAI, TRŪKUMAI, ERGONOMIKA IR ĮTAKA VAIRAVIMO KOKYBEI

Goda Kazakauskaitė [1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: goda.kaz397@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 619 33981
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti automobilio vairuotojo sėdynės ergonomišką ir estetišką dizainą, užtikrinant vairuotojo sveikatą, saugumą ir vairavimo kokybę.

Reikšminiai žodžiai: ergonomika, patogumas, reguliavimas, sveikata, susitelkimas į kelią, vairavimo kokybė, vairuotojas

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros analizė analizuojant ergonominius reikalavus ir konstrukcinių medžiagų ypatumus. Empirinio tyrimo metu ištirti vairuotojos sėdynės dizaino tipai, palyginamuoju būdu analizuoti konstrukciniai skirtumai ir atitikimai ergonomikai.

Rezultatai ir / arba išvados. Automobilio sėdynės dizainas, sukurtas pagal ergonominius reikalavimus (1 pav.), nesudarys sąlygų vairuotojo sveikatos sutrikimams ir atitiks estetikos kriterijus. Rezultatas pasiektas analizuojant žmogaus ergonominius sėdėjimo reikalavimus, „neteisingo“ automobilio sėdynės dizaino sukeliamos problemos žmogaus sveikatai ir ištyrus vairuotojo sėdynės dizaino ypatumus: estetikos ir funkcijos elementus.

Pasak „Rehamed thearapy“ prasta laikysena ir vairavimo ergonomika gali sukelti diskomfortą po ilgo važiavimo automobiliu, tačiau ilgainiui jų poveikis žmogaus kūnui yra daug didesnis. Ilgai sėdint, padidėja laikysenos iškraipymų, viršutinės kūno dalies disfunkcija, galūnių sutrikimas, pvz.: nervų suspaudimas, sukeliantis tirpimo ir dilgčiojimo pojūčius dėl prastos kraujotakos, juosmens dubens klubo problemos, jaučiamas silpnumas stovint. Taip pat gali išsivystyti su stuburo diskais susijusios problemos apatinėje nugaros dalyje ir kakle. Stuburas yra labai sudėtinga struktūra, kuri laikui bėgant deformuojasi. Gali kilti ne tik lėtiniai skausmai, bet ir sužalojimai / žala, jei negydoma. Tyrimas rodo, kad ilgų reisų darbuotojams gresia didelė nugaros skausmų ir traumų rizika, o jų nugaros skausmo paplitimas išsivysčiusiose ir besivystančiose šalyse siekė daugiau nei 50 proc.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Nepatogi ir neergonomiška automobilio sėdynė yra aktuali problema žmonėms kurie vairuoja kasdien, o ypač ilgų reisų vairuotojams. Automobilio sėdynė yra vienas iš svarbiausių automobilio dalių, kuri turi būti pilnai reguliuojama pagal žmogaus ūgį ir sudėjimą. Tai užtikrina kokybišką vairavimą ir dėmesio susitelkimą į kelią. Žmogus tampantis vis labiau priklausomas nuo automobilio naudojimo kiekvieną dieną, todėl turi būti automobilio sėdynė pritaikyta ir ilgam naudojimui. Naujas automobilio ergonomikos reikalavimo kriterijus vidutinės klasės automobiliuose užgarantuos vairuotojo sveikatą ir kokybę. Atlikus tyrimus, pagal nustatytus reikalavimus sukurtas naujas automobilio sėdynės dizain**as**, kuris atitinka reikalavimus standartuose ir ergonomikoje.

[1] Goda Kazakauskaitė, goda.kaz397@go.kauko.lt , Kauno kolegija, Menų akademijos Menų ir ugdymo fakulteto Dizaino katedros, Dizaino studijų programos II kurso studentė. Interjero dizaino sritis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegija, Menų akademijos, Menų ir ugdymo fakultetas, docentė. Menų sritis, dizaino kryptis.

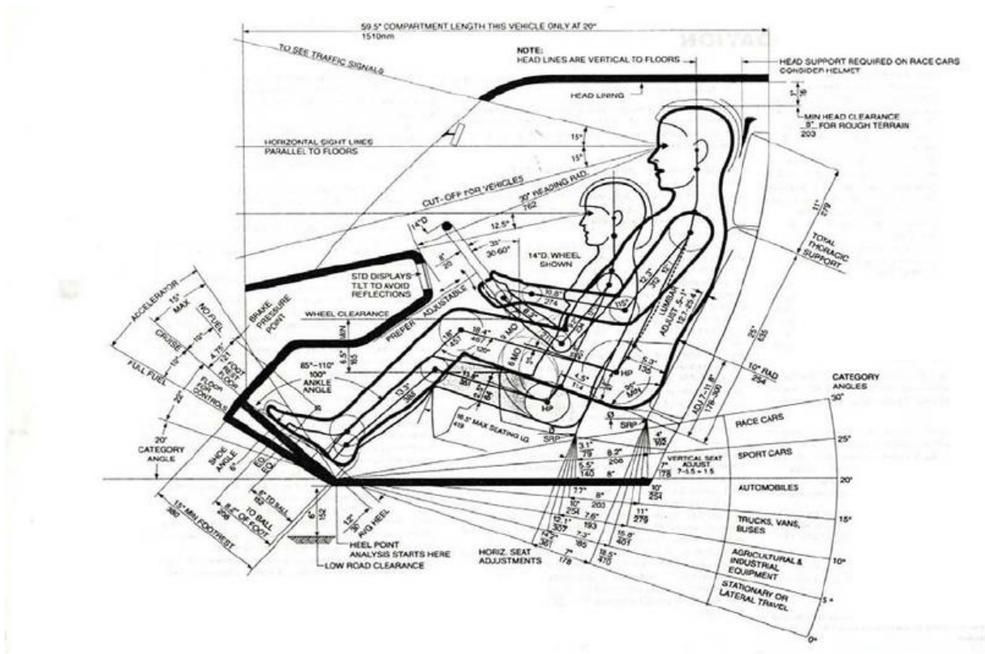

1 pav. **Ergonominė antropotechninių sistemų analizė „catia“ programos aplinkoje, 2014**
Šaltinis: https://www.researchgate.net

TEKSTILĖS ATRAIŽŲ PANAUDOJIMAS TVARIAME GARDEROBE

Kotryna Kašėtaitė, Ineta Kondratavičiūtė, Augustina Bilziukevičiūtė, Violeta Dobrovolskienė *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: kotryna.kas823@go.kauko.lt,ineta.kon953@go.kauko.lt
augustina.bil372@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 61476041, +37063804425, +37063095794
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. ~~P~~pateikti to paties drabužio/aksesuaro ar atskiro garderobo vieneto 6 skirtingus nešiojimo būdus. Atlikti Afrikos genčių (Masajų, Samburu bei Tuaregų) kostiumo pavyzdžių analizę ir sukurti praktiškai pritaikomus garderobo aprangos vienetus naudojant tekstilės atraižas ~~ir~~ pateikti meniniame projekte.

Reikšminiai žodžiai: etnokultūra, garderobas, įvaizdis, mada, pritaikomumas, tvarumas

Tyrimo metodai. ~~F~~formalioji analizė, literatūros apžvalga, vizualinė fotografijų analizė ir meno kūrinių interpretacija, eksperimentavimas su skirtingais tekstilės medžiagiškumais siekiant išgauti skirtingus praktinio panaudojimo garderobe variantus.

Rezultatai ir / arba išvados. Projekto **r**ezultatą sudaro trys skirtingos tekstilės draperijos iš kurių išgaunami aštuoniolika skirtingų dėvėjimo būdų. Trikotažo atraižos buvo transformuotos į skirtingus aprangos vienetus: palaidines, sukneles, sijonus, kardiganus. Siekiant praktinio sukurtų objektų maksimalaus pritaikomumo garderobe buvo pasiūlyta derinti su jau esamo garderobo aprangos vienetais. Pasirinkus juodo atspalvio draperiją ir ją drapiruojant (1 pav.) buvo išgauti skirtingi dėvėjimo būdai: suknelės, viršutinio ir apatinio drabužio vienetai. Suderinus išgautus drabužius, buvo sukurti garderobo deriniai su šių metų mados tendencijomis. Pasirinkta raudonos spalvos trikotažinė medžiaga (2 pav.) ir drapiruojant ją buvo išgauti skirtingi dėvėjimo būdai: suknelės, sijonas ir palaidinė. O suderinus ją su marginta kitos medžiagos atraiža ekrperimentuojant buvo sukurta garderobo deriniai, kurie buvo pritaikyti su šiuolaikinių tendencijų aksesuarais ir atspindinti nagrinėtą Afrikos genčių ir etno kultūrų temą. Pasirinkus tamsiai mėlynos spalvos trikotažine medžiaga (3 pav.) ir drapiruojant ją buvo išgauti keli skirtingi dėvėjimo būdai: sijonas, palaidinė, liemenė. Eksperimentuojant buvo sukurti deriniai su skirtingais drabužių elementais, kurie galėtų būti pritaikyti šiuolaikiniame pasaulyje bei pritaikyti mūsų kasdienybėje, taip pat priderinus Afrikos genčių etnokultūros tradicinius drabužius.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tvari mada – aktyviai besisukanti pasaulyje tema, reikšminga dėl aktyvaus skatinimo atsakingai žvelgti į naudojamus resursus, bei mados pramonės daromą poveikį aplinkai. Įvaizdžio dizainerio kompetencijos taikymas ieškant jungties tarp etnografinio skirtingų tautų paveldo ir šiuolaikinių tendencijų tapo kertiniu raktu į kūrybišką garderobo atnaujinimą ir tvarumo puoselėjimą. Projekto rezultatas - tai 18 skirtingų tekstilės draperijų panaudojimas funkcionaliame garderobe. Tvarios mados santykis su etnokultūros pavyzdžiai atliepia ir šiuolaikine mados tendencijas.

1 pav. **Tvari mada garderobe**, *Aut. Kotryna Kašėtaitė, 2022*

2 pav. **Tvari mada garderobe**, *Aut. Ineta Kondratavičiūtė, 2022*

3 pav. **Tvari mada garderobe**, *Aut. Augustina Bilziukevičiūtė, 2022*

IDĖJŲ
FORUMAS
Tarptautinė mokslinė
studentų konferencija

VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS DIZAINO PRIEMONĖMIS

EDUCATING THE PUBLIC AND SHAPING IMAGE THROUGH DESIGN

ŽMOGAUS ĮVAIZDŽIO METAMORFOZĖ REMIANTIS TRANSHUMANIZMO IDEOLOGIJA

Viktorija Molodeikina
Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Kuzė (*vadovai*)
Domantė Katauskaitė (*fotografas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

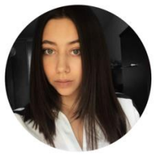

Adresas: A. Mackevičiaus 27, LT-50468 Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: Viktorija.mo9347@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 612 00000
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas. Remiantis transhumanizmo ideologija pavaizduoti žmogaus įvaizdžio metamorfozę įvaizdinėje - meninėje fotosesijoje.

Reikšminiai žodžiai: ideologija, individo įvaizdis, technologijos, tobulėjimas, transhumanizmas, XXI amžius

Tyrimo metodai. literatūros šaltinių aprašomoji analizė, vieno atvejo analizė, interviu su prekės ženklo kūrėja.

Rezultatai ir / arba išvados. Remiantis atlikta literatūros analize apie transhumanizmo ideologijos raidą, jos raiška šių laikų sociume bei tyrimų metu rasta informacija, sukurta įvaizdinė - meninė mados fotosesija. Baigiamojo darbo kūrybinė dalis susideda iš 10 kadrų fotosesijos. Kiekvienoje iš jų vaizduojama žmogaus įvaizdžio metamorfozė metaforiškai remiantis biologiniais drugelio vystymosi etapais. Santraukos pristatyme pateikiamas kadras 1 pav. („Ateities Platono olos žmogus“) užuomena į galutinį fotosesijos rezultatą. Platono olos terminologija pasirinkta neatsitiktinai, XXI amžiuje individas yra tarsi įkalintas išmaniųjų technologijų oloje. Visai kaip Platono olos kaliniai, kurie visą savo gyvenimą regėjo tik oloje matomus šešėlius - šių laikų žmogus nuolatos yra veikiamas technologijų. Taip net nejausdamas žmogus koja kojon su technologine pažanga žengia į transhumanistinių idėjų šalininkų pranašautą „homo deus“ erą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atlikus įvaizdinės meninę – fotosesiją ir įtraukus santraukos vaizdinę medžiagą naudotą santraukoje, rezultatas panaudotas kaip pristatomoji vaizdinė medžiaga mados žurnale dizainerės Ievos Šlaičiūnaitės kolekcijai „Laiko pakeleiviai“. Transhumanistiška individo įvaizdžio kaita tampa vis aktualesnė tema XXI amžiaus sociume. Vis dažniau kalbama apie žmogaus ir technologijų niveliacija ne tik buitišku, tačiau ir asmens įvaizdžio aspektu. Taigi, kokį naują žmogaus portretą kuria transhumanizmo ideologija?

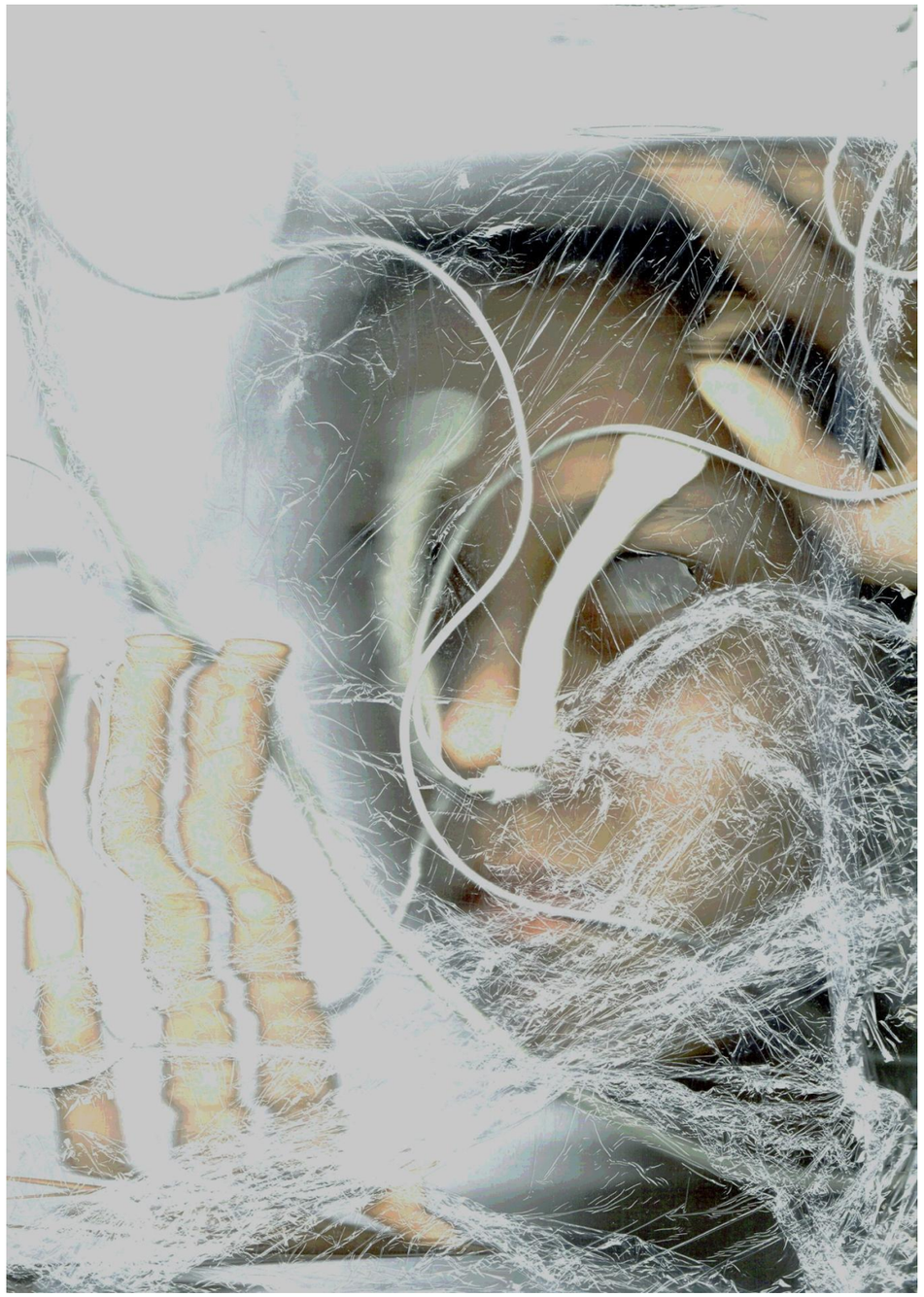

1 pav. **Ateities Platono olos žmogus**. *Aut. Viktorija Molodeikina, 2022*

IDĖJŲ FORUMAS
Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

KŪRYBIŠKUMO UGDYMAS TAIKANT INOVATYVIUS DIZAINO SRITYJE MOKYMO(SI) METODUS

Danielis Radzevičius,
Vilniaus Gedimino technikos universitetas (Vilnius Tech), Architektūros fakultetas, Dizaino katedra
Jonas Jakaitis *(vadovas)*
Vilniaus Gedimino technikos universitetas (Vilnius Tech) Dizaino katedros prof., vedėjas
Adresas: Saulėtekio al. 11, LT-10223 Vilnius
E. puslapis: https://vilniustech.lt/architekturos-fakultetas/padaliniai/dizaino-katedra/apie-katedra/52057
E. paštas: danielis.radzevicius@stud.vilniustech.lt
Telefono nr.: +370 645 33695

Tyrimų kryptis (-ys): Humanitariniai mokslai (H 000), menotyra (H 003)

Tyrimo problema, tikslas ir uždaviniai. Siekiant naujovių plėtros, šiuolaikiniuose taikomojo dizaino objektuose vis plačiau taikomi inovatyvūs, kūrybiškumą skatinantys mokymo(si) metodai. Integruojant įvairias mokslo, verslo sritis, visuomenės dalyvavimo mene veikla siekiama užtikrinti didesnės pridėtinės vertės kūrimą. Todėl estetiškos ir prasmingos daiktinės aplinkos (DA) objektų dizaino paieškos turi būti siejamos su kritiniu dizaino apmąstymu ir kūrybišku mokymu (-si) taikant „Apverstos klasės“ (angl. *Flipped Classroom (FC))*, probleminio mokymu(si) (angl. *Problem-Based Learning (PBL))* metodus (1 pav.). Taigi pagrindinis straipsnio tikslas yra aptarti naujų mokymo(si) metodų dizaino srityje taikymo ypatumus, diskursą priartinant prie mokymo(-si) metodų praktinių interpretacijų aptarimo.

Akivaizdu, nauji mokymo(si) metodų pasirinkimai ir jų interpretacijos lemia kūrybišką kompleksinio pobūdžio mokymo(si) procesą, priklausantį nuo daugelio globalių ir vietos socialinių, kultūrinių, istorinių bei mokymo(si) paradigminių ir sampratos besikeičiančių veiksnių. Hipotetiškai, pastarieji turėtų būti grindžiami mokslo, verslo ir bendruomeninio vienio idėja. Jos kontekste turėtų keistis tradicinis, dažnai neatitinkantis realybės, perdaug teoretizuotas, menkai lemiantis asmenybės kūrybiškumo kaitos raidą, mokymas(sis). Pastebima, kad įprastas mokymas(is) nepakankamai siejamas su dalyvavimu socialinės aplinkos veikloje, kuri bus vykdoma pabaigus studijas. Todėl, taikant FC, PBL metodus, svarbu atkreipti dėmesį į kūrybiškesnio, studentams patrauklesnio, motyvuotesnio mokymo(si) proceso įgyvendinamumą, taip pat ir VILNIAUS TECH studijose.

Reikšminiai žodžiai: „apverstos klasės“ mokymo (-si) metodika, daiktinės aplinkos aplinkos dizainas, kritinis mąstymas, kūrybiškumas, tradicinis mokymas (-is)

Tyrimo metodai, rezultatai ir / arba išvados. Analizė leidžia daryti išvadas, kad tik kūrybiškai įsitraukdami į mokymo(si) procesą bei vėliau taikydami įgytas žinias, studentai kaip būsimi specialistai-ekspertai (2 pav.) gali projektuoti, gaminti patrauklesnius DA prototipus. Taikydami efektyvesnes naujas teorinių žinių įsisavinimo metodus bei eksperimentines menotyros srityje interpretacijas kaip *„Paskaita be dėstytojo“,* darbas kūrybinėse komandose (3 pav), studentai gali būti kūrybiškesni bei būti konkurencingesni ne tik Lietuvos, ES, bet ir pasaulio rinkose.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Aptariant FC, PBL mokymo(si) metodų bei jų praktines interpretacijas, išvadų formulavimui pritaikius literatūros šaltinių lyginamosios analizės, interviu bei asmeninės stebėsenos metodus, gauti rezultatai leidžia pripažinti naujų FC ir PBL mokymo(si) metodų privalumus lyginant juos su įprastu mokymu(si). Originaliai dekonstruotas įprastas mokymas(is), sudaro prielaidas, kokybiškai bei kiekybiškai naujų paradigminių mokymo(si) būdų, grįstų savarankiškomis studijomis, dizaino srityje kitokiai raidai.

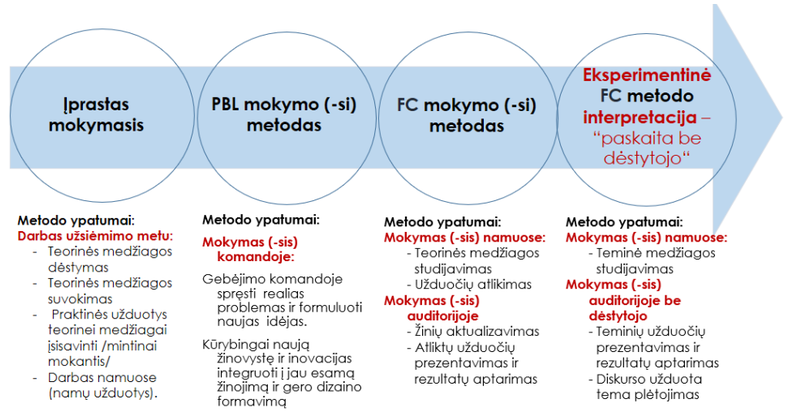

1 pav. **Mokymo (-si) metodų raida: nuo įprasto iki eksperimentinės „paskaitos be dėstytojo“ mokymo (-si) interpretacijos.** *Aut. Danielis Radzevičius, 2022*

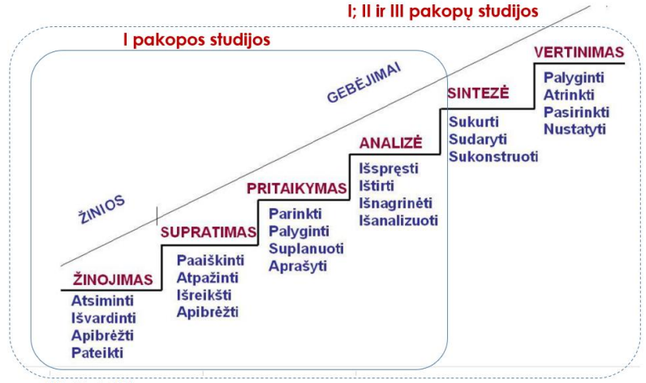

V.Navickienė. 2021.
Iš Vilnius tech 2021-08-26 Edukologijos seminaro medžiagos

2 pav. **„Bloom“ *taksonomija.***
Interpretuota pagal V.Navickienės (2021) medžiagą

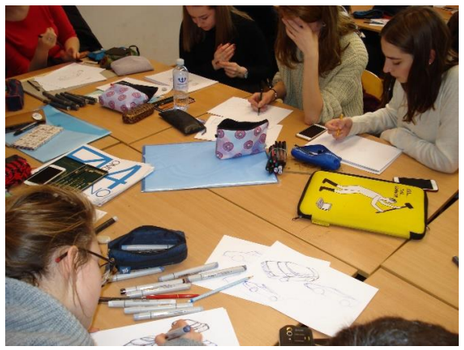

3 pav. **Įsitraukimas į kūrybišką mokymo(si) procesą komandinėje aplinkoje (angl. Co-Design environment) lemia mokymo(si) sampratos, grįstos savarankiškomis studijomis, kitokią raidą.** *Aut. Danielis Radzevičius, 2022*

PRIKLAUSOMYBĘ BESIGYDANČIŲ ŽMONIŲ INTEGRAVIMAS Į VISUOMENĘ ĮVAIZDŽIO PAGALBA

Urtė Šapranauskaitė
Violeta Dobrovolskienė *(vadovas)*
dr. Jovita Dargienė *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: urte.sap195@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 670 78964
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas. Remiantis priklausomybę besigydančių asmenų patirtimis, pagrįsti įvaizdžio dizaino specialisto svarbą integruojant į visuomenę besigydančius asmenis įvaizdžio pagalba.

Reikšminiai žodžiai: integravimas, įvaizdis, pokyčiai, priklausomybės gydymas, visuomenė

Tyrimo metodai. Literatūrinė aprašomoji analizė, stebėjimas, vieno atvejo analizė į kurią įeina motyvacinių laiškų ir interviu analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Atskleista individo besigydančio priklausomybę integravimo į visuomenę svarbą. Atliktas tyrimas kurio metu buvo stebima klienčių vidinių ir išorinių pokyčių raida ir analizuojamas asmenų poreikis įvaizdžio pokyčiams. Išorinių pokyčių ir gijimo proceso ryšio identifikavimas. Įgyvendinama kūrybinė viziją kurios metu atskleidžiama priklausomybės gyjimo raida įvaizdžio įrankių pagalba ir gyjimo procesas vaizduojamas socialinėje reklamoje (1 pav. ir 2 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Asmenys kurie yra atsiradę visuomenės užribyje dėl turimos priklausomybės ir atradę motyvacijos gydytis, supranta, kad jų laukia ilgas kelias, tačiau besikeičiant asmenims iš vidaus, atsiranda poreikis keisti ir išorę. Lietuvos mastu, tokios paslaugos besigydantiems priklausomybę alkoholiui ir grįžtantiems į naują gyvenimą valstybinėse įstaigose nesuteikiamos, todėl įvaizdžio dizainas yra aktualus šioje sferoje. Jeigu žiūrėtume pasauliniu mastu, užsienyje, ypatingai Amerikoje, populiarūs įvaizdžio keitimo televiziniai projektai, tokie kaip: . „10 metų jaunesnis, per 10 dienų“ *(anglų k. „10 years younger ir 10 days“)*, „Ekstremalūs pokyčiai“ *(anglų k. „Extreme makeover“)* ir pan., tačiau tai komerciniai projektai, kuriuose vyrauja šou elementai ir dažnu atveju pokyčiai atliekami moterims/vyrams kurių pagrindinė problema yra nepasitikėjimas savimi, menka savivertė ir tai su priklausomybėmis nesusiję. Žmogus turintis priklausomybę dažnu atveju yra atstumiamas ir smerkiamas visuomenės, todėl tokių žmonių televiziniai projektai nepasirenka, kadangi darbas su priklausomybę turinčiais žmonėmis reikalauja ilgo psichologinio darbo. Dažniausiai televiziniuose projektuose yra nesigilinama į vidinius, psichologinius virsmo aspektus, kurie taip pat turi didelę įtaką tolimesniam įvaizdžio palaikymui ir išlaikymui kasdien. Priklausomybes besigydantiems žmonėms išorė yra ypatingai svarbi, kadangi susiduriama su problemomis, susijusiomis su grįžimu į visuomenę, baigus gydymą, sunku susirasti darbą, reikia grįžti į socialinį gyvenimą. Žmogus priklausomybių centre išmoksta valdyti savo emocijas, tampa pasitikintis savimi, tačiau negeba puoselėti savo išorės, todėl įvaizdžio dizainas yra reikšmingas šioje srityje, kaip įrankis integruotis į visuomenę.

1 pav. **Priklausomybė.**
Aut. Urtė Šapranauskaitė, Fotografė: Miglė Rugėnaitė, Modelis: Beatričė Kondratavičiūtė, 2022

2 pav. **Išsilaisvinimas iš priklausomybės.**
Aut. Urtė Šapranauskaitė, Fotografė: Miglė Rugėnaitė, Modelis: Beatričė Kondratavičiūtė, 2022

PRADEDANČIOJO MENININKO PROFESINĖ ĮVAIZDŽIO REPREZENTACIJA SOCIOKULTŪRINĖJE ERDVĖJE

Gabija Vaičaitytė
Violeta Dobrovolskienė, dr. Jovita Kuzė (*vadovai*)
Matas Viršilas *(fotografas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27 A, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: gabija.va9475@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 638 93 203
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti profesinį įvaizdį pradedančiajam menininkui skirtą reprezentuoti save sociokultūrinėje erdvėje ir atlikti įvaizdines fotosesijas.

Reikšminiai žodžiai: menininko įvaizdis, pradedantis menininkas, profesinis įvaizdis, sociokultūrinė erdvė

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių aprašomoji analizė, interviu, formalioji naratyvinė analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikta literatūros analizė atskleidė, menininko padėties pokyčius visuomenėje. Šiuolaikiniam menininkui nebeužtenka tik talento, jis aktyviai formuoja savo karjerą, kurios augime svarbiausiu įrankiu tampa įvaizdis viešojoje erdvėje. Atlikus interviu paaiškėjo, kad menininkai, įsitraukę į kūrybinį procesą, nepakankamai demėsio skiria saviraiškai per įvaizdį. Būtent todėl buvo analizuojami menininkų profiliai, kurie save reprezentuoja socialinėje erdvėje, siekiant nustatyti pagrindinius profesinio įvaizdžio raiškos principus. Remiantis gautais rezultatais atlikta kūrybinė fotosesija, skirta pradedančiojo menininko reprezentacijai meno parodose ir socialiniuose tinkluose (1-4 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiuolaikinėje skaitmeninėje visuomenėje kiekvienas gali būti „matomas“ visam pasauliui. Tai — puikios galimybės pradedantiems menininkams. Daugiausia auditorijos sudominama ir įtraukiama per tokias, dažniausiai naudojamas platformas, kaip Instagram, Facebook, Behance, LinkedIn ir pan. Menininkui tai puiki galimybė rasti savo kūrinių gerbėją, suburti savo auditoriją ar suformuoti gerą profesinį įvaizdį. Sukurtas pradedančiojo menininko profesinis įvaizdis sudarytas atsižvelgiant į psichologinius, filosofinius ir kūrybinius aspektus užtikrins efektyvesnę reprezentaciją sociokultūrinėje erdvėje.

Fotosesijos idėja – skurti įvaizdžius reprezentuojančius klienčių menines asmenybes, fotosesijos rezultatai bus praktiškai panaudojami sociokultūrinėje erdvėje, kurie padės atskleisti menišką asmenybę, ne tik per kūrinius, bet ir per įvaizdį, bei didins menininko atpažįstamumą.

1 pav. **Pirminė klientės nuotrauka, portretas 2022**
Aut. Gabija Vaičaitytė, modelis – Raminta Leonavičiūtė

2 pav. **Pirminė klientės nuotrauka, viso kūno 2022**
Aut. Gabija Vaičaitytė, modelis – Raminta Leonavičiūtė

3 pav. **Reprezentacija meno parodoms, 2022**
Aut. Gabija Vaičaitytė, modelis – Raminta Leonavičiūtė

4 pav. **Reprezentacija socialiniams tinklams, 2022**
Aut. Gabija Vaičaitytė, modelis – Raminta Leonavičiūtė

IDĖJŲ FORUMAS
Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

FINANSINIO RAŠTINGUMO UGDYMAS PASITELKIANT VIZUALINES PRIEMONES

Eglė Krečkauskaitė[1], Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: egle.kre562@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 670 97390
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti plakatų seriją finansinio raštingumo temomis Lietuvos bendrojo lavinimo mokykloms.

Reikšminiai žodžiai: finansinis raštingumas, mokomasis plakatas, mokykla, ugdymas, vizualinės priemonės

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, palyginamoji edukacinio plakato analizė, empirinio tyrimo metu sukurti plakatų grupės, finansinio raštingumo temomis, pavyzdžiai.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikti tyrimai Lietuvoje rodo, jog mokinių finansinis raštingumas po truputį gerėja, tačiau per lėtai. Finansinis švietimas šiandien nėra įtrauktas į Lietuvos bendrojo lavinimo ugdymo programas, nors poreikis akivaizdžiai juntamas. Edukacinių plakatų serija (1 pav.), kaip viena iš ugdymo priemonių, aiškiai pateiktų esminę informaciją finansinio raštingumo temomis. Paprasto, tačiau estetiško ir įdomaus dizaino plakatuose turi būti pateikti pagrindiniai bei mokiniams sunkiau įsimenami finansiniai terminai, paaiškinti esminiai dėsniai, reiškiniai.

Finansinio raštingumo ugdymui skirtų vizualinių priemonių sukūrimui atliktas tyrimas, kurio metu išanalizuotas finansinio raštingumo aktualumas ir svarba, ištirtos statistikos, atskleidžiančios Lietuvos moksleivių finansinio raštingumo žinių lygį. Išanalizuoti esamų edukacinių plakatų dizaino ypatumai ir sukurti eskiziniai mokomųjų plakatų serijos pavyzdžiai.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Finansiniai sprendimai, kuriuos priimame, daro didelę įtaką mūsų gyvenimui bei jo kokybei. Deja, šiandien nemažos dalies Lietuvos gyventojų žinios apie taupymą, asmeninių finansų valdymą, pensiją, investavimą ar kitus finansinius ir ekonominius reiškinius – nepakankamos. Finansinis švietimas yra toks pat svarbus kaip skaitymas ir rašymas, tačiau Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose finansinio raštingumo temos nėra įtrauktos į ugdymo programas. Nors Lietuvoje finansinis švietimas turėtų būti orientuotas į visų gyventojų grupių ugdymą, pradėti reikia kuo ankstyvesniame amžiuje. Tam, kad žinių lygis kiltų ir būtų pastebimas aiškus progresas, didelis dėmesys turi būti skiriamas jaunimui, o informacijos sklaida, vykdoma mokykliniame vaikų amžiuje, padėtų geriau įsisavinti bei pritaikyti įgytas žinias realiose situacijose.

Atliktų tyrimų duomenys rodo, jog moksleivių švietimas finansinio raštingumo temomis turi būti aktualizuotas. Deja, mokymo priemonių finansinio raštingumo temomis šiandien trūksta, ypač lietuvių kalba, dažnai jos būna pasenusios. Edukacinis plakatas – viena iš populiariausių, aiškiausių bei paprasčiausių eksponuoti ugdymo priemonių, kurioje būtų pateikta esminė informacija finansinio raštingumo temomis.

[1] Eglė Krečkauskaitė, egle.kre562@go.kauko.lt/ ekreckauskaite@gmail.com, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis

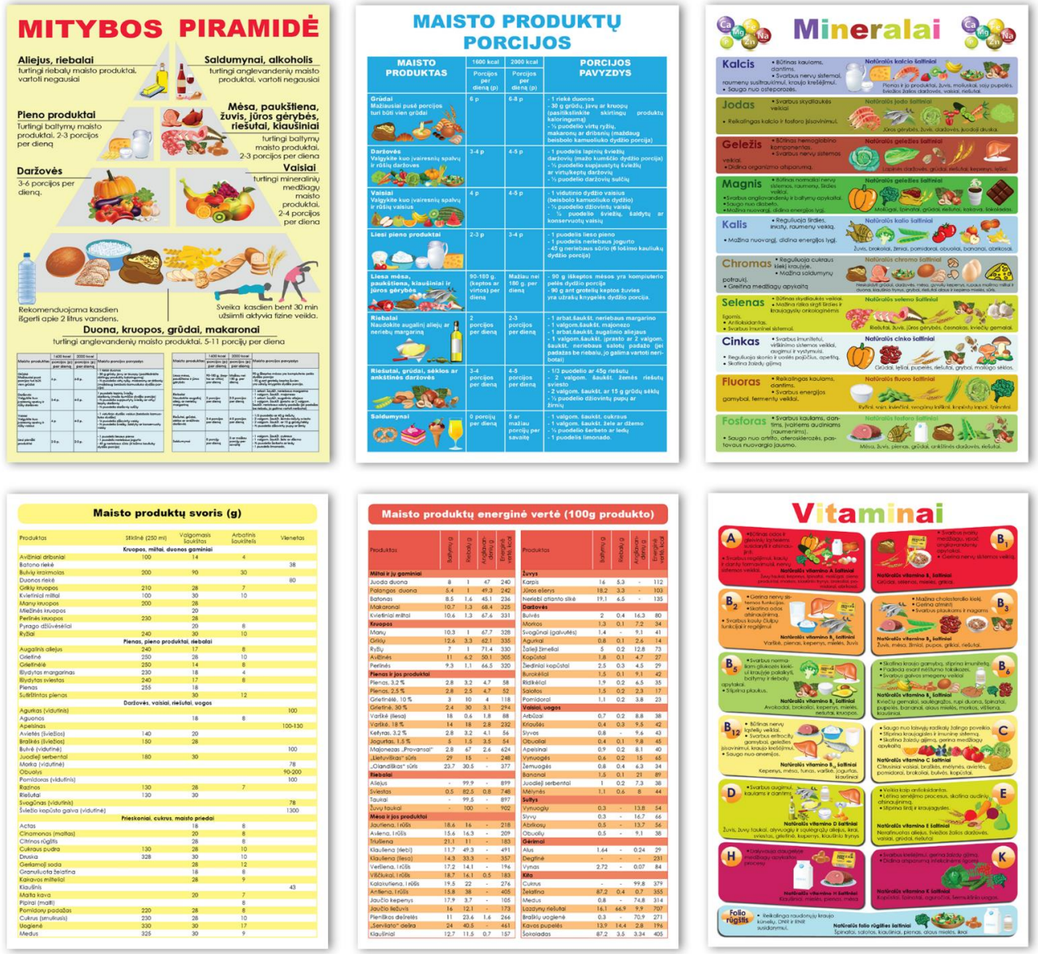

1 pav. **Mokomųjų plakatų serija sveikos mitybos temomis, 2022**
Šaltinis: https://www.printeja.eu/spaustuves-produktai/sventiniai-proginiai-gaminiai/mokomieji#prettyPhoto

VISUOMENĖS ŠVIETIMAS APIE GAISRO PAVOJUS IR DŪMŲ DETEKTORIŲ SVARBĄ PASITELKIANT VIZUALINES PRIEMONES

Martynas Kunigėlis[1], Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt
E. paštas: martynas.kun@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 633 52119
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Pasitelkus grafines priemones (socialinių plakatų seriją) informuoti visuomenę apie gaisro pavojus ir dūmų detektorių svarbą.

Reikšminiai žodžiai: dūmų detektorius, gaisrinė sauga, gaisro pavojus namuose, saugus būstas, saugūs namai, socialinis plakatas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, analoginių plakatų pasirinktąja tema analizė, empirinio tyrimo metu sukuriama plakatų grupė gaisrinės saugos ir dūmų detektoriaus svarbos temomis.

Rezultatai ir / arba išvados. Grafinių priemonių, tai yra specializuotų socialinių plakatų, pagalba, dalis visuomenės bus informuota apie gaisrinę saugą. Informacijos tikslinė auditorija yra ne tik žmonės nesugebantys patys pasirūpinti savimi – kartu šis projektas pasieks ir jaunimą, kuris dėl jo bus suinteresuotas pasirūpinti savo artimaisiais. Tokiu būdu apšviesta didesnė visuomenės dalis, žinanti apie gaisro keliamus pavojus turėtų sumažinti neigiamus rodiklius – sužeistųjų ir aukų skaičių, taip pat pažeistą ar visiškai sugadintą turtą (1 pav.).

Atlikto tyrimo metu išanalizuota gaisrinės saugos ir dūmų detektorių svarbą. Apibendrinti statistiniai duomenys, atspindintys buitinės gaisrinės saugos pažangą Lietuvoje. Išanalizuoti socialinių plakatų gaisrinės saugos temomis analogų dizaino ypatumai, jų privalumai ir trūkumai.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Socialinių plakatų serija specifiška tema (2 ir 3 pav.) (kalbant ne tik apie šiuo metu tiriamą temą, tačiau bendrai apie patį informacijos pateikimo būdą), iš esmės nėra ypatingai originalus visuomenės pasiekimo vizualinėmis priemonėmis, būdas. Internete ir aplinkoje galima susidurti su dideliu kiekiu tokio pobūdžio fizinių ir elektroninių leidinių. Šiuo atveju projekto originalumą nusveria jo reikšmingumas – socialiniai plakatai šia tema turi potencialą atkreipti žmonių dėmesį ir taip išgelbėti ne vieno turtą ar gyvybę.

Problemos tikslinė auditorija yra senyvo amžiaus žmonės, žmonės turintys negalią, kurie dėl jos negali patys pasirūpinti savimi, taip pat - vieniši asmenys. Problema būtų sprendžiama išleidžiant seriją plakatų, suskirstytų į kelias kategorijas. Pirmoji atkreiptų dėmesį į patį detektorių, kaip į objektą. Antroji – atkreiptų dėmesį į potencialius gaisro padarinius, kai aukos neturėjo dūmų detektoriaus. Trečioji skatintų nepamiršti savo tėvų ir senelių, kaip įrankis būtų pasitelkiama simpatija jiems, siekiant kuo efektyvesnių rezultatų. Ketvirtoji turėtų atkreipti dėmesį į jų priežiūrą. Šiuo atveju būtų galima pasitelkti analogijas ar objekto įasmeninimą.

[1] Martynas Kunigėlis, martynas.kun024@go.kauko.lt/, kunigelis.martynas@gmail.com/, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino studijų programos II kurso studentas, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Kauno ugniagesiai gesinantys sudegusį gyvenamąjį namą. Asociatyvi nuotrauka, 2022**
Šaltinis: https://www.etaplius.lt/kaune-dege-gyvenamasis-namas-v1

2 pav. **Stotelėse – apie žmonių atsakomybę už gyvūnus. Socialinis plakatas. Aut. Lukas Ruškys, 2022**
Šaltinis: https://www.delfi.lt/pilietis/naujienos/stotelese-apie-zmoniu-atsakomybe-uz-gyvunus.d?id=42967285

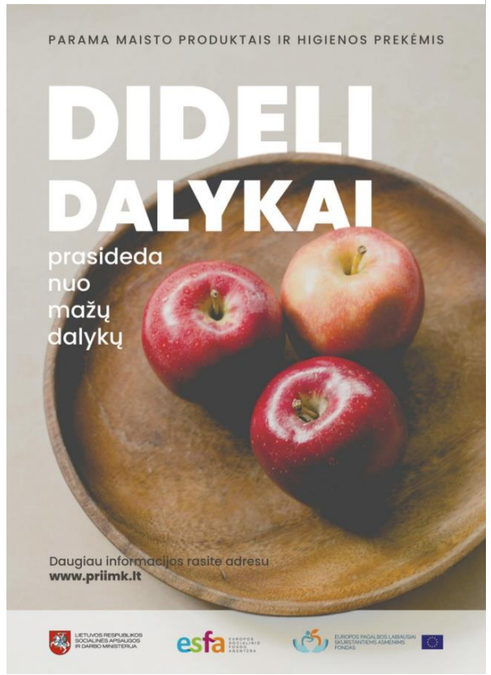

3 pav. **Dideli dalykai prasideda nuo mažų dalykų. Socialinis plakatas. Aut. Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas, 2022**
Šaltinis: https://www.priimk.lt/lt/apie-projektus/projektu-viesinimas/138

SENOS STATYBOS DAUGIABUČIŲ NAMŲ BALKONŲ STIKLINIMAS – SAUGUMO IR ESTETIKOS PROBLEMA

Rita Tarasevičienė[1] , dr. Inga Valentinienė [2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: rita.tar448@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 679 50074
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Pateikti informaciją ir rekomendacijas kaip legaliai ir saugiai laikantis visų reikalavimų ir rekomendacijų įstiklinti senos statybos daugiabučio balkoną.

Reikšminiai žodžiai: balkonas, daugiabutis, stiklinimas, sena statyba, statybos techninis reglamentas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos statybos techninio reglamento analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Pagal „Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos" informaciją daugiabučio balkono įstiklinimo darbus galima atlikti tik gavus statybas leidžiantį dokumentą, stiklinimo darbai atlikti be leidimo yra laikomi savavališka statyba, už kurią gresia administracinė atsakomybė. Daugiabučio gyventojas, nusprendęs įstiklinti balkoną, prieš teikdamas prašymą gauti statybą leidžiantį dokumentą turėtų gauti daugumos butų ir kitų patalpų savininkų sutikimą dėl numatytų darbų atlikimo. Atviro balkono įstiklinimas, įrengiant lengvas konstrukcijas ir jose suformuotas angas užpildant stiklu, priskirtinas statinio paprastajam remontui (STR 1.01.08:2002). Kai daugiabutis namas yra mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje ir (ar) kultūros paveldo vietovėje, norint įstiklinti balkoną privaloma parengti paprastojo remonto aprašą (kultūros paveldo statinio atveju – paprastojo remonto projektą) ir gauti statybą leidžiantį dokumentą, kurį išduoda savivaldybės administracija. („Balkono įstiklinimas daugiabučiame name", Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, 2020). Tyrimo metu nustatyta ir paprastojo remonto aprašo rengimo tvarka ir kt.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Problema yra aktuali daugumai daugiabučių gyventojų, kurie turi balkonus ir nori juos stiklinti. Daugiabučių namų eksterjero vaizdas parodo, kad ne visi žino balkonų stiklinimo reglamentavimo aspektus (1 pav.). Nusprendę stiklinti balkoną asmenys tai daro pagal savo galimybes ir supratimą. Dažnas nežino, ar balkono stiklinimui reikalingas leidimas, koks leidimas reikalingas, kokioje įstaigoje jis išduodamas, į ką reikėtų kreiptis, norint legaliai ir saugiai atlikti balkono stiklinimo procedūras. Taip pat dauguma gyventojų įsitikinę, kad buto balkonas yra jo – buto šeimininko – nuosavybė ir tokiu atveju gali tvarkytis taip kaip jiems norisi. Aiškios ir detalios informacijos nėra, galima rasti tik pavienius trumpus straipsnelius internete arba tiesiogiai susijusių su remonto darbais įmonių reklaminėse internetinėse svetainėse.

Tyrimo metu parengtos rekomendacijos asmenų, planuojančių balkono remonto ir įstiklinimo darbus, informavimui. Jos praktiškai pritaikomos, sudarant galimybes saugiam ir teisiškai legaliam balkono įstiklinimui, tenkinant gyventojų poreikius, nesukeliant pavojaus žmogui ir aplinkai, nedarkant pastatų fasado vientisumo ir estetinio vaizdo (2 pav.).

[1] Rita Tarasevičienė, rita.tar448@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Dizaino studijų programos II kurso studentė. Menų sritis. Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija, docentė. Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Daugiabučio eksterjeras Kaune Dainavos mikrorajone.** *Aut. Rita Tarasevičienė, 2022*

2 pav. **Daugiabučio eksterjeras Kaune Dainavos mikrorajone.** *Aut. Rita Tarasevičienė, 2022*

INFORMACINIAI PLAKATAI, SKIRTI VISUOMENĖS ŠVIETIMUI APIE PARAMĄ BENAMIUS GYVŪNUS GLOBOJANČIOMS ĮSTAIGOMS

Milda Jakštaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: milda.jak158@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 68992098
Tyrimų kryptis (-ys): V003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti plakatą, kuris palengvintų informacijos, apie galimą skirti paramą ir pagalbą benamių gyvūnų globos įstaigoms, gavimą.

Reikšminiai žodžiai: benamiai gyvūnai, gyvūnų gerovė, gyvūnų prieglaudos, informaciniai plakatai, parama beglobiams gyvūnams

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros analizė apie beglobių gyvūnų keliamas grėsmes gyventojams bei jiems patiems; apie informacinių plakatų specifiką ir keliamus jiems reikalavimus. Atlikta išsami informacinių plakatų analogų analizė. Empirinio tyrimo metu sukomponuotos skirtingų dimensijų ir įvairių grafikos stilių plakatų kompozicijos, palygintas jų informatyvumas, nustatytas tikslinės grupės pasiekiamumo rodiklis.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu išanalizuoti informacijos apie pagalbą gyvūnų globos įstaigoms šaltiniai. Ištirta informacija apie pagalbą gyvūnų globos įstaigoms pasiekiamumą ir praktinį pritaikomumą. Sudarytos rekomendacijos galimų informacijos sklaidos būdų, pasiekiančių platesnę auditoriją, sukūrimui (pvz. reklama įvairiose soc. medijose (1 pav.)). Išsiaiškintos pagrindinės savybės lemiančios plakato sėkmingumą (2 pav.). Išanalizuotos globos įstaigų strategijos paramai gauti. Sukurtas plakato, atitinkančio gero plakato gaires ir padėsiančio surinkti paramą, prototipas.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Naudojant originalią grafiką parengtas plakatas tiks informacijos sklaidai, nes atskleis ne konkrečios organizacijos veiklas, bet bus adaptuotas bet kurios beglobių gyvūnų prieglaudos poreikiams perteikti. Specializuoto plakato – apie benamių gyvūnų gerovę – pagalba galima spręsti šių organizacijų finansavimo ir visuomenės informavimo problemas.

Tyrimo aktualumą nusako opi problema – Lietuvos didmiesčiuose, kaimuose ir miesteliuose apstu išmetamų į gatvę, ar ten gimusių beglobių gyvūnų. Remiantis prieglaudos „Penkta koja“ pateikta globotinių statistika, 2019 m. vien šioje prieglaudoje buvo rūpintasi 516 benamių gyvūnų, 2020 m. priimti 663 beglobiai. Didžiąją dalį jų sudarė šunys, kurie gali kelti didesnį pavojų gyvendami gatvėse, negu laukinės katės, dėl šios priežasties benamių kačių mieste kur kas daugiau. Gatvėse gyvenantys benamiai – nesterilizuoti, todėl kyla nekontroliuojamo dauginimosi problema, dėl kurios kenčia išgyventi bandantys gyvūnai.

Apie visuomenės švietimą, dėl beglobius gyvūnus globojančių organizacijų veiklų bei paramos joms mokslinių straipsnių nėra rašoma. Moksliniai straipsniai, referatai labiau susiję su teisiniais reglamentais, gyvūnų globos įstatymais. Randama informacija apie visuomenės švietimą dažniausiai kyla iš pačių globos įstaigų, siekiančių šviesti visuomenę. Informaciniai plakatai taip pat ruošiami pačių gyvūnų globėjų. Dėl šios priežasties plakatų poveikis minimalus, o ir tikslinės grupės pasiekiamumas ribotas.

[1] Milda Jakštaitė, milda.jak158@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė. Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

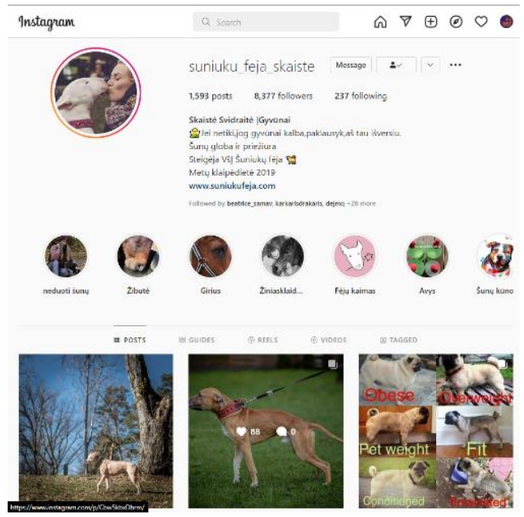

1 pav. **Reklamos socialinėje medijoje pavyzdys, 2022**
Šaltinis: https://www.instagram.com/suniuku_feja_skaiste/

2 pav. **Plakatas atitinkantis sėkmingumo kriterijus, 2020**
Šaltinis: https://www.adobe.com/express/create/poster/dog-adoption

IDĖJŲ FORUMAS
Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

STEREOGRAMŲ KŪRIMO PRINCIPAI IR JŲ ĮTAKA VIZUALINĖS RAIŠKOS SUVOKIMUI KNYGOJE „STEREOGRAMŲ PASLAPTYS“

Radvilė Sarapinaitė,
Gintarė Jarašienė *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/
E. paštas: radvile.sa9699@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 616 85051
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Išanalizuoti stereogramas ir jų įtaką vizualinės raiškos suvokimui. Išanalizuoti jų veikimo ir kūrimo principus ir sukurti stereogramas.

Iš sukurtų stereogramų yra sudaryta ir išleista knyga „Stereogramų paslaptys“ kartu su tekstų autore Vida Kuzmckaite ir leidykla „Maketonas“. Knygoje pateiktų stereogramų tikslas padėti suprasti, kaip svarbu yra atitraukti akis nuo išmaniųjų įrenginių ekranų.

Reikšminiai žodžiai: optinė iliuzija, regėjimas, ritmas, stereogramos

Tyrimo metodai. Atlikti kokybiniai tyrimai, kurių metu buvo išanalizuota stereogramų kūrimo principai, taip pat atlikta mokslinės literatūros analizė, išsiaiškinti stereogramų veikimo principai, stereogramų stebėjimo nauda. Empirinio tyrimo metu sukurtas naujas objektas – stereogramų knyga „Stereogramų paslaptys“, iliustruota stereogramomis.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu atskleista stereogramų nauda žmogui, jų įtaka vizualinės raiškos suvokimui, išanalizuoti stereogramų kūrimo ir veikimo principai.

Stereogramos – tai, plokšti paveikslėliai, kurie iš pirmo žvilgsnio atrodo niekuo neišsiskiriantys, tačiau pažiūrėjus į juos, tam tikru būdu, iškyla trimatis paveikslėlis. Šiais laikais retai kas žino šį grafinio dizaino objektą ir, kaip jį reikia stebėti. Didžioji dalis literatūros ir informacijos apie stereogramas yra žinoma iš 20-ojo amžiaus.

Stereogramoms sukurti reikalingos dvi dalys: erdvinis paveikslėlis, kuriame būtų matomas objekto gylis ir tekstūrinis paveikslėlis. Kada yra šios dvi dalys, reikia viską sudėti į programą, skirtą stereogramų kūrimui. Programos technologija sugeneruoja sukurtą stereogramą.

Dažnai pamirštame atitraukti akis nuo kompiuterių, telefonų, televizorių ir kitų išmaniųjų įrenginių ekranų, todėl dažnai susigadiname akis. Sukurta knyga „Stereogramų paslaptys“ padeda atitraukti akis nuo ekranų ir suteikti joms poilsio. Stereogramos priverčia susikaupti, susikoncentruoti ir atsipalaiduoti. Pavykus pamatyti iškilusį paveikslėlį, juntamas laimės ir džiaugsmo jausmas. Knyga neturi amžiaus limito. Ją gali stebėti ir džiaugtis atradimais tiek mažas vaikas, tiek vyresnio amžiaus žmogus.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. „Stereogramų paslaptys“(1 – 5 pav.) išleista kartu su tekstų autore Vida Kuzmckaite ir leidykla „Maketonas“ – tai pirmoji tokio tipo knyga išleista Lietuvoje. Ši knyga sudaryta iš šimto originaliai sukurtų skirtingų stereogramų. Sukurtose stereogramose išanalizuota stereogramų veikimo principai, išnagrinėti skirtingi stereogramų stebėjimo būdai, išsiaiškintos stereogramoms pagaminti reikalingos dalys.

Sukurta knyga daugeliui yra naujovė ir pritrauks daugiau žmonių domėtis stereogramomis, padės atitraukti akis nuo išmaniųjų įrenginių ekranų ir suteikti akims poilsio, taip pat lavins dėmesio koncentracijos principo.

1 pav. **Knygos „Stereogramų paslaptys“ viršelis**

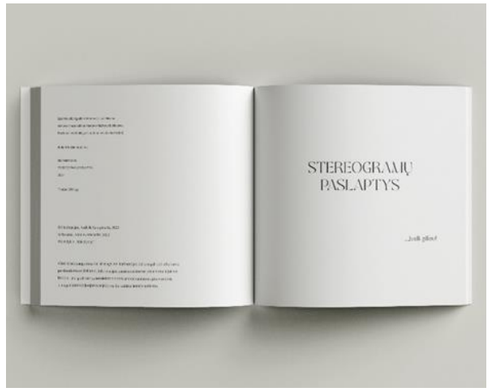

2 pav. **Knygos „Stereogramų paslaptys“ pradinis puslapis**

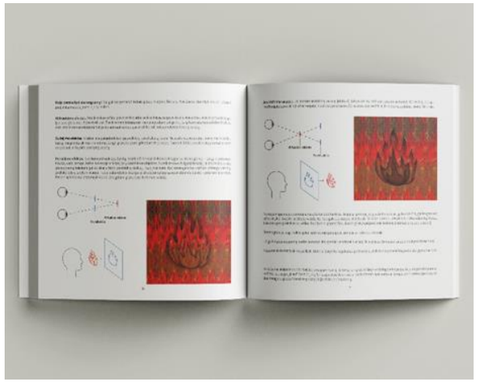

3 pav. **Knygos „Stereogramų paslaptys“ stereogramų žiūrėjimo instrukcija**

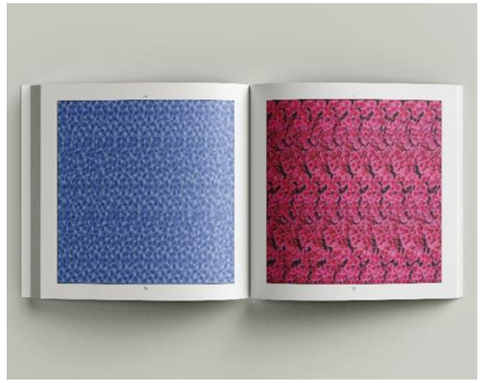

4 pav. **Knygos „Stereogramų paslaptys“ stereogramų puslapiai**

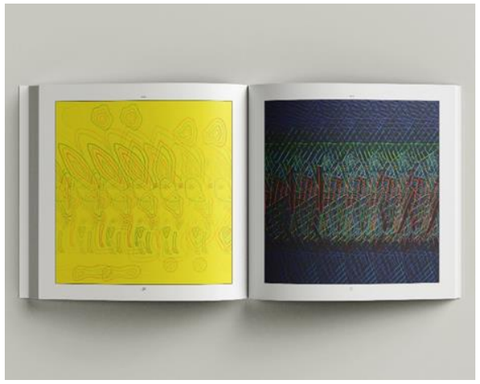

5 pav. **Knygos „Stereogramų paslaptys“ stereogramų puslapiai**

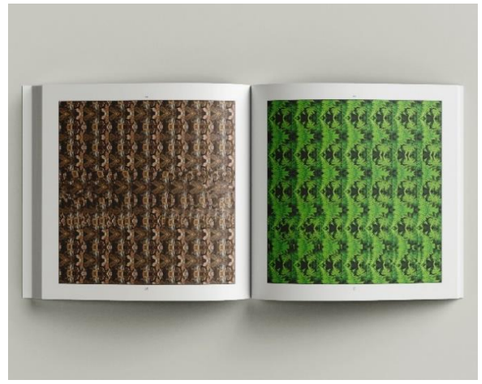

6 pav. **Knygos „Stereogramų paslaptys“ stereogramų puslapiai**

Aut. R. Sarapinaitė, A. Vyšniauskienė, J. Meškauskienė, V. Kuzmckaite, 2022

KŪRYBINIS FOTOGRAFIJOS PROJEKTAS „VARDAN JŲ“

Miglė Rugėnaitė,
Svetlana Batura *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: svetlana.batura@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 686 29049
Tyrimų kryptis (-ys): V 002 Dailė P07

Tyrimo tikslas. Atkreipti dėmesį, analizuoti ir skatinti kalbėti apie kaltės jausmą kuris atsiranda dėl to, jog nieko nejaučiame ir apie šį kaltės jausmą skatinančius stereotipus.

Reikšminiai žodžiai: gėda, kaltė, nejauta, stereotipai

Tyrimo metodai. Atliktas teorinis, empirinis tyrimas.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimu atskleista, kad dažniausiai kaltę jaučiame dėl visuomenėje vyraujančių stereotipų, dėl aplinkinių spaudimo. Dažniausiai kaltė, dėl nejautimo, atsiranda mirus artimajam, tai tik įrodo, jog mūsų kultūroje yra priimtina gedėti ir verkti, netgi apsimesti, jog jaučiame daugiau liūdesio, nei jo yra.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pakalbinus aplinkinius ir gavus jų rašytus laiškus supratau, jog dauguma yra bent kartą jautę šį jausmą. Bendras patyrimas suvienija visiškai skirtingus žmones. Svarbu apie tai kalbėti ir nebijoti pripažinti, jog nieko nejutome vienoje ar kitoje situacijoje. Kaip visuomenė turime suprasti, jog visi juntame skirtingai, turime atsikratyti įsišaknijusių stereotipų (1 pav.).

1 pav. **Kūrybinis fotografijos projektas „Vardan jų“**
Aut. Miglė Rugėnaitė, 2022

NAUJAS VIEŠŲJŲ / BIO TUALETŲ DIZAINAS SPRĘSTŲ VISUOMENĖS POREIKIŲ IR ŠALIES ĮVAIZDŽIO PROBLEMAS

Karina Jančenko[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: karina.jan809@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 64582142
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Ištirti viešųjų / bio tualetų Lietuvos miestuose poreikį, jų būklę ir dizaino / architektūrinius sprendimus bei sukurti jų naujo dizaino pavyzdžius, kurie spręstų visuomenės poreikius ir bendrą šalies įvaizdį.

Reikšminiai žodžiai: bio tualetas, dideli miestai, gyventojai, lauko tualeto dizainas, miesto įvaizdis, viešasis tualetas, visuomenės poreikiai

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros, teisinių aktų, standartų, ergonominių ir funkcinių reikalavimų WC analizė. Empirinio tyrimo metu pagal visuomenės poreikius, apibrėžtus reikalavimus ir analogų analizės rezultatus, sukurti eskiziniai naujo dizaino viešųjų / bio tualetų miestų erdvėms variantai.

Rezultatai ir / arba išvados. Atliekant tyrimą išanalizuotos bendros viešųjų / bio tualetų problemos Lietuvos miestuose, ištirti teisiniai aktai, standartai, miesto tualetams keliami ergonominiai ir funkciniai reikalavimai. Ištirti analogai – kitų šalių miestuose naudojami viešųjų / bio tualetų tipai ir jų dizaino sprendimai.

Tyrimo rezultatai pakeis viešųjų tualetų išorinį vaizdą, prisidės prie visuomenės poreikių problemų sprendimo ir šalies miestų infrastruktūros, kultūros ir įvaizdžio gerinimo (1 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tyrimo tema šiuo metu ypatingai aktuali, kadangi viešųjų tualetų miestuose ženkliai sumažėjo (2 pav.). Miesto svečiams ir gyventojams WC tenka ieškoti kavinėse, dideliuose prekybos centruose, degalinėse arba baruose. Tokia situacija neatitinka socialinių normų ir kelia moralines įtampas tarp visuomenės ir tarp, ypač, kavinių ar degalinių darbuotojų / savininkų.

Problema ypatingai paliečia turistus, kurie nežino galimų „užslėptų“ WC taškų kitose įstaigose ir net neturi laiko jų ieškoti (3 pav.).

Kai svarstoma kaip turi atrodyti pilnavertė šalis, galvojama apie stabilią ekonomiką, išplėtotą turizmą, dar begalę įvairių faktorių, bet tikrai ne apie viešų tualetų kokybę ir, apskritai, jų egzistavimą. Didieji Lietuvos miestai – Kaunas arba Vilnius – svarbūs pramonės, transporto, mokslo ir kultūros centrai, kurie traukia žmones darbo, verslo ir kelionių tikslais. Visgi tai aktuali socialinė problema, liečianti ne tik tos šalies piliečius, bet ir miestų svečius, turistus.

Taigi, taikant naujo dizaino viešųjų / bio tualetų dizainą, miestai atrodys originaliau ir patraukliau. Tai gerins turistų ir vietinės visuomenės pasitenkinimą šalimi.

[1] Karina Jančenko, karina.jan809@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė. Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Viešasis tualetas Japonijos sostinėje – Tokijuje, Šibujos rajone.** *Šaltinis: Satoši Nagare / floornature , 2021*

2 pav. **„Sostinė susirūpino gamtiniais reikalais: nebeliks gėdą darančių tualetų“ – vienas iš likusių senųjų požeminių tualetų Vilniaus miesto centre.** *Šaltinis: Butautas Barauskas / Kauno diena, 2019.*

3 pav. **Vienintelis Kauno mieste esantis viešasis tualetas „paslėptas” Rotušės aikštėje.**
Šaltinis: M. Patašius / lrytas, 2021.

IDĖJŲ
FORUMAS
Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

DIZAINO, FOTOGRAFIJOS, KINEMATOGRAFIJOS, TEATRO IR SCENOS METAMORFOZĖS: ESTETIKA IR KOMUNIKACIJA

METAMORPHOSES IN DESIGN, PHOTOGRAPHY, CINEMATOGRAPHY, THEATRE AND STAGE: AESTHETICS AND COMMUNICATION

E-PERFORMANSAS „IŠ(SI)KODUOK LAISVĘ“

Ernesta Zakaitė, Ema Daniusevičiūtė, Linas Karickas, Gintarė Kulbeckienė
Šiaulių valstybinė kolegija

Adresas: Aušros al. 40, 76241 Šiauliai
E. puslapis: www.svako.lt
E. paštas: ernesta.zakaite@stud.svako.lt; ema.savickyte@stud.svako.lt; linas.karickas@stud.svako.lt; g.kulbeckiene@svako.lt
Telefono nr.: +370 683 45289
Tyrimų kryptis (-ys): S 008

Tyrimo tikslas. Sukurti kūrybinį produktą laisvės tematika, siekiant tobulinti studentų kūrybines kompetencijas ir skatinant jų praktinės meninės veiklos žinių ir idėjų mainus.

Reikšminiai žodžiai: kodas, kūrybinės industrijos, laisvė, paroda, performansas, virtualumas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė ir sintezė; eksperimentavimas; kūrybinis rašymas; performanso menas.

Rezultatai. Sukurtas autorinis meninis e-performansas, kuriame susipina kūrybiniai tekstai su vaizdais apie laisvę – visa tai įprasminama pasitelkiant laisvės tematiką. E-performanso dalyviai – Šiaulių valstybinės kolegijos Organizacijos komunikacijos ir rinkodaros studijų programos II kurso nuolatinių studijų studentai. E-performansas atliekamas naudojantis iš anksto parengtu scenarijumi. E-performansą „Iš(si)koduok laisvę“ įprasmina sukurtas viešinimo plakatas (1 pav.).

E-performanso veiksmo ašis – tai vidinis / dvasinis lyrinio AŠ dialogas su laisve, kuris pasireiškia per sukurtus tekstus ir simbolius – QR kodus ir nuotraukas su laisvės simboliais. Šis dialogas įprasminamas tiek vizualine, tiek garsine išraiška: 11 studentų, „užsidengusių“ OR kodais, skaito atitinkamą tekstą apie laisvę ir taip iš(si)koduoja laisvę – per teksto turinį ir atidengdami QR, už kurių slepiasi simbolinė nuotrauka su atitinkamu laisvės simboliu.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atskleistas kūrybinis studentų potencialas, kuris leidžia tobulinti studentų kūrybines kompetencijas ir skatina jų praktinės kūrybinių industrijų, vizualinės komunikacijos ir kūrybinių projektų žinių ir idėjų mainus, kurie virsta originalia kūrybine-patyrimine veikla.

1 pav. **E-performansas „Iš(si)koduok laisvę“, Šiaulių valstybinės kolegijos Organizacijos komunikacijos ir rinkodaros studijų programos II kurso studentai, 2022 m.**

MENINĖS FOTOGRAFIJOS PROJEKTAS „ILGESIUI APSIVIJUS“

Emilė Barauskaitė,
Svetlana Batura *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: svetlana.batura@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 686 29049
Tyrimų kryptis (-ys): V 002 Dailė P07

Tyrimo tikslas. Atkreipti dėmesį į itin dažną, tačiau moksliškai mažai tyrinėtą emociją – ilgesį.

Reikšminiai žodžiai: emocijos, fragmentai, ilgesys, liūdesys, priklausymas

Tyrimo metodai. Atliktas teorinis, empirinis tyrimas, taip pat naudotas stebėjimo metodas.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimu atskleista, kad ilgesys yra tiesiogiai priklausomas nuo kitų žmogaus emocijų, jis beveik niekada neegzistuoja vienas, todėl apie jį taip mažai diskutuojama mokslo erdvėje. Kadangi ilgesys atsiranda kartu su kitais jausmais, dažnai yra laikomas jų simptomu. Veiksmingiausias būdas pažinti ilgesį ir jo santykį su kitomis emocijomis – stebėti jį per asmenines patirtis.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ilgesys yra visiems pažįstama, bet nepažinta emocija. Kadangi jis priklauso nuo kitų jausmų, kuriu diptikus, taip parodydama emocijų santykį ir dialogą (1 pav.).

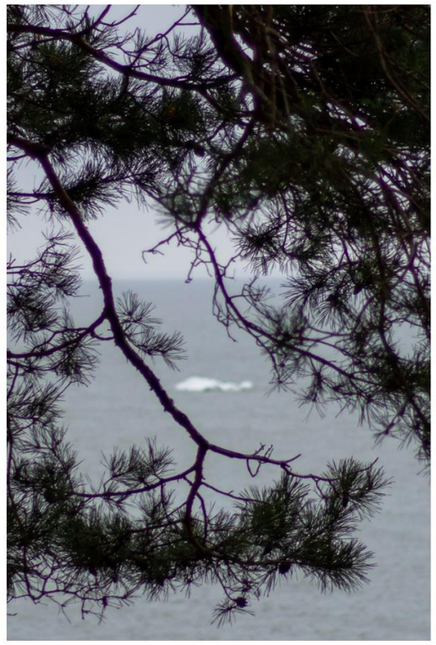

1pav. **„Ilgesiui apsivijus“**
Aut. Emilė Barauskaitė, 2022

SPEKTAKLIO „VIZIJOS“ PERSONAŽŲ ĮVAIZDŽIŲ FORMAVIMO GALIMYBĖS KAUNAS - EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖ 2022 PROJEKTUI

Aušrinė Jokubauskaitė
Rasa Povilaitienė *(vadovas)*,
dr. Jovita Dargienė *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: ausrine.jo9858@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 646 79504
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas: Kūrybinėje fotosesijoje atskleisti spektaklio „Vizijos" personažų kostiumų kaitą, atsižvelgiant į V. Mačernio ir M. K. Čiurlionio kūrybą.

Reikšminiai žodžiai: dailės kūriniai, M. K. Čiurlionis, poezija, šiuolaikinio teatro įvaizdžiai, teatro kostiumo transformacija, V. Mačernis

Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė, šiuolaikinio teatro personažų įvaizdžių analizė, V. Mačernio ir M. K. Čiurlionio kūrybos vizualinio turinio analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Atliekama literatūros apžvalga atskleidė, kad kuriant teatro kostiumus, svarbi personažų kostiumų vizualinė raiška, jų kaita. Šiuolaikinio teatro kontekste nemažiau svarbi meninė kūrinio interpretacija, ateinanti iš poezijos ir dailės kūrinių. Spektakliui „Vizijos“ modifikuojami ankstesni spektaklio personažų įvaizdžiai, ieškoma naujų interpretacijų, kurios atsiranda išanalizavus poeto V. Mačernio aprangos detales, poezijos elementus, jo kūrybos specifiką bei M.K. Čiurliono dailės paveikslų simbolius. Rasti analizuotų kurėjų kūrybą vienijantys simboliai: paukštis, saulė, vėjas, pienė, angelas, vanduo, miškas, atspindys, šešėlis, kurie tapo inspiracija tolimesnei kūrybai. Naujai sukurti įvaizdžiai perteikiami įvaizdinėje meninėje fotosesijoje, kurioje atskleidžiama menininkų kūryba bei spektaklio idėja (1-3 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiuolaikiniam teatrui būdinga vizualinė raiška kostiumuose, kuri perteikia įspūdį žiūrovui. Kaip ir viskas gyvenime patiria tam tikra raidą, dėl to ne išimtis ir teatro kuriami kostiumai. Kuriamiems spektakliams, aktorių įvaizdžiams reikalingas nuolatinis atsinaujinimas. Kadangi virsmas yra neišvengiamas: kas buvo sena turi transformuotis į naują. Naujai transformuotas aktoriaus įvaizdis žiūrovui atneša kitokį, daug efektyvesnį emocinį pojūtį, įkvepia žvelgti giliau, pastebėti detales, atrasti trūkstamas dėlionės dalis tarp personažo įvaizdžio ir spektaklio siužeto.

Pav. 1 Sukurtas personažo įvaizdis
„Paukščio nešamas“
Aut. Aušrinė Jokubauskaitė
Fotografas: Viktorija Vaitilavičiūtė
Modelis: Džiugas Kunsmanas
Asistentė: Marija Šilova

Pav. 2 Sukurtas personažo įvaizdis
„Poeto žvilgsnis“
Aut. Aušrinė Jokubauskaitė
Fotografas: Viktorija Vaitilavičiūtė
Modelis: Džiugas Kunsmanas
Asistentė: Marija Šilova

Pav. 3 Sukurtas personažo įvaizdis
„Mąstymo šešėlyje“
Aut. Aušrinė Jokubauskaitė
Fotografas: Viktorija Vaitilavičiūtė
Modelis: Džiugas Kunsmanas
Asistentė: Marija Šilova

ĮVAIZDŽIO RAIŠKOS PRIEMONĖS FORMUOJANČIOS MOTERS PIKTADARĖS PAVEIKSLĄ FANTASTINIAME KINEMATOGRAFIJOS ŽANRE

Evelina Gestautaitė
Violeta Dobrovolskienė, **dr. Jovita Kuzė** *(vadovai)*
Lukas Gestautas *(fotografas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: evelina.ge9869@go.kauko.lt
Telefono nr.: +37060852336
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas. Remiantis įvaizdžio raiškos priemonėmis, sukurti fantastinį moters piktadarės paveikslą kino žanro kontekste ir atlikti meninę fotosesiją.

Reikšminiai žodžiai: dievybė, fantastinis žanras, įvaizdis, kinematografija, moteris, piktadarė, senovės Egiptas

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių analizė, formalioji – naratyvinė analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Apžvelgus literatūros analizę, buvo pastebėtos moterys piktadarės senovės Egipto ir antikos mitologijose, taip pat vaizduojamame mene. Išnagrinėjus šiuolaikiniame kontekste kuriamus filmus, pastebima, kad moterų piktadarių personažai fantastiniuose filmuose buvo priklausomi nuo visuomenėje nusistovėjusių stereotipų, tačiau vis dažniau aptinkama filmų, kuriuose moterys drąsiai atskleidžia savo piktąja pusę. Atlikus formaliąją – naratyvinę analizę atskleistos įvaizdžio raiškos priemones padedančias sukurti moters piktadarės fantastinį personažą. Išskirtos pagrindinės raiškos priemonės: kontrastas, aštrios linijos, raudonas akcentas, žvilgsnis iš apačios, nerealistiškas grimas. Svarbiausias dėmesys skiriamas portretams, todėl labiausiai akcentuojami įvaizdžio elementai – makiažas ir šukuosenos. Ieškant filmų, kuriuose būtų vaizduojama fantastinė moteris piktadarė remiantis mitologinėmis būtybėmis, buvo pastebėta, kad filmuose Egipto tematika plačiai naudojama, tačiau moterų piktadarių personažų sukurta mažiau, todėl naudojantis išskirtomis raiškos priemonėmis buvo sukurtas moters piktadarės paveikslas inspiruotas senovės Egipto dievybėmis. Kūrybinis rezultatas atskleidžiamas meninėje fotosesijoje, kurioje Setas vaizduojamas žmogiškajame pavidale (1 pav.) ir virstantis antgamtine būtybe (2 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Dažniausiai kinematografijoje piktadarių vaidmenis įkūnija vyrai. Taip patvirtinamas vis dar gajūs visuomenėje vyraujantys stereotipai, kad vyras – stiprus, turintis daug galios, valdingas dominuojantis, nepriklausomas. Tačiau tokius bruožus turintį personažą galėtų įkūnyti ir moteris. Fantastikos žanro filmų kūrėjai aktyviai naudojasi feministinių idėjų įtakomis ir sugriauna tradicinę sistemą taip iš naujo apibrėžiant fantastikos filmų moteris, kurios atspindi naujosios kartos kaitą. Šame darbe yra kuriami moterų piktadarių įvaizdžiai remiantis ne tik moteriškos lyties Egipto dievybėmis, bet ir vyriškos, kurie paverčiami moteriška, androgeniška ar mitologinių personažų versija. Siekiama paminti nusistovėjusius lyčių stereotipus ir personažą, pavaizduoti fantastiniame žanre, kuriame moteris galėtų atskleisti piktąją savo prigimtį, įgalinti stiprybės, galios, valdžios bei kerštо siekimo idėjas taip dažnai tapatintas su vyriškuoju pradu. Darbe tampa svarbios grimo atlikimo technikos, nes grimas gali padėti sukurti norimą personažą kine ar fotosesijoje. Sukurtų įvaizdžių nuotraukos gali būti panaudojamos grimo studijų reklamai.

1 pav. **Setas.** *Įvaizdžio dizaineris Evelina Gestautaitė, fotografas Lukas Gestautas, modelis Kamilė Radžiūtė. 2022*
2 pav. **Setas virsme.** *Įvaizdžio dizaineris Evelina Gestautaitė, fotografas Lukas Gestautas, modelis Kamilė Radžiūtė. 2022*

SOVIETMEČIO FILOSOFIJOS ĮTAKA ŠIANDIENINIO ŽMOGAUS GYVENIME, ŠIUOLAIKINĖJE LIETUVOS FOTOGRAFIJOJE

Ieva Sutkaitytė,
Svetlana Batura *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: svetlana.batura@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 686 29049
Tyrimų kryptis (-ys): V 002 Dailė P07

Tyrimo tikslas. Sudominti ir atkreipti dėmesį sovietmečio filosofiją, išanalizuoti teorines bei ideologines sampratas, jų reikšmes ir atspindžius per masinės statybos fenomeną, daugiabučius.

Reikšminiai žodžiai: daugiabučiai, monotoniškumas, sovietmečio architektūra santykis su erdve, sovietmečio filosofija, suvienodinimas

Tyrimo metodai. Atliktas teorinis tyrimas, atlikta mokslinės literatūros analizė bei palyginamoji meno kūrinių analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Masinio būsto erdvės gali pasiūlyti apčiuopiamą požiūrį į to meto suformuotą gyvenimo būdą. Neretai šios būstų erdvės ir objektai nagrinėjami, siekiant ištirti gyventojų bei valstybės santykį sovietinėje kasdienybėje. Valstybė bandė plėsti viešąją erdvę, sulyginti žmones, o gyventojai tuo pat metu stengėsi kurti bent jau privatumą ir individualumą, kiek tai buvo toleruojama iš aukščiau. Šioje painioje politinės valstybės valdymo erdvėje susipina politika, architektūra, urbanistika bei kasdienybės ir viso gyvenimo, partinė filosofija, kurios epicentre naujas komunistinis, nuasmenintas žmogus. Per šią prizmę galime atpažinti jau pasikeitusias ar vis dar istorinės atminties fragmentus išlaikiusias erdves.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Daugiabučiai gyvenamieji namai yra vienas iš labiausiai matomų, išlikusių sovietmečio pėdsakų mūsų šalies urbanizuotoje aplinkoje, suformuoti per istoriškai trumpą sovietinį laikotarpį (1 pav.). Architektūra apima didelę dalį gyvenamosios ir socialinės aplinkos, joje atsispindi laikotarpio socialiniai, ekonominiai ir ideologiniai reiškiniai, kurie prisideda prie vietos identiteto suvokimo.

1 pav. **Vizualioji tyrimo dalis**
Aut. Ieva Sutkaitytė, 2022

IDĖJŲ FORUMAS
Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

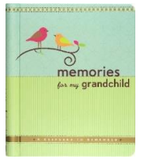

FOTO ALBUMO DIZAINAS ŠIUOLAIKINĖS VIZUALINĖS RAIŠKOS BENDRAVIMO PRIEMONEI SUKURTI

Rusnė Kursevičiūtė[1] dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A .Mackevičiaus g. 27, Kaunas 44259
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt/muf
E. paštas: rusne.kur186@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 694 25192
Tyrimų kryptis (-ys): V003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti foto albumo šabloną, kaip šiuolaikinės vizualinės raiškos bendravimo priemonę, kuri padėtų detaliai įamžinti artimųjų prisiminimus.

Reikšminiai žodžiai: artimųjų santykiai**,** bendravimo priemonė**,** foto albumo dizainas, vizualinė raiška

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros šaltinių analizė santykių tarp skirtingų kartų tema, analogų – esamų knygų ir foto darbų analizė šia tema, apklausa, šiuolaikinių priemonių trūkumo nustatymas.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu išanalizuotos kartų santykių vizualinės raiškos priemonės, išsiaiškinta kokios vizualinės priemonės ir kurie jų sudedamieji elementai efektyviausiai koreliuoja kuriant kartų santykius. Remiantis tyrimo rezultatais sukurtas foto albumo, kaip vizualinės priemonės bendravimui, šablonas.

Vyresnio amžiaus senolių vienišumas ir artimesnio santykio nebuvimas su artimais žmonėmis, anūkais. Sukurto foto albumo šablonas padėtų daugiau laiko praleisti su artimu žmogumi ir taip jį pažinti sukuriant nuoširdesnį santykį. Jauno žmogaus fokusavimasis į trumpas žinutes ir seno žmogaus trumpos prisiminimų nuotrupos dėl silpstančios atminties – suteikia kartų tarpusavio bendrumą.

Kaip ir visame pasaulyje, taip ir Lietuvoje didėja senų ir pagyvenusių žmonių skaičius. Dėl tos priežasties daugėja tyrimų ir mokslinių straipsnių apie senų žmonių socialinius ryšius, senelių ir anūkų santykius Lietuvoje. Šia tema rašė D. Jankūnaitė ir R. Naujokienė „Sėkmingos senatvės prielaidos: senyvo amžiaus asmenų perspektyva“ (2012), A. Mastauskaitė „Tarpusavio santykių kokybė Lietuvos šeimose“ (2005). Šių autorių atlikti turimai įtakojo galutinius vizualinės priemonės bendravimui projektavimo rezultatus.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Artimi santykiai – pagrindinis laimės indikatorius. Šiuo tyrimu atskleista kaip galima šiuolaikinėmis priemonėmis kurti santykį tarp kartų, kaip svarbu kuo geriau pažinti savo giminės šaknis, užmegzti artimesnį ryšį su seneliais, kol jie dar gyvi ir gali palikti nemažai prisiminimų ir tai kas buvo svarbu jų kartai (1 pav. a,b,c). Atrasti bendrumai tarp jauno ir seno žmogaus šiuolaikiniame kontekste.

[1] Rusnė Kursevičiūtė, rusne.kur186@go.kauko.lt, Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademijos Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentė. Menų sritis, dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademijos docentė. Menų sritis, dizaino kryptis.

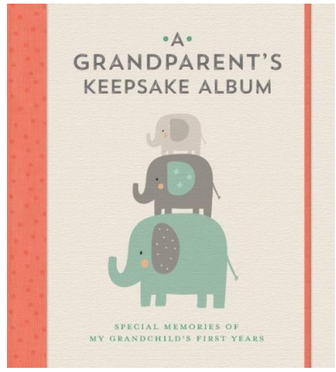

a)

b)

c)

1 pav. **Foto albumų analogai, 2022**
Šaltiniai: a) Grandparent's Keepsake Album: Special Memories of My Grandchild's First Years Reviews & Ratings - Amazon.in
b) Memories for My Grandchild Organizer Reviews & Ratings - Amazon.in
c) Zylės zylioja | Facebook

NUOTAKOS ĮVAIZDŽIO KŪRIMAS PASITELKIANT SIURREALIZMUI BŪDINGĄ STILISTIKĄ

Karolina Vaitiekūnaitė,
Violeta Dobrovolskienė *(vadovas)*
dr. Jovita Dargienė *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

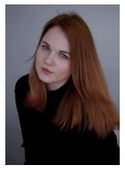

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: karolina.va9378@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 684 80689
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Remiantis Levo Tolstojaus romanu „Ana Karenina“ meninėje fotosesijoje atskleisti siurrealistinį nuotakos įvaizdį, apibrėžiant savitą moters psichologinį portretą.

Reikšminiai žodžiai: meninė fotosesija, moters psichologinis portretas, nuotakos įvaizdis, savitumas, siurrealizmas

Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė – siurrealistinių įvaizdžių analogų apžvalga, empirinis tyrimas – lyginamoji ir naratyvinė analizė. Kūrybinei vizijai įgyvendinti - nuotraukų skaidymui, elementų didinimui ir korekcijoms naudojama „Adobe Photoshop 2020“ kompiuterinė programa.

Rezultatai ir / arba išvados. 1917 m. siurrealizmo terminą pasiūlė prancūzų kritikas Guillaumas Apollinaris (pranc. Gijomas Apolinèras), terminas vartojamas apibūdinti tikrovės pranokimą (Dempsey, 2020). Siurrealistiniams kūriniams būdinga šokiruoti, inspiruoti ir skatinti žiūrovo fantaziją. Bendrai siurrealizmo stilistika kalba apie loginio mąstymo, estetikos, normų nepaisymą. Tačiau tuo pačiu atskleidžia individualumą ir savotišką harmoniją. Tokia stilistika dizaineriams: Elsai Skepareli (ang. Elsa Scheparelli), Karlui Lagerfeldui (vok. Kart Otto Lagerfeld) ar Thiery Mugleriui (ang. Thierry Mugler) tapo pagrindiniu įkvėpimo šaltiniu, todėl vadovaujantis nestandartiniais dizaino sprendimais, kuriamas nuotakos įvaizdis, kuriame vienijančia visus fotosesijos kadrus, detale pasirinktas nuometas. Fotosesijai įvaizdžiai buvo sukurti atlikus lyginamąją ir naratyvinę analizę, kurios metu iš Levo Tolstojaus knygos „Ana Karenina“ buvo išskirtos 10 dominuojančių herojės emocijų: veidmainystė, ekstazė, gėda, prislėgtumas, geismas, sielvartas, pagyvėjimas, vienišumas, pavydas ir kančia. Analizės metu sukurtas psichologinis moters portretas atskleidė emocijų dinamiškumą, kuriame daugiausiai pastebimi neigiami jausmai, atsižvelgiant į šias išvadas pasitelkiamas apgaubiantis juodas fonas, kontrastingumą kurianti nestandartinė nuotakos apranga, siurrealizmą pabrėžiančios pozos, fotografavimo rakursai ir įvairiai pritaikytas moters vestuvinis simbolis – nuometas.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Žvelgiant per alegorijos kalbą, vienos moters vizualizuotas psichologinis portretas įkūnija visuomenės įvaizdžio atspindžius. Kai sociakultūrinė aplinka kuria unifikuotą grožio standartą ir individai prisitaikydami prarandą dalį asmeninės raiškos, šių dienų kontekste itin svarbu nepasiklysti, įvaizdžiu kalbėti apie savitumą. Darbo objektu tapęs siurrealistinės nuotakos įvaizdis skatina kurti revoliucionuojantį požiūrį į individo, o tiksliau nuotakos paveikslą. Kūrybinis rezultatas (1 pav. ir 2 pav.) vaizdu kalba apie išsikeltą ir spręstiną probleminį klausimą: kaip netradiciškas nuotakos įvaizdis paremtas siurrealizmu gali atskleisti moters psichologinį portretą?

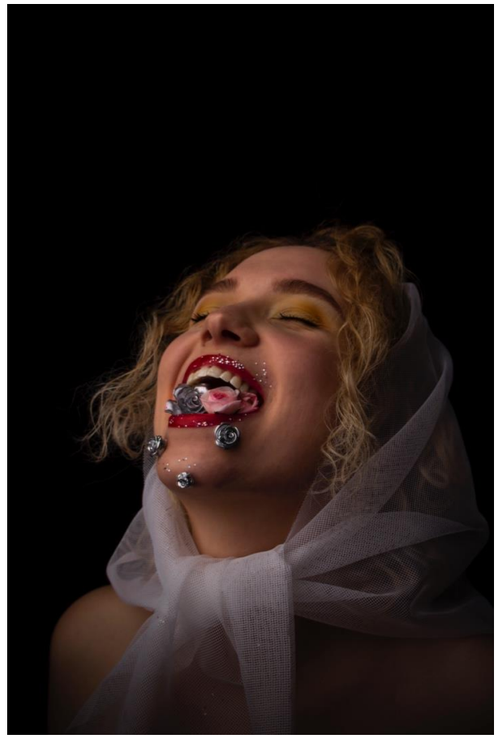

1 pav. **Ekstazė, 2022**
Aut. Karolina Vaitiekūnaitė
Fotografas: Timotiejus Rimša
Vizažo ir plaukų stilistė: Ugnė Andziulevičiūtė
Asistentės: Samanta Lukauskaitė; Karolina Ketvirtytė

2 pav. **Pavydas, 2022**
Aut. Karolina Vaitiekūnaitė
Fotografas: Timotiejus Rimša
Vizažo ir plaukų stilistė: Ugnė Andziulevičiūtė
Asistentės: Samanta Lukauskaitė; Karolina Ketvirtytė

MODELIŲ AGENTŪROS „POWERAGE'NCY" BRANDŽIŲ MODELIŲ VIZUALINĖ KOMUNIKACIJA ĮVAIZDŽIUOSE

Ieva Uljanovaitė
Rasa Povilaitienė *(vadovas)*
Dr. Jovita Dargienė *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

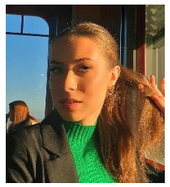

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: ieva.ul9691@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 609 53218
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas. Modelių agentūros „POWERAGE'NCY" brandžių modelių įvaizdžių kūrimas ir jų galimybių atskleidimas įvaizdinėse meninėse fotosesijose.

Reikšminiai žodžiai: Brandūs modeliai, įvaizdis, komunikacija, modelių agentūra, senėjimas, senjorai

Tyrimo metodai. Literatūros aprašomoji analizė; interviu su modelių agentūros „POWERAGE'NCY" įkūrėja; modelių 60+ motyvacinių laiškų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Dėl pasikeitusio ir pozityvaus visuomenės požiūrio į žmogaus kūną, mados rinkoje pastebima sparti visų formų, dydžių, etninių grupių ir amžių asmenų integracija. Kalbant apie brandų amžių, tradiciškai manoma, kad senatvė prasideda nuo išėjimo į pensiją ir dažniausiai suvokiama kaip priklausomybės ir silpnumo būsena. Tačiau nustatyta, kad fizinis senėjimas, prasideda nuo 25-rių metų, todėl senėjimas yra suprantamas, kaip nuolatinis procesas**,** vykstantis visą gyvenimą. Taigi, apžvelgus modelių raidos istorinį kontekstą ir brandžių modelių įvaizdžius šiuolaikiniame kontekste, jų komunikaciją su visuomenę mados fotografijose, meninėje įvaizdinėje fotosesijoje atskleidžiamos brandžių modelių galimybės ir išskirtinumai bei laužomi nusistovėję visuomenės stereotipai apie senėjimą (1 – 4 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Brandūs modeliai mados ir grožio industrijoje gali demonstruoti visuomenei, jog amžius nėra riba ir kad senėjimas yra natūralus procesas, kuris modeliui atveria daug naujų galimybių. Pavyzdžiui, brandus modelis Nikolė Grifin (angl. Nicola Griffin), būdama 56-rių metų, tapo pirmu vyresnio amžiaus modeliu kada nors pasirodžiusių su maudymosi kostiumėliu ant 2016-tų metų „Sports Illustrated" žurnalo viršelio. Taip pat, žymusis prekės ženklas „Balenciaga" į savo madų pasirodymus įtraukė 5 iš 56-šių vyresnius nei 50-ties metų modelius. Taigi, kūrybiniame rezultate, brandžios moterys vaizduoja, kad amžius yra ne kas kita, kaip naujų galimybių pradžia.

1 pav. **Svajonė**

2 pav. **Gyvenimo šokis**

3 pav. **Ilgesio daina**

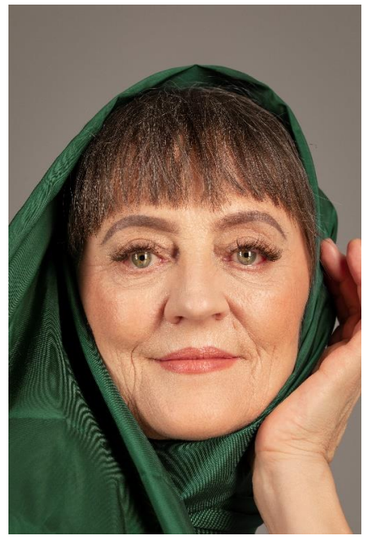

4 pav. **Švytinčios akys**

Autorius: Ieva Uljanovaitė
Fotografas: Greta Kalinauskaitė
Asistentai: Jonė Bieliūnaitė, Gustina Keturakytė
Modelis: Loreta Šileikytė – Zabalujeva

TAUTINE SIMBOLIKA GRĮSTAS ŠIUOLAIKINIS ĮVAIZDIS

Gabija Dirdaitė,
Violeta Dobrovolskienė *(vadovė)*
dr. Jovita Dargienė *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27 44259 Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/fakultetas/
E. paštas: gabija.di9469@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 638 18961
Tyrimų kryptis (-ys): Dizainas

Tyrimo tikslas. Atsigręžiant į Lietuvos tautodailę, sukurti mados tendencijomis grįstus, šiuolaikinius įvaizdžius atspindinčius tautinį identitetą.

Reikšminiai žodžiai: etniškumas, įvaizdis, kultūra, simbolis, šiuolaikiškumas, tautodailė, tautiškumas.

Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė; ikonografinis tyrimas kurio metu išanalizuotos Lietuvių liaudies simbolikos reikšmės, bei sudaryta simbolikos tipizavimo schema; formaliosios analizės būdu apžvelgta ir susisteminta kaip tautiniai simboliai panaudojami dizainerių kūryboje ir įvaizdinėse mados fotosesijose.

Rezultatai ir / arba išvados. Etninė kultūra, paveldas, liaudies menas yra kiekvienos tautos pasididžiavimas ir turtas, kurio dėka asmenų grupės išsiskiria iš kitų tautų. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė parodė jog, lietuvių tautos kultūrai ir įvaizdžio formavimuisi įtaką darė – baltų gentys, ateinančioms kartoms perdavusios įvairias tradicijas, apeigas, papročius, mitologiją persipynusią su simbolika. Dangaus reiškiniai, visatos ir žemės elementai yra vieni iš vyraujančių simbolių baltų etninėje grupėje, vertinami vėlesnių Europos tautų ir išlikę iki pat šių dienų. Kuriami įvaizdžiai fotosesijai, kurioje persipina tautinė simbolika su šiuolaikinėmis mados tendencijomis. Rezultatas – šiuolaikiniai įvaizdžiai, kuriuose atsispindi tautinis identitetas. Dangaus reiškinys perkūnas (1 pav.), bei lietus (2 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ankstesniuose amžiuose, kai masinės pramonės sritys nebuvo išvystytos, apranga ir audinio skiautė buvo vertybė, o kiekvienas raštas, sodrių spalvų darna ar subtilumu išsiskiriantis žalvarinis aksesuaras turėjo savo gilią reikšmę. Lietuvių etninė kultūra susiduria su moderniosios globalizacijos keliamais iššūkiais ir tampa vis mažiau aktuali jaunajai kartai. Todėl kyla klausimas, kaip per kuriamus įvaizdžius tautinės simbolikos pagalba, pabrėžti tautiškumo svarbą. Fotosesijos metu siekiama suderinti iš šalies žvelgiant kontrastingą stilistiką – archajiškumą su šiuolaikiškumu. Todėl kuriant skirtingus įvaizdžius, tautinė simbolika perteikiama per ekscentriškas, laužytas pozas, bei su kitais provokuojančiais elementais, taip pritraukiant jaunosios kartos dėmesį.

1 pav. **Perkūnas**
Įvaizdžio dizainerė: Gabija Dirdaitė
Fotografė: Marija Gudeliauskaitė
Modelis: Luknė Buzaitė

2 pav. **Lietus**
Įvaizdžio dizainerė: Gabija Dirdaitė
Fotografė: Marija Gudeliauskaitė
Modelis: Luknė Buzaitė

ĮVAIZDŽIO FORMAVIMO GALIMYBĖS NAUDOJANT „MASKUOTĖ PO ŠYDU“ VEIDO AKSESUARUS

Goda Kardišauskaitė,
Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Kuzė *(vadovai)*
Kamilė Digrytė *(fotografas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: goda.ka9791@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 635 32633
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas. Sukurti įvaizdinę prekės ženklo „Maskuotė po šydu“ fotosesiją socialinio tinklo „Instagram“ profiliui.

Reikšminiai žodžiai: aksesuaras-kaukė, anonimiškumas, maskuotė, originalumas, priedanga, veido aksesuaras

Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė, prekinio ženklo „Maskuotė po šydu“ analizė, formalioji-naratyvinė analizė, kurioje analizuojami panašių prekinių ženklų socialinio tinklo „Instagram“ profiliai ir reklaminės asksesuarų fotosesijos.

Rezultatai ir / arba išvados. Išanalizavus veido aksesuarų raidą istoriniame ir šiuolaikiniame kontekste, nustatyta, kad aksesuarai aktualūs išlieka visais laikotarpiais. Jau nuo senovės Egipto laikų žmonės puošėsi įvairiais galvos apdangalais, o ir šiais laikais žmonės savo įvaizdį papildo ir paįvairina aksesuarais. Atlikus analizę nustatyta, kad veido aksesuarų raidai įtaką padarė ir pandemija. Kai kuriems žmonėms veido uždanga sumažina arba pakeičia sąveiką su aplinka, kuri be jos galėtų sukelti socialinį nerimą. Šiuolaikinėje visuomenėje vykstant socialiniams, kultūriniams pokyčiams atliepia ir aksesuarų kūrėjai. Jie ieško originalių idėjų, kad aksesuaras ne tik puoštų, bet ir atspindėtų dėvinčio asmens poziciją, nuotaiką, emocijas ir būseną. Veido prisidengimas aksesuaru, gali suteikti papildomos emocinės laisvės ir atsipalaidavimo. Tai puikiai atspindi išskirtinė, užsakovo „Maskuotė po šydu“ sukurta, veido aksesuarų kolekcija. Remiantis formaliosios-naratyvinės analizės rezultatais sukurti įvaizdžiai su prekinio ženklo „Maskuotė po šydu“ veido aksesuarais ir jie pateikiami galutinėje fotosesijoje, kuri skirta prekinio ženklo komunikacijai/reprezentacijai „Instagram“ socialiniame tinkle (1-2 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Veido aksesuarai, kuriami prekinio ženklo „Maskuotė po šydu“ dengia asmens veidą ir taip jo įvaizdžiui suteikia originalumo. Šie aksesuarai yra skirti jaunoms moterims, kurios nori būti išskirtinėmis, o kartu ir neatpažįstamomis. „Maskuotė po šydu“ yra naujai besikuriantis prekinis ženklas, kuris dar neturi savo puslapio ar aktyvaus socialinio tinklo, tačiau planuoja pirmąsias reklamas kelti į „Instagram“. Šiam naujam aksesuarų kūrėjui yra reikalinga pirminė fotosesija, kurią galėtų publikuoti savo socialiniame tinkle. Toks aksesuaras gali būti naudingas žmonėms, kurie ne visuomet nori būti greitai atpažinti kasdieniniame visuomeniniame gyvenime. Veido aksesuaras gali atitikti psichologinį saugumą, o saugumo jausmas yra vienas iš svarbiausių žmonių socialinių poreikių.

1 pav. **Laisvė komforto zonoje**
Aut. Goda Kardišauskaitė

2 pav. **Ramybė paslaptyje**
Aut. Goda Kardišauskaitė

FIZINIO NEĮGALUMO ESTETIKOS REPREZENTACIJA ĮVAIZDYJE

Karina Patašiūtė
Violeta Dobrovolskienė *(vadovas)*
dr. Jovita Dargienė *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas 44259
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: karina.pa9724@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 653 23729
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Atskleisti fizinę negalią turinčio asmens individualumą ir gautus rezultatus pademonstruoti meninėje įvaizdinėje fotosesijoje.

Reikšminiai žodžiai: estetika, fizinė negalia, individualumas, įvaizdis, požiūris, raiška, reprezentacija, unikalumas, standartai, visuomenė

Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė, Fokus grupės tyrimas ir lyginamosios, formaliosios, naratyvinės analizės metodai.

Rezultatai ir / arba išvados. Šiuolaikinėje visuomenėje vyrauja tam tikri grožio standartai, kur žmogaus kūno išvaizdai ir asmens įvaizdžiui skiriama daug dėmesio, tai skatina asmenis siekti grožio kanonų. Tad žmogus, kuris neatitinka visuomenės normų, gali būti atstumiamas. Tačiau kiekvienas kūnas, nors ir turintis netobulumų tampa tobulas, estetiškas, malonus ir neslepiamas. Išnagrinėjus fizinio neįgalumo estetikos raišką istoriniame kontekste galima įžvelgti, jog nuo senų laikų vyravo nusistovėję grožio kanonai. Jie nuolat kito ir kinta iki šių dienų, kas ir leidžia kvestionuoti grožio sampratą. Tačiau, grožis vis tiek buvo kiekvienos moters ir vyro siekiamybė. Tad individualių fizinių poreikių turintis kūnas retai, kada tapdavo dėmesio centru. Pažvelgus į fizinės negalios estetiką šiuolaikiniame kontekste, visuomenės požiūris keičiasi. Neįgalumo estetika, tai visuomenės sąveika su negalia turinčiu asmenimi, atkreipiant dėmesį į emocinį procesą, kuris verčia visuomenę mylėti, nemėgti ar atstumti. Taip pat neįgalumo estetika labai plačiai siejama su asmens įvaizdžiu, kuris estetiškai atskleidžia asmens individualumą ir jį pabrėžia. Galime įžvelgti modelių su fizine negalią integravimą į mados pristatymus bei fotosesijas. Tai savo kūryboje naudoja mados namų ,,Moschino“ dizaineris Aaronas Philipas (Aaron Philip), prekinio ženklo ,,FTL Moda“ dizainerė Džozefa Da Silva (Josefa Da Silva) mados žurnalas ,,Teen Vogue“ ir daugelis kitų. Pasaulyje įprasminamas negalios santykis su šiuolaikiniu menu. Apie tai kalbama vis drąsiau ir sklandžiau.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Fizinis neįgalumas provokuoja nusistovėjusius grožio standartus, priverčia į juos pasižiūrėti iš kitos pusės ir susimąstyti, kodėl iš viso yra paisoma nusistovėjusių visuomenės normų ir kūno standartų. Asmenų su specialiais poreikiais: invalido vėžimėlis, protezai, neregio lazdelė gali būti įvardijami lyg įvaizdžio stiliaus detale, kuri tampa individualumo objektu. Žmonėms su negalia apsirengimas dažnai gali būti fiziškai skausmingas ar nepatogus, todėl daugelis drabužių, skirtų neįgaliesiems, yra kuriami atsižvelgiant į funkcionalumą, tad stiliaus komponentas tampa nepastebimas. Kalbant apie fizinio neįgalumo estetiką, nemažiau svarbu, kaip neprarandant funkcijos atskleisti žmogaus individualumą. Tad sujungus visus įvaizdžio komponentus į vieną sintezę: makiažą, šukuoseną, stilių, aplinką, apšvietimą, kūno plastiką galima pasiekti kuriamo individualumo ribas. Kūrybiniu rezultatu (1 pav.) siekiama pabrėžti kaip įvaizdis gali padėti neįgaliam asmeniui integruotis į visuomenę, leisti matyti asmenybę, o ne fizinę negalią ir patirti gyvenimo pilnatvę. Neįgalus kūnas privalo atrasti savąją vietą žodžio estetika sampratoje.

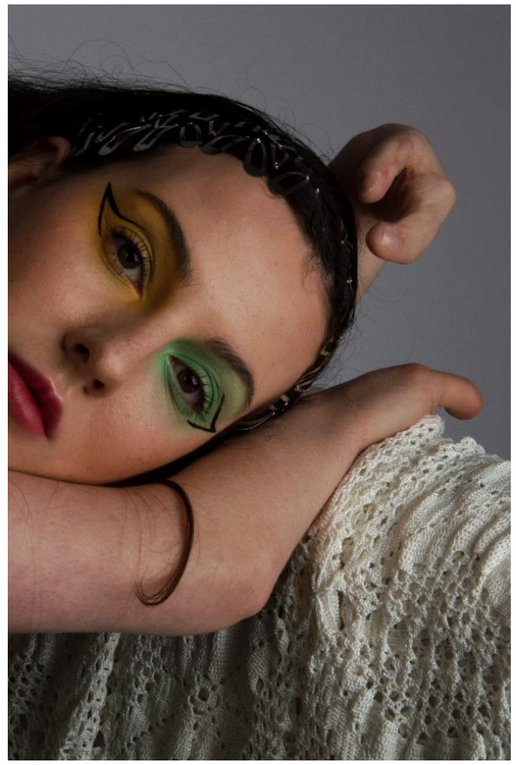

1 pav. **Fizinio neįgalumo estetika, 2022**
autorė: Karina Patašiūtė,
fotografė: Ugnė Barsulytė,
makiažo ir šukuosenų stilistė: Evelina Gestautaitė,
modelis: Aušra Sevrukė

REIVO SUBKULTŪROS RAIŠKA KURIANT SCENINĮ ĮVAIZDĮ ELEKTRONINĖS MUZIKOS DIDŽĖJUI V/M

Ema Totoraitytė
Rasa Povilaitienė, dr Jovita Kuzė *(vadovai)*
Lukas Vaičiulis *(fotografas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

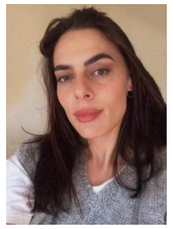

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: ema.to8507@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 684142364
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas. Remiantis reivo subkultūros kostiumo elementais sukurti sceninį įvaizdį didžėjui V/M.

Reikšminiai žodžiai: didžėjus, elektroninė muzika, reivas, sceninis įvaizdis

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių aprašomoji analizė, interviu, apklausa

Rezultatai ir / arba išvados. Analizuojant reivo subkultūros įvaizdžio raiškos priemones nustatyta jog pagrindiniais kostiumo elementais šioje subkultūroje buvo „šypsenėlės“ logotipas, „kandi“ apyrankės, ryškios spalvos bei blizgus, ekstravagantiškas makiažas. Kartu su šiais elementais bei šiuolaikinėmis mados tendencijomis, tokiomis kaip, kūno diržai, odos bei džinso tekstūros, buvo kuriamas sceninis įvaizdis didžėjui V/M. Atlikta užsakovo poreikių analizė bei sukurtas sceninis kostiumas skirtas didžėjaus pasirodymui „Gare Porto klube“. Darbo metu atlikta fotosesija, kurios rezultatai pateikti 1 ir 2 paveiksluose.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Mada reflektuoja politinius bei istorinius įvykius. Mūsų civilizacija pasikartojančiai susiduria su tomis pačiomis problemomis, tuo pačiu kartojasi ir mados ciklas. Įsigalėjus COVID- 19 pandemija bei masiniam karantinui žmogaus laisvė tapo suvaržyta. Noras išsilaisvinti bei atitrūkti nuo realybės, tapo puikia terpe vykti nelegaliems reivo vakarėliams bei atgimti pamirštoms šios subkultūros ideologijoms. Pastebima, jog po daugiau nei 30 metų reivo subkultūra bei jos įvaizdžio raiškos elementai pradeda atgimti. Reivo subkultūra įkvėpė šiuolaikinę elektroninės muzikos kultūrą. Kuriant sceninį įvaizdį užsakovui V/M perteikiu reivo subkultūros įvaizdžio principus, kurie kartu su pritaikytomis šiuolaikinėmis mados tendencijomis kuria originalų įvaizdžio pareiškimą, kuris itin svarbu kiekvienam muzikos kultūros atstovui. Sceninis kostiumas skleidžia norimą žinią bei nuotaiką, kuri itin svarbi kiekvienam klausytojui. Teisingai parinktas įvaizdis kartu su grojamu muzikos žanru kuria harmoningą duetą bei stiprina meninį pareiškimą.

1 pav. **Neonas, 2022**
Fotografas- Lukas Vaičiulis, Stilistė- Ema Totoraitytė

1 pav. **Smiley, 2022**
Fotografas- Lukas Vaičiulis Stilistė- Ema Totoraitytė

SOCIALINIŲ TINKLŲ ĮTAKA MADOS VARTOTOJUI

Viltė Jočytė, Asta Kisieliūtė
Vilniaus kolegija, Menų ir kūrybinių technologijų fakultetas

Adresas: Saltoniškių g. 58, Vilnius
E. puslapis: https://www.viko.lt
E. paštas: a.kisieliute@mtf.viko..lt
Telefono nr.: +370 687 42242
Tyrimų kryptis (-ys): S008, T008

Tyrimo tikslas. Įvertinti socialinių tinklų įtaką mados vartotojams.

Reikšminiai žodžiai: karta, komunikacija, mada, mados industrija, socialiniai tinklai, vartojimas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros bei publicistinių straipsnių analizė, kiekybinių duomenų rinkimas ir analizė.

Išvados: 1. Apžvelgus socialinių tinklų raidą, galime teigti, kad socialinių takų pirmtakai, atsiradę, kaip paprastos žinutės perdavimas elektroniniu būdu, per daugiau nei 30 metų evoliucionavo į vieną svarbiausių šiuolaikinio žmogaus gyvenimo dalių. Jie leidžia žmogui ieškoti informacijos, bendrauti su žmonėmis iš atokiausių pasaulio kampelių bei apsipirkti neišėjus iš namų. 2. Greiti pokyčiai socialinėje erdvėje pakeitė ir vartojimo įpročius. Viena didžiausių poveikių sukelia artima aplinka. Žmonės socialiniuose tinkluose mato artimųjų turinį ir dėl pasitikėjimo arba pavydo nusprendžia pirkti tai, ką rekomenduoja jų draugai ar šeimos nariai. Tačiau ne tik artimieji, bet ir pats verslas turi įtakos pirkimui. Vartotojams yra svarbu, kad prekių ar paslaugų ženklai būtų aktyvūs bei turėtų savo balsą, kurį naudotų įvairioms socialinėms, ekonominėms ar kultūrinėms problemoms iškelti. 3. Analizuojant skirtingas kartas ir jų veikimą socialiniuose tinkluose, buvo pastebėtas ir skirtingas poveikis jų apsisprendimui pirkti. Jauniausia Z karta – technologinė karta. Ji gimė ir užaugo su internetu, išmaniųjų įrenginių augimu ir socialinės erdvės kitimu, kuris leidžia įvairiausius darbus atlikti turint net mažą įrenginį kišenėje. Nors kol kas ši karta negauna didelių pajamų, tad atitinkamai jų pirkimo galia yra mažesnė nei vyresnių kartų, visgi ši karta auga ir kiekvienais metais jų perkamoji galia didėja. Ši karta sunkiau susikoncentruoja į ilgus vaizdo įrašus, tad rinkodaros strategams šiai tikslinei auditorijai skirtas reklamas reikėtų įtraukti į greitai besikeičiančią informaciją turinčias programėlės, tokias kaip Tiktok ar Instagram dienos istorijos.

Praktinis reikšmingumas. Socialinių tinklų atsiradimas pakeitė visą pasaulį ir tai, kaip jis veikia, leisdamas žmonėms suartėti daug greičiau ir patogiau ne tik tarpusavyje, bet ir su žymiais prekių ar paslaugų ženklais. Paskutinį dešimtmetį, socialinės medijos tapo ypač galingu marketingo ginklu, padedančiu įvairioms industrijoms populiarinti savo siūlomą produkciją bei ilgam pakeisti vartotojų pirkimo įpročius. Viena iš industrinių šakų, kuri tarsi buvo sukurta šiam socialinių medijų amžiui – mada. Mados pramonė socialinius tinklus naudoja ne tik ryšio su klientu palaikymui, tačiau ir pirkėjų analizei, taip išsiaiškindami būsimas tendencijas ir pritraukdami dar daugiau potencialių klientų.

Z karta – tai toji karta, kuri užaugo su technologijomis. Būtent ji augdama tampa ta tikslinės rinkos dalis, kuri gali būti pasiekiama tik per socialines medijas, nes šios kartos atstovai nuo mažens tampa pažangūs skaitmenizavimui bei išmoksta technologinio raštingumo, kuris yra dar pakankamai naujas kitų kartų atstovams. Savo žinias jie stengiasi perduoti ir tėvams bei seneliams, tad daiktų perkamumas naudojant socialinius tinklus auga tarp visų kartų.

IDĖJŲ FORUMAS

Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

ARCHITEKTŪRINIŲ SPRENDIMŲ IR INTERJERO ERDVĖS SUFORMAVIMO POVEIKIS ŽMOGAUS GEROVEI

THE IMPACT OF ARCHITECTURAL SOLUTIONS AND INTERIOR SPACE DESIGN ON HUMAN WELL-BEING

ŽMOGAUS SANTYKIS SU ERDVE ŠIUOLAIKINĖJE LIETUVOS FOTOGRAFIJOJE

Eglė Vaištaraitė,
Svetlana Batura *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: svetlana.batura@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 686 29049
Tyrimų kryptis (-ys): V 002 Dailė P07

Tyrimo tikslas. Atkreipti dėmesį į žmogaus santykį su erdve, kokie emociniai ryšiai tai jungia ir kodėl žmonės grįžtą daug metų į tas pačias erdves.

Reikšminiai žodžiai: erdvė, prieraišumas, santykiai, socialiniai ryšiai, žmogus

Tyrimo metodai. Atlikta literatūros analizė, žmonių elgesio stebėjimas, atliktas interviu su vietos lankytojais ir meno kūrinių analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Išnagrinėjus analizes, tyrimus ir straipsnius, patvirtina svarbą žmogaus gyvenime laisvalaikio erdvės. Jau žmonės nuo senų laikų rinkdavosi į tam tikras vietas, kur megzdavosi pokalbiai ir pramogos.

Atidžiai stebint ir analizuojant lankytojus bare, išvadą gavosi, kad žmogus dėl kelių faktorių prisirišą prie erdvės. Dėl prisiminimų, kurie užsimezgė, aplinkos savitumo, pačių žmonių ir kaip patenkinami poreikiai. Ateinantys klientai nori būti išgirsti, bei žinoti, kad turi savo vietą, ar tai baro kampe, ar tiesiog šalia prisėsti prie kito žmogaus.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Jau iš seniau buvo žmonės vaizduojami įvairiuose erdvėse, bet ne tiek daug kalbama kodėl jie vis sugrįžta į tą pačią vietą. Galima rasti įvairių straipsnių apie žmogaus santyki, prisirišimą prie erdvės, bet fotografijose to labai mažai. Todėl savo fotografijomis pateiksiu žmonių emocinį prisirišimą prie vietovės ir socialinius ryšius bei kas priverčia grįžti į tą pačią vietą (1 pav).

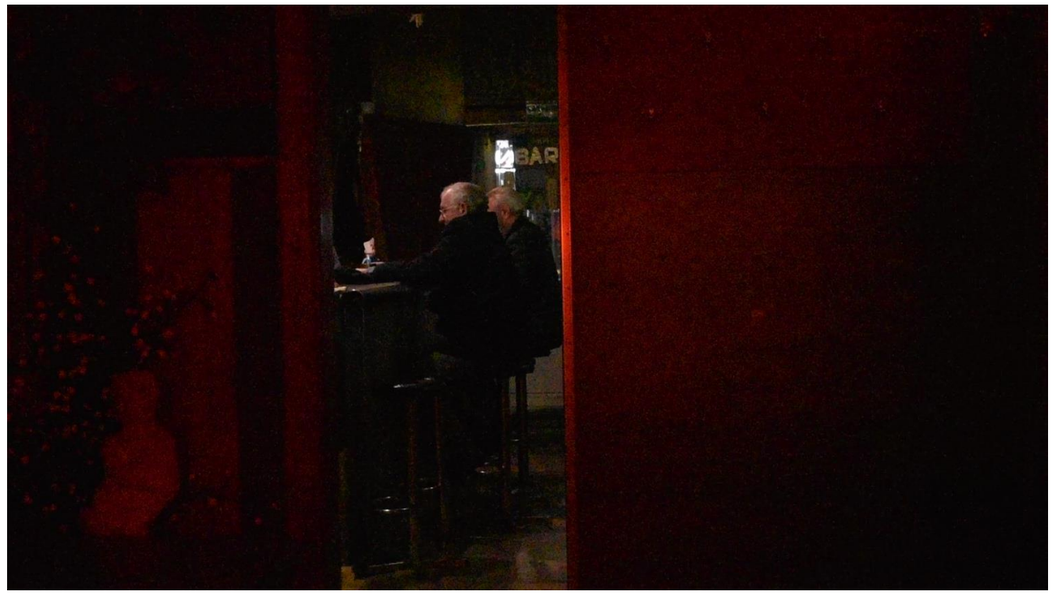

1 pav. **Žmogaus santykis su erdve šiuolaikinėje Lietuvos fotografijoje**
Aut. Eglė Vaištaraitė, 2022

HARMONINGA INTERJERO ERDVĖ: SPALVŲ, APŠVIETIMO IR TEKSTŪRŲ ĮTAKA PSICHOFIZIOLOGINEI SVEIKATAI

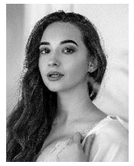

Vanessa Jačunskaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: vanessa.jac452@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 67106790
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Parengti rekomendacijas, skurtas harmoningam interjero dizainui, kuris skatintų efektyvumą, kūrybiškumą, laimės pojūtį, pasitikėjimą, palaikytų psichofiziologinę sveikatą.

Reikšminiai žodžiai: apšvietimo poveikis, harmonija interjere, interjero dizainas, psichofiziologija interjere, spalvų poveikis

Tyrimo metodai. Mokslinių literatūros šaltinių analizė, kuriuose analizuojamas interjero poveikis psichikai. Empirinio tyrimo metu parengtos rekomendacijos, lyginant ir analizuojant apšvietimo, skirtingų tekstūrų ir spalvų kombinacijas.

Rezultatai ir / arba išvados. Mokslinių tyrimų analizės metu atskleista, jog atliekamų interjero poveikio žmogaus psichologijai tyrimų metu nustatyta tiesioginė įtaka ligoms, tokiomis, kaip: demencija, autizmas, nerimo sutrikimai, šizofrenija, stresas ir depresija. Tyrimų metu nustatyta, kad minėtas ligas gali sukelti neteisingai suplanuoti šie interjero dizaino elementai: erdvės dydžio poveikis, spalvų įtaka, šviesos – tamsos sąveika ir proporcingumas, durų ir langų suteikiamo saugumo, privatumo ir garso pralaidumo rodiklis. Visi šie elementai turi sąsajas su psichologiniais susirgimais bei jų paūmėjimu ar išsivystymu.
Depresija yra dažna liga visame pasaulyje, ja serga 3,8 % gyventojų, įskaitant 5,0 % suaugusiųjų ir 5,7 % vyresnių nei 60 metų suaugusiųjų. Maždaug 280 milijonų žmonių pasaulyje serga depresija. Depresija skiriasi nuo įprastų nuotaikų svyravimų ir trumpalaikių emocinių reakcijų į kasdienio gyvenimo iššūkius. Ypač pasikartojanti ir vidutinio ar sunkaus intensyvumo depresija gali tapti nepagydoma. Žmonės didžiąją gyvenimo dalį praleidžia patalpoje, tad visad supanti erdvė turi didelę reikšmę psichologinei, o vėliau ir fizinei sveikatai.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Dėl neteisingai suplanuoto interjero visumos sukeltų psichikos sutrikimų asmuo gali prastai jaustis ir veikti darbe, mokykloje ir šeimoje. Tyrimo metu pagal teigiamai ir neigiamai žmogaus psichiką veikiančius parametrus susisteminti interjero elementai bei parengtos iliustruotos rekomendacijos (1 – 2 pav.), teigiamai žmogaus psichiką veikiančių interjero dizaino sprendimams. Rekomendacijos praktiškai reikšmingos, kadangi jos kaip darbo priemonė gali būti naudojama dizaineriams, kuriant interjerą užsakovams arba savarankiškai naudojamos, kuriant privačią erdvę savo reikmėms.

[1] Vanessa Jačunskaitė, vanessa.jac452@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

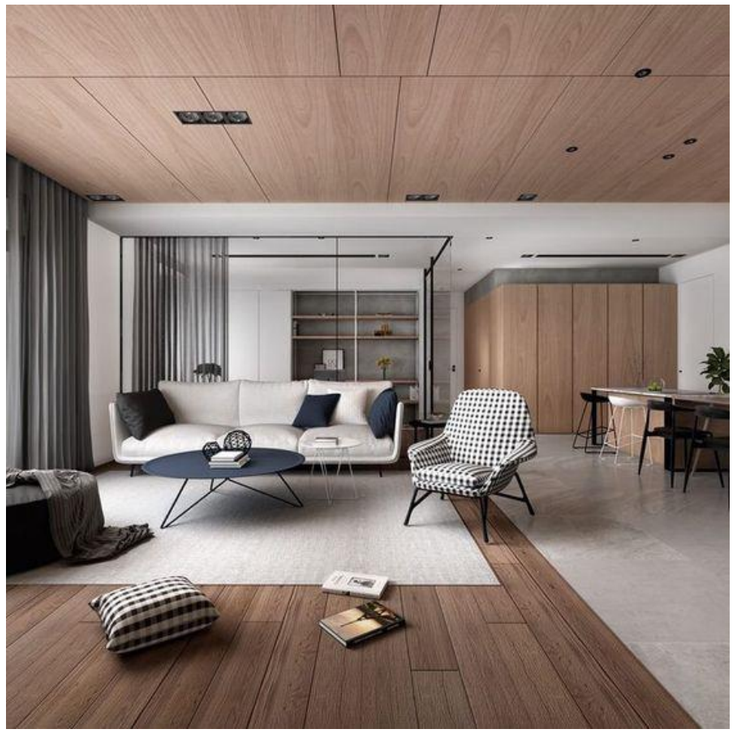

1 pav. **Harmoningai sukurtas interjeras: natūralių medžiagų ir žemiškų spalvų kompozicija.**
Aut. Cholel Su Kim, 2019

2 pav. **Harmoningai sukurtas interjeras: monochrominių spalvų kompozicija.**
Šaltinis: https://havenly.com/blog/harmony-unity-design-principles, 2020

XX A. IKONINĖS ARCHITEKTŪROS REPREZENTACIJA ĮVAIZDŽIO KŪRIME

Žyginta Margenytė,
Rasa Povilaitienė, dr. Ingrida Povilaitienė *(vadovės)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/menu-akademija/
E. paštas: zyginta.ma9235@gmail.com
Telefono nr.: +370 66206406
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas

Tyrimo tikslas. Sukurti meninę įvaizdinę fotosesiją, kurioje ikoniški XX a. architektūros objektai ne tik pasitelkiami kaip įkvėpimo šaltinis, bet identifikavus ir įvaizdžių kūrime panaudojus charakteringiausius pastarųjų bruožus, taip pat netiesiogiai yra edukuojama plačioji visuomenė, skatinamas savarankiškas domėjimasis įvaizdžiuose reprezentuojamais objektais. Ši fotosesija dedikuojama ikoniškus pastatus kūrusiems architektams, siekiant pagerbti jų darbus ir meistriškumą.

Reikšminiai žodžiai: architektūra, dvidešimtas amžius, forma, ikoniškumas, įvaizdis, kūno plastika, linija, reprezentacija

Tyrimo metodai. Aktualios literatūros analizė, XX a. ikoninės architektūros vaizdų turinio analizė, formalioji ir naratyvinė analoginių įvaizdžių analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Pasitelkus įvaizdžio formavimo elementus: makiažą, šukuosenas, aprangą, kūno plastiką bei aplinką, sukuriama 10 įvaizdžių (2 pav., 4 pav.), iš kurių kiekvienas reprezentuoja konkretų XX a. ikoninės architektūros pastatą (1 pav., 3 pav.). Tiriamojo ir kūrybinio proceso metu pastebėta, kad svarbu: išsiskirti bent tris esminius ikoninės architektūros bruožus, juos aiškiai ir suprantamai perteikti kuriamame įvaizdyje. Pagrindiniai elementai reprezentuojantys architektūrinius objektus – tai kūno plastika, spalvos ir formos, todėl pagalbiniais įvaizdžio elementais dažniausiai tampa – šukuosena, makiažas ir apranga, tačiau jie taip pat būtini, nes sukuria pridėtinę atpažįstamumo vertę įvaizdžio kūrime.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Visi konkretiems įvaizdžiams parinkti komponentai reprezentuoja konkretaus architektūrinio pastato esminius bruožus. Architektūrinės linijos, formos ir siluetai ne tik subtiliai „atgula“ ant žmogaus, bet „reiškiasi“ ir per kūno plastiką, „prasitęsia“ sukurto makiažo ir šukuosenos detalėse, taip pat ir aplinkoje - kuria meninį įvaizdį fotosesijoje. Kiekvienas įvaizdis yra kaip duoklė ir ypatingas pagerbimas architektui, jo pastatui, o taip pat ir netiesioginė plačiosios visuomenės edukacija. Be to, tyrimo metu pastebėtas įžvalgas (pvz. apie atpažįstamumo elementus, jų nustatymo ir perteikimo būdus, kt.) galima pritaikyti ateityje kuriant įvaizdžius, reprezentuojančius ne tik skirtingų laikotarpių ikoninę architektūrą, bet galbūt net ir kitų vizualinių meno šakų kūrinius.

1 pav. **Brazilijos prezidento rezidencija Oskaras Nymajeris, 1958**
Šaltinis: https://divisare.com/projects/308174-oscar-niemeyer-gonzalo-viramonte-palacio-da-alvorada-1958

2 pav. **„Tribute to“ Oskaro Nymajerio Brazilijos prezidento rezidencijai, 2022**
Autorė: Žyginta Margenytė
Fotografė: Gustina Keturakytė
Makiažas: Patricija Šarafutdinovaitė
Modelis: Miglė Rimašiūtė

3 pav. **Brazilijos Metropoliteno katedra Oskaras Nymajeris, 1970**
Šaltinis:https://www.mediakatalogas.lt/nuotrauka/559603/brasilijos-metropolijos-katedra-kataliku-brazilija

4 pav. **„Tribute to“ Oskaro Nymajerio Metropoliteno katedrai, 2022**
Autorė: Žyginta Margenytė
Fotografė: Gustina Keturakytė
Makiažas: Kamilė Ažnaitė
Modelis: Miglė Rimašiūtė
Palaidinės dizainerė: Vytautė Bernatavičiūtė

INTERJERO SPALVŲ ĮTAKA ŽMOGAUS PSICHOEMOCINEI BŪSENAI

Iveta Kirlytė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: iveta.kir045@go.kauko.lt
Telefono nr.: +37062627681
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Pritaikyti tinkamas, neigiamus psichoemocinius požymius neutralizuojančias spalvas interjere, depresija sergančiam žmogui.

Reikšminiai žodžiai: depresija, dirgiklis, psichoemocija, spalvų įtaka

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros apie žmogaus fiziologiją, anatomiją ir psichologiją bei spalvų įtakos žmogaus psichinei sveikatai ir fiziologijai analizė. Empirinio tyrimo metu parengta spalvų paletė, vizualinė medžiaga ir rekomendacijos harmoningam spalviniam interjero sprendimui, neutralizuojančiam depresija sergančio žmogaus neigiamas emocijas.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu, nagrinėjant mokslinę literatūrą, išsiaiškinta kaip fiziologiškai vyksta spalvų suvokimas žmogaus organizme (1 pav.) ir kaip tai gali priklausyti nuo žmogaus psichoemocinės būsenos. Nuodugniai nagrinėjamas depresija sergančio žmogaus psichoemocinis atsakas į spalvinius dirgiklius, turinčius tiesioginę asociaciją su įvairiomis interjere esančiomis spalvomis (2 pav.). Kaip tyrimo rezultatas sukuriama spalvų paletė, kuri yra lengvai pritaikoma depresija sergančio žmogaus aplinkoje, siekiant pagerinti jo psichinę sveikatą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Depresija yra vienas iš labiausiai paplitusių psichologinių sutrikimų, todėl labai svarbu suprasti šia liga sergančių žmonių psichoemocinį atsaką į įvairius dirgiklius, ypač spalvas. Tyrimo metu sukurta spalvų paletė, kurioje esančios spalvos gali būti lengvai integruojamos interjere, yra praktiškai naudinga depresija sergantiems žmonėms, siekiant neutralizuoti ar sumažinti neigiamus psichoemocinius požymius.

[1] Iveta Kirlytė, iveta.kir045@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

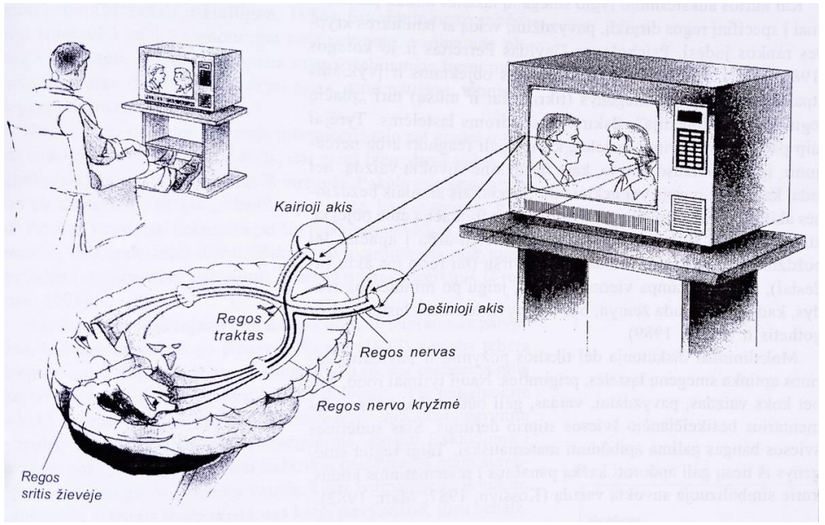

1 pav. **Vaizdų suvokimas smegenyse.**
Aut. David G. Myers, 2000. Psichologija. 159

2 pav. **Spalvų vaidmuo interjere.**
Aut. Robert Kneschke, 2019

ERGONOMIŠKŲ IR SAUGIŲ KAUNO KOLEGIJOS BENDRABUČIŲ LAIPTŲ DIZAINAS

Gabrielė Pažemeckaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: gabriele.paz642@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 600 92665
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti kokybiškų, ilgaamžių ir ergonomiškų Kauno kolegijos bendrabučio Nr. 4 laiptų dizainą ir parengti rekomendacijas tokių laiptų įrengimui.

Reikšminiai žodžiai: ergonomika, laiptai, laiptų danga, laiptų kokybė, medžiagiškumas, saugūs laiptai

Tyrimo metodai. Tyrimas atliekamas analizuojant Kauno kolegijos bendrabučio Nr. 4 laiptus (1 – 2 pav.), tyrimo metu atlikti laiptų matavimai, parengti tinkamai įrengtų laiptų brėžiniai. Atlikta mokslinės literatūros šaltinių analizė, kuri nagrinėja ergonomikos reikalavimus, naudojamų medžiagų, laiptų įrengimui ir saugumo reikalavimus.

Rezultatai ir / arba išvados. Atrinkti svarbiausi aspektai, kuriais remiantis galima įrengti kokybiškus, ilgaamžiškus ir žmogui ergonomiškus laiptus. Išanalizuoti ergonomikos ir saugumo reikalavimai lauko laiptams, įvertinant įvairias oro sąlygas. Išsiaiškinta kokios medžiagos naudojamos kokybiškų laiptų įrengimui. Parengtos rekomendacijos saugių, ergonomiškų ir ilgaamžių laiptų įrengimui. Sukurtas kokybiškų, ilgaamžių ir ergonomiškų Kauno kolegijos bendrabučio Nr. 4 laiptų dizainas.
Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Nagrinėjama problema yra ypač svarbi Kauno kolegijos bendrabučio gyventojams ir jame dirbančiam personalui. Šio bendrabučio betoniniai laiptai buvo pertvarkomi ir apklijuoti plytelėmis, tačiau, dabar plytelės nuskilę, nutrupėję, taip atidengia betoną, esantį po jomis, kuris taip pat suskilęs ir nutrupėjęs. Esant prastoms oro sąlygoms, sningant ar lyjant, jie tampa dar pavojingesni, nes parinktų plytelių paviršius patampa slidus, o žiemą laiptų įtrukimuose susidaro ledas, o krentantis sniegas kaupiasi ant laiptų. Pagrindinio įėjimo laiptai yra kasdien naudojami, tačiau labai prastos būklės ir kelia didelį pavojų jais besinaudojančių žmonių sveikatai. Todėl, labai svarbu šiuos laiptus tinkamai pritaikyti naudojimui.

Atlikto tyrimo metu parengtas naujo laiptų dizaino projektas, atsižvelgiant į gyventojų saugumą, ergonominius reikalavimus, inovatyvias medžiagas ir jų įrengimo technologijas.

[1] Gabrielė Pažemeckaitė, gabriele.paz642@go.kauko.lt Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademijos Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė. Menų sritis, dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valenti nienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegijos Menų ir ugdimo fakulteto Menų akademijos docentė, Menų sritis, dizaino kryptis.

1 pav. **Kauno kolegijos bendrabučio Nr. 4 laiptai.** *Aut. Gabrielė Pažemeckaitė, 2022*

2 pav. **Kauno kolegijos bendrabučio Nr. 4 laiptai.** *Aut. Gabrielė Pažemeckaitė, 2022*

OPTIMALŪS DIZAINO SPRENDIMAI BENDRABUČIO KAMBARIUI

Eglė Glaveckaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/
E. paštas: egle.gla499@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 63069690
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Pateikti rekomendacijas mažo ploto, funkcionaliam ir ergonomiškam bendrabučio kambario dizainui.

Reikšminiai žodžiai: bendrabučio kambarys, ergonomika, funkcionalumas, gyvenamoji patalpa, išplanavimas

Tyrimo metodai. Tyrimas atliktas analizuojant realų Kauno kolegijos bendrabučio Nr.4 kambarį. Empirinio tyrimo metu atlikti realūs kambario matavimo darbai ir parengti funkcionalūs patalpos brėžiniai. Atlikta mokslinė literatūros analizė, kurioje nagrinėti ergonominiai reikalavimai, baldų funkcionalumas, medžiagiškumas bei saugos reikalavimai.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikus realius Kauno kolegijos bendrabučio Nr.4 kambario matavimus bei išanalizavus informaciją apie bendrabučio kambario išdėstymą, galima teigti, kad kambaryje yra įmanoma funkcionaliai gyventi mažos patalpos baldų išdėstymą organizuojant pagal tyrimo metu parengtas rekomendacijas.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Daugeliui studentų gyvenančių bendrabučiuose iš tikrųjų yra svarbi ir jų gyvenamoji vieta. Dėl daugelio priežasčių asmuo privalo jaustis gerai, pailsėjęs ypač studentavimo laikotarpiu. Kauno kolegijos studentų bendrabučio kambario išplanavimai neatitinka reikiamų ergonomikos ir funkcionalumo reikalavimų. Kambaryje yra tik dvi elektros rozečių jungtys, dėl jų trūkumo kambariuose yra naudojami prailginimo laidai, šakotuvai. Rūbų spintos yra sumontuotos prie sienų, dėl ko atsiranda nemalonus kvapas jų viduje ir problemos dėl lentynų funkcionalumo bei patvarumo. Tokiose – mažose patalpose vyrauja didelis daiktų apkrovimas neteisingai išnaudojamose vietose, kambario tuščiuose kampuose ant langų palangių ar net ant grindų.

Moksliškai yra įrodyta, kad geresnės gyvenimo sąlygos ir sistemingai suplanuota aplinka asmeniui padeda lengviau tobulėti, susikaupti. Parengtos rekomendacijos bendrabučio kambario išdėstymui padės savarankiškai ne tik jaukiai įsikurti gyvenamą erdvę mažame plote, bet ir pagal ergonominius bei funkcinius reikalavimus kombinuoti darbo bei rekreacines zonas.

[1] Eglė Glaveckaitė, egle.gla499@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

KILIMINĖ DANGA INTERJERE: PRIEŽIŪRA IR ĮTAKA ŽMOGAUS SVEIKATAI

Dovilė Jakutavičiūtė[1], dr Inga Valentinienė [2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: dovile.jak112@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 61650356
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas PO2

Tyrimo tikslas. Pateikti kiliminės dangos rekomendacijas, kuri reikalautų mažiau priežiūros ir apsaugotu žmogaus sveikatą, kuriai įtakos turi netinkamai pasirinkta kiliminė danga interjere.

Reikšminiai žodžiai: alergija, audiniai, dangos priežiūra, kiliminė danga

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizės metu išanalizuoti kiliminės dangos trūkumai ir privalumai, dangos priežiūros reikalavimai ir dangos įtaką žmogaus sveikatai, sukeliamas ligas ir alergijas. Empirinio tyrimo metu buvo analizuojamos kiliminės dangos, lyginamos jų techninės charakteristikos, privalumai ir trūkumai, aiškintasi kurios dangos labiausiai tinkančios žmogaus sveikatai.

Rezultatai ir / arba išvados. Atliekant tyrimą išanalizuota kiliminių dangų įtaką žmogaus sveikatai. Ištirtos žmogaus sveikatai saugios kiliminės dangos, jos suskirstytos pagal tipus bei charakteristikas (1-3 pav.). Susisteminti reikalavimai kiliminės dangos priežiūrai. Pateiktos rekomendacijos, kaip ir kokią dangą pasirinkti, kad reikalautų mažiau priežiūros ir apsaugotų sveikatą.

Netinkamai pasirinktas dangos audinys reikalaus nuolatinės priežiūros ir laiko. Ši aktuali tema yra nagrinėjama, analizuojamos kiliminės dangos technologijos ir charakteristikos.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Kiliminė danga interjere populiari, tad svarbu žinoti kokią dangą pasirinkti, kokį audinį naudoti. Dėl dulkių, bakterijų ir erkučių, kurios renkasi kiliminėje dangoje kyla grėsmė žmogaus sveikatai. Dėl šios priežasties tyrimo metu parengtos rekomendacijos bus visuomet aktualios ir praktiškai pertaikomos.

Tyrimo metu išanalizuota visuomenei naudinga informacija apie kilimines dangas ir parengtos rekomendacijos saugiam jų pasirikimui. Rekomendacijos gali būti platinamos internetinėse erdvėje ir kiliminių dangų parduotuvėse, kas iki šiol nėra daroma.

[1] Dovilė Jakutavičiūtė, dovile.jak112@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Vilnonių kilimų pavyzdžiai**. *Aut. Giedrius Genevičius. 2019*

2 pav. **Natūralių pluoštų kiliminių dangų pavydžiai**.
Šaltinis: https://lt.toolbox-site.com/97318- , 2020

3 pav. **Sintetinių pluoštų kiliminių dangų pavydžiai**.
Šaltinis: https://wach.ru/lt/dekorirovanie-uchastka/kovrolin-sposoby-ukladki-i-uhod-kak-ulozhit-kovrolin-raznymi.html. 2020

GARSO IZOLIACIJOS PROBLEMA SOVIETMEČIO DAUGIABUČIUOSE

Danielė Kosuchinaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

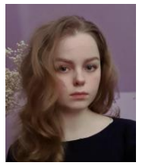

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: daniele.kos002@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 63777873
Tyrimų kryptis (-ys): V003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Parengti rekomendacijas sovietmečio daugiabučių butų pertvarų garso izoliavimui, siekiant pagerinti gyventojų emocinę bei fizinę savijautą.

Reikšminiai žodžiai: emocinė ir fizinė savijauta, garsui nepralaidžios butų pertvaros, garso izoliacija, garso izoliacinės medžiagos, sovietmečio daugiabučiai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, tiriant medžiagų akustines savybes, standartų analizė, nustatant reikalavimus kokybiškoms izoliacinėms medžiagoms, empirinis tyrimas rengiant palyginamąjį tvarių ir netvarių izoliacinių medžiagų analizę bei rengiant rekomendacijas.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu išanalizuota sovietmečio daugiabučių butų (1-3 pav.) pertvarų garso izoliacijos kokybė ir išsiaiškinta kokį poveikį menka garso izoliacija sukelia žmogaus sveikatai. Išanalizuotos konstrukcinės medžiagos ir būdai, tinkami garso izoliavimui sovietmečio daugiabučių butų pertvaroms.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atlikus empirinį tyrimą nustatyta, kad konstrukcinė – izoliacinė medžiaga, pagaminta iš specialiai paruoštos epoksidinės dervos turi gerų akustinių savybių. Kadangi, specialios epoksidinės dervos ir kartu naudojami komponentai yra brangūs, vietoj papildomų komponentų galima panaudoti smulkintas nudėvėtas automobilių padangas ir kurių fizikinių savybių dėka galima būtų pasiekti tinkamą ekonominį efektą. Tuo pačiu būtų sprendžiamas padangų utilizavimo klausimas, tiesiogiai įtakojantis ekologijos problemas.

Tyrimo metu parengtos praktiškai reikšmingos rekomendacijos sovietmečio daugiabučių butų pertvarų garso izoliavimui. Kadangi sovietmečio statybos daugiabučiai užima didesnę dalį Lietuvos ploto nei naujai pastatyti daugiabučiai ir nuosavi namai sudėjus, tai ir didesnė dalis gyventojų gyvena sovietiniuose butuose. Nors žmonės turi stogą virš galvos, tačiau pilno komforto jie nejaučia. Ir tai yra aktuali problema šiomis dienomis, kadangi tai kenkia žmogaus sveikatai, darbingumui, santykiams. Nuo 2020-ųjų metų į tai pradėta skirti vis daugiau dėmesio. Pagal tyrimų bendrovės „Spinter tyrimai“ atliktos reprezentatyvios apklausos duomenis (2021) apie 70 % Lietuvos miestų gyventojų patiria neigiamą triukšmo poveikį, o apie 50 % patiria vidinį triukšmą. Pagal statistinius duomenis iš 31 771 daugiabučių jau atlikta kompleksinė renovacija apie 3000-iams daugiabučių. Reikėtų taikyti vis naujesnes technologijas sprendžiant renovacijos klausimus. Sovietmečio daugiabučiuose naudojamos medžiagos ir pertvarų konstrukcija nepasižymėjo geromis akustinėmis savybėmis. Panaudojus naujausias technologijas ir nekeičiant pagrindinių namo konstrukcijų galima jas žymiai pagerinti.

[1] Danielė Kosuchinaitė, daniele.kos002@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Plytinis daugiabutis**
Šaltinis: Sovietmečiu statytų daugiabučių butų atnaujinimo gidas, 2020

2 pav. **Stambiaplokštis surenkamas daugiabutis**
Šaltinis: Sovietmečiu statytų daugiabučių butų atnaujinimo gidas, 2020

3 pav. **Monolitinis daugiabutis**
Šaltinis: **Sovietmečiu statytų daugiabučių butų atnaujinimo gidas, 2020**

OPTIMALUS GARSO IZOLIAVIMAS BUTUOSE

Mira Miakiševa[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/
E. paštas: mira.mia890@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 67875130
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Pateikti rekomendacijas apie garsą izoliuojančias ir sugeriančias medžiagas gyvenamųjų butų garso izoliavimo darbams.

Reikšminiai žodžiai: garso izoliacija butuose, izoliacinės medžiagos

Tyrimo metodai. Atliktas empirinis tyrimas analizuojant realias ir atrenkant kokybiškas garsui nelaidžias medžiagas. Atlikta mokslinės literatūros analizė, kurioje nagrinėjamas izoliacinių medžiagų integravimas, garso izoliacija bei sugėrimas gyvenamuosiuose butuose.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu išanalizuoti būdai garso izoliavimui gyvenamuosiuose butuose. Išanalizuotos ir atrinktos tinkamiausios gyvenamuosiuose butuose garso laidumą mažinančios medžiagos (1-2 pav.). Išsiaiškinta, kokie interjero dizaino ir novatoriški sprendimai geriausiai mažina garso laidumą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ši problema yra ypač aktuali ir praktiškai reikšminga buto gyventojams, kurių įvairi kasdieninė veikla sukelia triukšmą. Buto sienos, lubos bei grindys neretai prastai sulaiko garsą nuo šalia gyvenančių kaimynų ir nuo iš išorės sklindančių garsų. Sienoms, grindims bei luboms įrengti naudojamos medžiagos neoptimaliai sulaiko garsą. Tai sukelia nejaukumo jausmą visiems gyventojams taip pat trikdomas poilsis, sumažėja privatumas.

Šiai problemai spręsti siūloma tyrimo metu parengtos rekomendacijos kambarių pertvarų garso izoliavimui, kurios tinkamos naudoti ir dizaineriams, kuriantiems interjerą užsakovams, ir privatiems asmenims, norintiems išspręsti garso pralaidumo problemas gyvenamojoje aplinkoje.

2 pav. **Smūginį garsą slopinanti medžiaga „Stop Izol VP“, 2022**
Šaltinis: https://garsodinamika.lt/produktas/smugini-garsa-slopinanti-medziaga-stop-izol-vp/

1 pav. **„CTK Elastic“ garso medžiaga, 6mm, 2022**
Šaltinis: https://www.modintashop.lt/produktas/ctk-elastic-garso-izoliacine-medziaga-6-mm/

[1] Mira Miakiševa, mira.mia890@go.kauko.lt Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademijos Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė. Menų sritis, dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegijos Menų ir ugdimo fakulteto Menų akademijos docentė, Menų sritis, dizaino kryptis.

NAUJO DIZAINO NUORŪKOMS SKIRTOS ŠIUKŠLIADĖŽĖS, SKATINANČIOS MAŽIAU TERŠTI APLINKĄ IR SUSIMĄSTYTI APIE RŪKYMO ŽALĄ

Justina Mikoliūnaitė[1], dr. Inga Valentinienė[2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: justina.mik444@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 62899397
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Sukurti estetiškas, naujo dizaino, su psichologiškai paveikiom vizualizacijom ir tekstu, šiukšlių dėžes, kurios ne tik skatintų neteršti aplinkos, bet ir susimąstyti apie rūkymo keliamą žalą sveikatai.

Reikšminiai žodžiai: aplinkos tarša, cigarečių dūmai, nuorūkos, priklausomybė rūkymui, rūkančiųjų ligos

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir straipsnių apie rūkymo keliamą žalą žmogaus organizmui analizė. Statistinių duomenų apie gamtos taršą nuorūkomis analizė. Empirinis tyrimas analizuojant paveikių vizualizacijų, informacinių tekstų, reklamų prieš rūkymą analogus ir kuriant šiukšliadėžių, skirtų nuorūkoms, dizaino variantus.

Rezultatai ir / arba išvados. Atliekant tyrimą nustatytas šiukšliadėžių, skirtų nuorūkoms, poreikis ir atlikta nuorūkoms skirtų šiukšliadėžių analogų dizaino ir paveikumo analizė. Nustatyti tokio tipo šiukšliadėžių pagrindiniai kriterijai dizainui ir paveikumui. Pasiektas rezultatas – suprojektuotos estetiškos, su paveikia vizualizacija ar tekstu, šiukšlių dėžės, kurios skatintų nuorūkomis atsikratyti tam skirtose vietose bei susimąstyti apie rūkymo keliamą žalą sveikatai. Remiantis analogais, kaip „Hubbub“ organizacijos sukurtomis, panašaus tikslo siekiančiomis šiukšlių dėžėmis (1 pav.), galima spėti, jog tokios šiukšliadėžės sumažins atsitiktinai mėtomų nuorūkų skaičių apie 20 %.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Rūkymas yra viena labiausiai pasaulyje paplitusių priklausomybės ligų. Ši problema neigiamai veikia ne tik rūkančiuosius, aplinkinius, bet taip pat ir gamtą. Rūkantys žmonės ne tik neatkreipia dėmesio į šio žalingo įpročio poveikį savo sveikatai, tačiau tuo pat metu teršia ir savo aplinką. Rūkymo problema yra viena iš labiausiai ištirtų socialinių bei sveikatos problemų. Statistika apie tabako vartojimą yra dalinai atnaujinama kasmet, o ankstyviausia išsami statistika yra 2019 metų. PSO (Pasaulio Sveikatos Organizacija) pateikia įvairius duomenis susijusius su tabako vartojimu. Jie seka ne tik suvartoto tabako kiekį, bet taip pat ir kiek žmonių miršta nuo tabako vartojimo ar antrinio dūmų įkvėpimo, bei kiek nuorūkų yra išmetama. Pavyzdžiui naujausiais PSO duomenimis (2021) nuo tabako vartojimo per anksti miršta daugiau nei 8 milijonai žmonių. Taip pat yra organizacijų, kaip „Truth Initiative“ (liet. Tiesos iniciatyva), kurios seka, kaip tabako vartojimas paveikia mūsų aplinką.

Atsižvelgiant į problematiką, kaip prevencinė priemonė nuo rūkymo, tyrimo metu sukurti naujos dizaino šiukšliadėžių, skirtų nuorūkoms, dizaino variantai.

[1] Justina Mikoliūnaitė, justina.mik444@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (grafinio) studijų programos II kurso studentas. Menų sritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė). Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Hubbub organizacijos sukurtos šiukšliadėžės, 2018**
Šaltinis: https://www.hubbub.org.uk/blog/how-can-hubbub-continue-to-innovate,

NAUJAS MIESTO VIEŠO TRANSPORTO STOTELIŲ DIZAINAS: ILGAAMŽIŠKUMO IR ESTETIKOS SPRENDIMAI

Ieva Ulčickaitė[1], dr. Inga Valentinienė [2]
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt
E. paštas: ieva.ulc838@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 62970401
Tyrimų kryptis (-ys): V003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Suprojektuoti naujo dizaino viešo transporto stoteles, kurios būtų ilgaamžės, funkcionalios ir saugios miestui ir gyventojams.

Reikšminiai žodžiai: ilgaamžės medžiagos, saugios stotelės, stotelės, stotelių įranga

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizės metu išanalizuoti viešo transporto stotelių dizainas. Empirinio tyrimo metu buvo atliktas konstrukcinių medžiagų, skirtų stotelių statybai, techninių parametrų analizė, atrinktos patvarių, ilgaamžių medžiagų charakteristikos, sukurti estetiškų ir funkcionalių miesto viešo transporto stotelių eskizai.

Rezultatai ir / arba išvados. Atliekant tyrimą ištirta esama miesto viešo transporto stotelių situaciją. Išanalizuotos miesto viešo transporto stotelėms tinkamos konstrukcinės medžiagos bei esamų miesto viešo transporto stotelių dizaino analogai. Rezultatai parodė, kad pakeitus viešojo transporto stotelių dizainą, jos būtų patvaresnės bei saugios miestui ir gyventojams. Jos apsaugotų nuo vėjo, lietaus, karštos vasaros saulės, taip pat tamsiu paros metu apšviestose autobusų stotelėse žmonės jaustųsi saugiau (1-2 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tema aktuali, kadangi vis dar aktualus viešo transporto poreikio klausimas. Autobusų stotelių dizainas ir konstrukcija nuolat tobulinama, tačiau tai vis dar problema tarpmiestinio susisiekimo tinkle.

Tyrimo metu sukurti ir pateikti naujo ilgaamžių, estetiškų ir funkcionalių miesto viešo transporto stotelių dizaino eskizai. Dėka patvarių medžiagų naudojamų stotelės statybai būtų garantuotas savivaldybės turto ilgaamžiškumas.

[1] Ieva Ulčickaitė, ieva.ulc838@go.kauko.lt Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė, Menų stritis, Dizaino kryptis.
[2] Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų krytptis, Dizaino kryptis.

1 pav. **Naujas viešo transporto stotelės dizainas.**
Aut. Sidney Wilson Nai

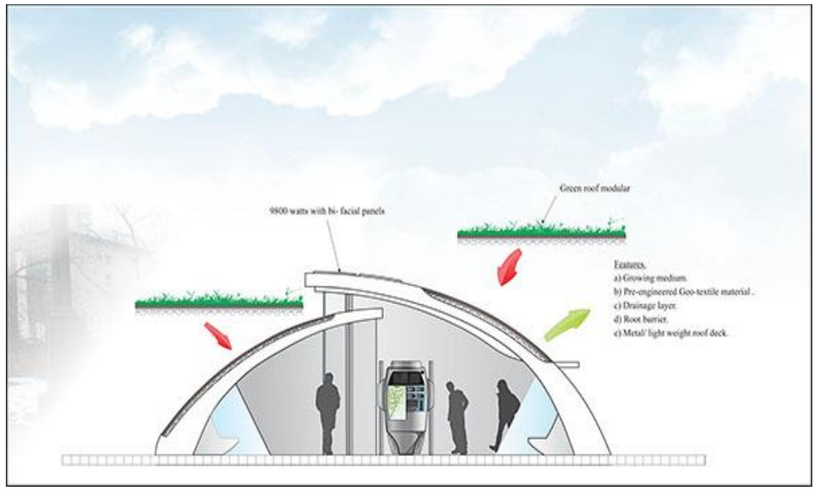

2 pav. **Naujas viešo transporto stotelės dizainas.**
Aut. Sidney Wilson Nai

IDĖJŲ FORUMAS

Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

ANKSTYVOJO UGDYMO AKTUALIJOS

TRENDS IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION

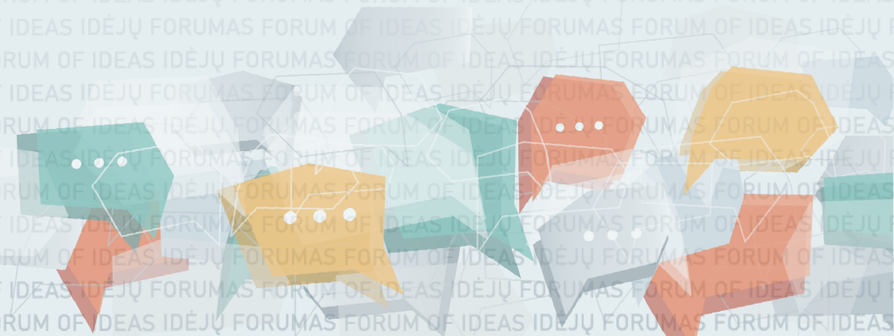

LOPŠELIŲ-DARŽELIŲ INTERNETO SVETAINIŲ KALBOS KOKYBĖS TYRIMAS

Goda Gedminaitė, Aurėja Šarkauskaitė,
Aušra Rimkutė-Ganusauskienė *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

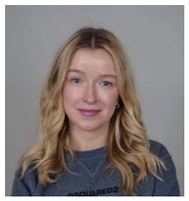

Adresas: Pramonės pr. 20, Kaunas
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt
E. paštas: goda.gedminaite@go.kauko.lt, aureja.sarkauskaite@go.kauko.lt, ausra.ganusauskiene@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 612 400 69
Tyrimų kryptis: H 004 filologija

Tyrimo tikslas. Atlikti atsitiktinai pasirinktų lopšelių-darželių interneto svetainių kalbos tyrimą.

Reikšminiai žodžiai: interneto svetainė, kalbos tyrimas, kalbos vartosena, pedagogas

Tyrimo metodai. Atliekant tyrimą derinti keli metodai: aprašomasis metodas, mokslinės literatūros analizė, kokybinis metodas, kalbos klaidų analizė.

Rezultatai ir (arba) išvados. Kokybinio lopšelių-darželių interneto svetainių kalbos tyrimo rezultatai leidžia teigti, kad kai kurios įstaigos turėtų daugiau dėmesio skirti interneto svetainėse skelbiamų tekstų kalbai, nes juose pasitaiko leksikos, gramatikos, stiliaus, logikos, taip pat rašybos, skyrybos ir kitų klaidų. Pedagogai turėtų suvokti, kad jie svetainės skaitytojus pasiekia per kalbą ir taip daro įtaką jų kalbos vartojimo įgūdžiams, formuoja kalbines nuostatas. Nepamirština ir tai, kad interneto svetainių tekstams galioja viešosios kalbos kokybės reikalavimas – reikia vartoti tokias raiškos priemones, kurios būtų norminės, prestižinės, būdingos bendrinei kalbai.

Originalumas ir (arba) praktinis reikšmingumas. XX ir XXI a. sandūroje atsiradęs internetas – nuolat kintanti daugialypė terpė, leidžianti matyti kalbą ir jos kaitą. Turbūt nerasime tokios švietimo įstaigos, kuri neturėtų interneto svetainės, reta kuri informacijos neteikia socialiniuose tinkluose. Didžiausia problema – daug dėmesio skiriama įstaigų interneto svetainių stiliui, dizainui, struktūrai, turiniui, informacijos pateikimo būdams, o kalbos taisyklingumas nustumiamas į paskutinę vietą, pamirštant, kad švietimo įstaigų interneto svetainių kalba turi būti taisyklinga, pavyzdinė. Lopšelių-darželių interneto svetainių kalba beveik netyrinėta. Daugiausia dėmesio skiriama apskritai interneto terpės kalbos tyrimams, siekiant atskleisti naujus kalbinius kalbos vartotojų įpročius, normų kaitą ir savireguliaciją. Todėl manoma, kad pradėtą tyrimą būtų galima tęsti, o rezultatus būtų verta pristatyti lopšelių-darželių bendruomenėms.

UGDOMOSIOS APLINKOS ĮTAKA IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SOCIALINĖS KOMPETENCIJOS UGDYMUI

Rasa Bartkevičienė,
Algimantas Bagdonas *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonės 22-421, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: rasa.ba9645@go.kauko.lt
Telefono nr.: 8 (37) 20 86 04
Tyrimų kryptis: S 007 edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti ugdomosios aplinkos įtaką ikimokyklinio amžiaus vaikų socialinės kompetencijos ugdymui.

Reikšminiai žodžiai: bendradarbiavimas, ikimokyklinis amžius, socialinė kompetencija, ugdymosi aplinka

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė.

Rezultatai ir išvados. Ugdomoji aplinka yra erdvė, kurioje ugdytinis gyvena nuolatos, ir kuri skatina vaiko ugdymosi pasiekimus, jo individualų tobulėjimą. Ugdomoji aplinka yra individo ugdymo veiksnys ir ypač svarbi individo raidai ir jo visapusiškam vystymuisi. Ikimokyklinio amžiaus vaikas aplinkoje ne tik susipažįsta su įvairiais daiktais ir jų funkcijomis, tačiau kartu vaikas patiria įvairių įspūdžių, įgyja naujas patirtis, tyrinėja, eksperimentuoja ir atranda. Ugdomoji aplinka turi būti saugi, rami ir jauki. Socialinė kompetencija apima ne tik vaiko socialinius mokėjimus ir įgūdžius, būtinus bendraujant su žmonėmis, bet ir atspindi tikrovės pažinimo procesus, kai vaikas laisvai ir iniciatyviai sąveikauja su daiktais ar su žmonėmis. Socialinės kompetencijos ugdymo svarba ikimokykliniame amžiuje neabejotina, kadangi socialinė kompetencija lemia vaiko kaip pilnateisės ir savimi pasitikinčios asmenybės sėkmę kitose ugdymosi srityse bei tolimesniame gyvenime.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. Anot A. Juodaitytės (2003), vaikystė suprantama kaip socialinė – kultūrinė vertybė ir individo bendrosios socialinės raidos etapas, sureikšminamas vaikystės socialinis, edukacinis – kultūrinis pasaulis, vaikams ir suaugusiems suteikiamos lygios ugdymo sąveikos galimybės. Vaiko ugdymo procese, reikėtų skatinti vaiko individualizavimąsi per jo socialinę – kognityvinę sąveiką su aplinka. Vaikai yra smalsūs pasaulio tyrinėtojai, jie tyrinėja aplinką ir eksperimentuoja su ja, norėdami sužinoti ir suprasti kas vyksta, kai jie bendrauja su kitais žmonėmis, ir išbando daiktus bei medžiagas. Socialinė kompetencija yra būtina vaikų gerovei, taip pat sėkmei mokykloje ir gyvenime (Dodge, Colker, Laura, Heroman, 2007). E. Povilaitytė, A. Bagdonas (2019) teigia, kad ugdomoji aplinka turi turėti ugdomąjį poveikį individui ir kurti ugdomąją vertę, tai reiškia, edukacinėmis priemonėmis įgalinti ugdytinį spręsti jam kylančias gyvenimo ir veiklos problemas. Ugdomosios aplinkos gali būti natūralios, dirbtinės bei specialiai organizuotos. Bendras natūralių ir dirbtinių ugdomųjų aplinkų bruožas - jos turi turėti ugdomąjį poveikį individui. Ugdomoji aplinka apibrėžiama kaip vieta,kur ugdytiniai gali veikti kartu ir palaikyti vienas kitą, naudodamiesi įvairiomis ugdymosi priemonėmis, siekdami ugdymosi tikslų ir problemų sprendimo. Pasak P. Jucevičienės (2010), edukacinėje aplinkoje būtinai turi būti informacijos, kurią perteikdamas ugdytojas tikslingai siekia ugdymo tikslų; taip pat šioje aplinkoje bus ir tam specialiai skirtų ugdymo formų ir metodų, dažnai tai yra ir pats ugdytojas. Ugdomoji aplinka yra itin svarbus veiksnys ikimokykliniame ugdyme, darantis didelę įtaką kiekvieno vaiko ugdymosi patirčiai (Gelžinytė, Bagdonas, 2016). A. Sverdlov (2010) pastebi, kad ikimokyklinė ugdymo įstaiga turi sukurti saugią edukacinę aplinką, kurioje ugdoma socialinė kompetencija, lavinamas vaikų savarankiškumas, individualumas bei iniciatyvumas. Tyrime nagrinėjama problema – kokią įtaką turi ugdomoji aplinka ugdant vaikų socialinę kompetenciją ikimokykliniame amžiuje?

EMOCINIO INTELEKTO UGDYMO(SI) GALIMYBĖS IKIMOKYKLINIAME AMŽIUJE

Živilė Benokraitienė,
Algimantas Bagdonas *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonės 22-421, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: zivile.be8907@go.kauko.lt
Telefono nr.: 8 (37) 20 86 04
Tyrimų kryptis: S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti emocinio intelekto ugdymo(si) galimybes ikimokykliniame amžiuje.

Reikšminiai žodžiai: emocinis intelektas, ikimokyklinis amžius, šeimos ir pedagogų bendradarbiavimas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė.

Rezultatai ir išvados. Emocinis intelektas apibrėžiamas kaip asmens gebėjimas ar gebėjimų visuma, kuri leidžia asmeniui samprotauti apie emocijas, jas atpažinti, naudoti ir valdyti bei lemia žmogaus galimybes sėkmingai susidoroti su aplinkos poreikiais ir spaudimu. Mokslinėje literatūroje emocinis intelektas apibrėžiamas tiek kaip gebėjimas, tiek kaip bruožas. Emocinis intelektas apibrėžiamas kaip gebėjimas įsijausti į savo ir kito jausmus, suprasti savo ir kitų patiriamas būsenas. Emocinis intelektas suteikia individui sėkmingas galimybes bendrauti, bendradarbiauti, socializuotis bendruomenėje. Išugdytas emocinis intelektas šiame amžiuje taip pat mažina agresiją, gerina nuotaiką, mažina blogų įpročių tikimybę, nerimą ir depresiją. Emocinio intelekto ugdymas ikimokykliniame amžiuje sudaro galimybę vaikui gebėti kontroliuoti savo emocijas, palaikyti sveikus santykius su tėvais, pedagogais ir bendraamžiais, pasiekti geresnių akademinių rezultatų, prisitaikyti mokykloje ir socialiai adaptuotis. Emocinio intelekto ugdymo galimybės: emocinio intelekto ugdymo(si) programų taikymas ugdomojoje veikloje, ugdomosios aplinkos pritaikymas įvairių poreikių vaikams, ugdymo priemonių, atitinkančių vaikų amžių ir poreikius, parinkimas, pedagogų kvalifikacijos kėlimas, pedagogų bei tėvų bendradarbiavimas, siekiant ugdyti ikimokyklinio amžiaus vaikų emocinį intelektą.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. Park ir Huh (2010) teigimu, ikimokyklinio ugdymo įstaigos šiuo metu nepakankamai naudojamos kaip potenciali priemonė, padedanti padidinti vaikų emocinį intelektą. Denham, Zinsser ir Bailey (2011) teigia, kad emocinis intelektas turi teigiamos įtakos ikimokyklinio amžiaus vaikų santykiams bei yra susijęs su ankstyva ikimokyklinio amžiaus vaikų sėkme mokykloje. Be to, emocinis intelektas taip pat turi teigiamo poveikio vaikų motyvacijai (Turkmen, Ozbey, 2021). Kaip teigia Slušnienė ir Balčėtienė (2016, p. 232), emocinio intelekto ugdymas ikimokykliniame amžiuje „padeda susirasti draugų, sėkmingai įsilieti į grupę, atskleisti save, įveikti sunkumus, stresą, išspręsti konfliktus, valdyti jausmus ir pan.“. Įvairūs tyrimai rodo, kad skirtingos programos, diegiamos, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, pavyzdžiui, sodininkystės mokymas gali statistiškai reikšmingai pagerinti vaikų emocinį intelektą (Park, Huh, 2010). Gershon ir Pellitteri (2018) įvertinę ikimokyklinio ugdymo programas, kuriose akcentuojamas socialinis emocinis mokymasis, nustatė, kad toks mokymas gerina socialinius įgūdžius, sumažina asocialų elgesį, taip pat pagerina teigiamą savęs vaizdą, akademinius pasiekimus, psichinę sveikatą ir prosocialų elgesį. Reyes et al. (2012) taip pat akcentuoja, kad siekiant efektyvaus emocinio intelekto ugdymo reikalingos ne tik programos, bet ir svarbus ir mokytojų atvirumas bei įsitraukimas į tokias mokymo programas. Darbe keliamas probleminis klausimas – kokios yra emocinio intelekto ugdymo(si) galimybės ikimokykliniame amžiuje?

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SOCIALINĖS KOMPETENCIJOS UGDYMAS/IS ŠEIMOJE

Gerda Dailidaitė,
Edita Dulkinienė *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonė pr.22, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt
E. paštas: edita.dulkiniene@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 64511855
Tyrimų kryptis (-ys): S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų socialinės kompetencijos ugdymą/si šeimoje.

Reikšminiai žodžiai: socialinė kompetencija, socialinių įgūdžių ugdymas, socializacija, tėvystė, ugdymas

Tyrimo metodai. mokslinės literatūros analizė, siekiant atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų socialinės kompetencijos ugdymą/si šeimoje.

Rezultatai ir / arba išvados. Veiksniai ugdant ikimokyklinio amžiaus vaikus: emocinė šiluma, meilė, pagarba, dėmesys, lygiateisiškumas ir kt. Vaikui svarbu sukurti saugią emocinę aplinką, kurioje vaikas nebijotų pasipasakoti, išsakyti savo mintis, gebėtų klysti ir taisyti savo klaidas. Tėvams svarbu užtikrinti vaiko gerovę, leisti veikti savarankiškai, suteikti galimybę ugdytis švietimo įstaigoje. Svarbiausia, kad vaikas augdamas tokioje šeimoje yra laimingas ir saugus. Socialinė kompetencija yra socializacijos pagrindas. Ji yra itin svarbi vaiko sėkmingam vystymuisi, kad vaikas gebėtų suvokti ir suprasti save, aplinkinius ir pačią aplinką. Taip pat svarbu paminėti, kad vaikui turi padėti ir šalia esantys suaugusieji. Socializacija tiesiogiai priklauso nuo vaiko socialinių kompetencijų, kurias privaloma ir būtina ugdyti šeimoje, ugdymo įstaigoje. Be šios kompetencijos vaikas neįgis ir kitų svarbių kompetencijų, be jų vaikui iškils didelių sunkumų ateityje. Pagrindiniai veiksniai įtakojantys vaiko socialinę kompetenciją yra vaiko temperamentas, santykiai su tėvais, santykiai su bendraamžiais, bei santykiai su pedagogais. Šie veiksniai visi turi didelę įtaką vaiko vystymuisi.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Formuojant tėvystės įgūdžius labai svarbu palaikyti emocinį santykį su vaiku, išklausyti vaiką, leisti jam kalbėti apie savo jausmus. Svarbu ugdyti socialinius įgūdžius, bendradarbiavimą, palaikyti vaiką sunkiose ir lengvose situacijose. Socialinė kompetencija apibūdinama kaip vaiko gebėjimų socializuotis visuma. Vaikas, tinkamai įgijęs socialinę kompetenciją apibūdinamas kaip atsakingas, sąmoningas ir aktyvus visos bendruomenės narys, kuris gerbia kitus, moka tinkamai bendrauti ir bendradarbiauti su bendruomenės nariais. Sėkmingai įgyta socialinė kompetencija turi didelę reikšmę vaiko socializacijai ir vystymuisi.

ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ DIENOS RITMO UGDYMO(SI) GALIMYBĖS

Ramunė Duobienė,
Algimantas Bagdonas *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonės 22-421, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: ramune.du9201@go.kauko.lt
Telefono nr.: 8 (37) 20 86 04
Tyrimų kryptis: S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti ankstyvojo amžiaus vaikų dienos ritmo ugdymo(si) galimybes.

Reikšminiai žodžiai: ankstyvasis amžius, dienos ritmas, rutina, bendradarbiavimas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė.

Rezultatai ir išvados. Dienos ritmas daro didelę įtaką žmogaus sveikatai, savijautai, emocinei būklei, santykių tarp bendraamžių bei suaugusiųjų palaikymui. Laikymasis dienos ritmo užtikrina vaikų savarankiškumo ugdymą(si), palaiko vaiko pusiausvyrą renkantis draugus, žaidimus, veiklas. Ankstyvajame amžiuje svarbus vaikui suprantamų dienotvarkių parengimas bei jų vieningas laikymasis namuose ir ugdymo įstaigoje. Konkrečios, kūrybiškai parengtos, dienotvarkės sukūrimas padeda ankstyvojo amžiaus vaikams geriau veikti dienos metu, žinoti jos būsimą ir praėjusią eigą, Aktyvumo ir ramybės derinimu grįstos veiklos neleidžia vaikams pervargti, saugo jų fizinę ir psichinę sveikatą, skatina gerą nuotaiką. Dienos ritmo ugdymo(si) procese svarbus šeimos ir pedagogų bendradarbiavimas. Ankstyvajame amžiuje vaikams būdingas imlumas, jie greitai įsimena pasikartojančius veiksmus ir savarankiškai nori juose veikti. Ankstyvasis vaiko amžius - svarbiausias ir tinkamiausias laikas, kai grindžiami pamatai daugumai įpročių, įgūdžių, tradicijų. Žaidybinės veiklos metodai ypač efektyvūs diegiant dienos ritmą ankstyvajame amžiuje. Ankstyvajame amžiuje neįsisavinus dienotvarkės laikymosi įgūdžių, vėliau vaikui sunkiau struktūruotai ugdyti savo galias, mokykliniame amžiuje tokiems vaikams sunkiau įsijungti į individualias ir kolektyvines veiklas, reikalaujančias tvarkos, disciplinos, ištvermės.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. Ikimokyklinio ugdymo institucijose vaikai laiką praleidžia laikydamiesi tam tikros rutinos, kurią nustato arba suplanuoja tos įstaigos pedagogai, atsižvelgiant į ugdymo programas, vaikų amžių ir kitus poreikius. A. Boller (2012) teigia, kad dienos ritmas stipriai lemia asmens fizinę ir psichologinę būseną, labiausiai darydamas įtaką saugumo ir stabilumo jausmui. A. Mockus (1990) yra pastebėjęs, kad vaikai sunkiai laikosi ar net nepaiso dienos rėžimo namuose, ypatingai švenčių bei atostogų metu. Šiai pastabai antrina ir S. Tijūnaitytės ir A. Baravyko (2015) atlikta apklausa, kurioje tėvai atskleidė, kad leidžia vaikams rinktis dienos veiklas laisvai ir nekontroliuoja dienos rutinos nuoseklumo. Tai sukelia sumaištį vaikų emocijose, nes galėdamas atitrūkti nuo tvarkaraščio ir namuose pailsėti bei veikti, ką nori, vaikas džiaugiasi, tačiau nuoseklus dienos ritmo palaikymas ir tęstinumas, kaip teigia A. Boller (2012), padeda stabilizuoti vaiko psichikos būklę, jis jaučiasi saugesnis. Pasaulis susidūrus su naujais iššūkiais, technologijų pažanga, nežinomomis ligomis, gamtos katastrofomis, tenka daug laiko leisti neįprastose gyvenimo ir ugdymo aplinkose, patiriant daugybe neigiamų pasekmių, tiek fizinių, tiek emocinių, nesilaikant įprasto dienos ritmo. Dienos rėžimas, kasdienės rutinos laikymasis, dienos ritmo papročiai ugdo žmoguje tvarkos, disciplinos, bendrų ir individualių veiklų suvokimą. Keičiantis visuomenės poreikiams ir gyvenimo tempui pasitvirtino, kad laikymasis dienos ritmo yra vienas svarbiausių įpročių, kurie lemia žmogaus gerą savijautą, tiek fizinę tiek psichologinę būseną (Boller 2012). Pasirodo, stabilumą ir saugumą žmogaus gyvenime lemia fiziologiškai pagrįsta ir tiksliai nustatyta, vienodais elgesio modeliais pasikartojanti veiklos tvarka (Daunienė, 2015).

ŠEIMOS IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO/SI PEDAGOGŲ BENDRADARBIAVIMAS UGDANT VAIKUS, TURINČIUS ELGESIO IR EMOCIJŲ SUTRIKIMŲ

Solveiga Grinaitė,
Edita Dulkinienė *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonė pr.22, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt
E. paštas: edita.dulkiniene@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 64511855
Tyrimų kryptis (-ys): S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti šeimos ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų bendradarbiavimą ugdant vaikus, turinčius elgesio ir emocijų sutrikimų.

Reikšminiai žodžiai: elgesys, elgesio problemos, emocijos, priešmokyklinis ugdymas, sutrikimas

Tyrimo metodai. mokslinės literatūros analizė siekiant atskleisti šeimos ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų bendradarbiavimą ugdant vaikus, turinčius elgesio ir emocijų sutrikimų

Rezultatai ir / arba išvados. Elgesio ir emocijų sutrikimai yra heterogeniška grupė sutrikimų, pasireiškiančių ryškiu skirtumu nuo įprastų amžiaus, etinių bei kultūros normų. Elgesio ir emocijų sutrikimų rizikos veiksniai skirstomi į 5 pagrindinius kontekstus: biologinį, individualų, šeimos, socialinį bei kultūrinį. Neretai tėvai įvardija, jog pagrindinės priežastys išsivystyti šiems sutrikimams yra paveldimumas, genų įtaka, objektyvūs tėvai įvardija galimus prastus tėvystės įgūdžius, vaikų ir tėvų santykius, šeimos konfliktus. Pagrindiniai sunkumai tėvams auginant vaiką, turintį elgesio ir emocijų sutrikimų, yra atsiribojimas nuo socialinių veiksmų, tėvų laisvalaikio pasikeitimai, santykių tarp tėvų pasikeitimai, vaiko „nurašymas“ visuomenėje. Pedagogams sunkiausia yra tai, jog vaikai išveda iš pusiausvyros savo elgesiu, blaško aplinkinius, daro neigiamą įtaką kitiems, neleidžia susikaupti. Pagalba dirbant su vaiku, turinčiu elgesio ir emocijų sutrikimų, gali būti kaip tėvų valdymo mokymai, individuali terapija, šeimos terapija, socialinės arba mokyklos programos, profesionali parama, STEP programa ir kt. Pedagogams dirbant su vaiku, turinčiu elgesio ir emocijų sutrikimų, svarbu : bendradarbiauti su tėvais, naudinga sukurti rutiną, mokinti vaikus atpažinti emocijas, teikti vaikui aiškius nurodymus, naudoti vaizdinius elementus, stengtis sukurti gerą aplinką. Itin svarbu yra tėvų ir pedagogų bendravimas, kadangi tai yra vaiko socializacijos pagrindas. Pagrindinės bendradarbiavimo formos yra : individualus, kolektyvinis ir grupinis bendravimas.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Elgesio ir emocijų sutrikimai yra skaidomi į keletą rūšių, kas reiškia, kad kiekvienai rūšiai yra taikomi skirtingi darbo metodai bei priemonės. Tad, jei pedagogui tenka dirbti su grupe vaikų, kurioje gali būti kelių rūšių sutrikimus turintys vaikai, nebus galima pritaikyti vienodų metodų bei skirti visiems individualaus dėmesio. Esant tokiems vaikų elgesio ir emocijų sutrikimų mastams, svarbu išanalizuoti šių sutrikimų ypatumus, juos keliančius rizikos veiksnius, iššūkius pedagogams bei sunkumus tėvams auginant šiuos vaikus.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ MATEMATINIŲ GEBĖJIMŲ UGDYMAS(-IS) PASITELKIANT PASAKAS

Vilma Iščišinienė,
Edita Dulkinienė *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonė pr.22, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt
E. paštas: edita.dulkiniene@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 64511855
Tyrimų kryptis (-ys): S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Apžvelgti pasakų svarbą ikimokyklinio amžiaus vaikų matematinių gebėjimų ugdymo(-si) procese.

Reikšminiai žodžiai: elementarioji matematika, ikimokyklinio ugdymo įstaiga, matematinis mąstymas, pažintinė raida, žaidimas

Tyrimo metodai. mokslinės literatūros ir dokumentų analizė, siekiant atskleisti pasakų naudą ugdant ikimokyklinio amžiaus vaikų matematinius gebėjimus.

Rezultatai ir / arba išvados. Pasakų edukacinė, pažintinė ir estetinė vertė yra didžiulė, nes, plečiant vaiko žinias apie jį supantį pasaulį, daroma įtaka jo asmenybei, ugdomas gebėjimas subtiliai jausti kalbos formą ir ritmą. Optimizmas, įvairūs vaizdiniai, linksmybės, didaktika – tai pasakų savybės, kurias galima panaudoti sprendžiant įvairias pedagogines problemas. Tinkamai parinktos pasakos pagalba vaikams galima pateikti daug skirtingo elgesio modelio variantų, įvairioms gyvenimo situacijoms. Ikimokyklinio ugdymo mokytojo pagrindinis tikslas - metaforiškai pasakos pagalba padėti vaikams įgyti elementariosios matematikos žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą, sprendžiant kasdienio gyvenimo problemas, tobulinti vaikų bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijas vartojant matematines sąvokas, naudojant matematinius simbolius bei idėjas. Pedagogas elementariosios matematikos turinį (kaip ir kitus ikimokyklinio amžiaus vaikui reikšmingų veiksenų turinius) turi integruoti į bendrą ugdymo turinį. Ikimokyklinio amžiaus vaikų matematinių sąvokų formavimo ir įsisavinimo gebėjimas yra svarbiausia jų bendrojo pasirengimo mokyklai dalis. Susipažindami su elementariosios matematikos vaizdiniais pasakų pagalba ikimokyklinio amžiaus vaikai ne tik mokomi sudėti ar atimti, tačiau tuo pačiu jie ugdosi ir savo loginį, analitinį, kritinį mąstymą, lavina atmintį ir dėmesingumą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Vaikai turi įgimtų gabumų matematikai, todėl nuosekliai juos lavinant galima pasiekti gerų rezultatų jau ir ankstyvajame ikimokykliniame amžiuje. Matematika yra didžiulis intelektualinio vaiko vystymosi ir jo pažintinių bei kūrybinių gebėjimų formavimo veiksnys, skatinantis atminties, kalbos, vaizduotės, emocijų vystymąsi, formuojantis atkaklumą, kantrybę, kūrybiškumą. Mokytojas elementariosios matematikos turinį turi integruoti į bendrą ugdymo turinį, tam, kad ikimokyklinukas galėtų nuosekliai, tolygiai ir sistemingai įsisavinti matematines sąvokas.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PATIRIAMO STRESO APRAIŠKOS IR JŲ ĮVEIKIMO BŪDAI

Agnė Pileckaitė,
Edita Ivinkina *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Kauno kolegija
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt
E. paštas: agne.pi9351@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 60094340
Tyrimų kryptis (-ys): S 006 Psichologija ir S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų streso apraiškas ir streso įveikimo būdus.

Reikšminiai žodžiai: ikimokyklinis amžius, stresas, vaikai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė ir apklausa (raštu), siekiant nustatyti pedagogų nuomonę apie ikimokyklinio ugdymo įstaigose pasireiškiantį stresą bei jo įveikimo būdus.

Rezultatai ir / arba išvados. Pedagogų nuomonės apie ikimokyklinio ugdymo įstaigose pasireiškiantį vaikų stresą ir jo įveikimo būdus tyrimas atskleidė, kad dauguma apklaustųjų pedagogų patys atlieka įvairius streso įveikimo būdus ir net 87,60% respondentų teigia jų apmokantys darželio grupėje vaikus, tačiau tik 38,10% pedagogų mano, kad streso valdymo būdus ikimokyklinio ugdymo įstaigoje dera praktikuoti kiekvieną dieną, o 14,40% respondentų atrodo, kad streso valdymo metodų ikimokykliniame amžiuje praktikuoti nėra būtina. Dažniausiomis vaikų streso priežastimis buvo įvardinta: nesavarankiškumas, atsiskyrimas nuo tėvų, ir buvimas naujoje aplinkoje, o stresas labiausiai pasireiškia verkimu, šaukimu bei smurtavimu prieš kitus vaikus. Dažniausiai pedagogai vaikams įveikti stresą padeda kalbėdamiesi, taikydami kvėpavimo pratimus ar dailės terapiją ir mano, kad pastarieji metodai gali būti ugdytinių atliekami savarankiškai.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Remiantis tyrimo duomenimis, parengtas ir įgyvendinamas edukologinis projektas, kurio tikslas apmokyti vaikus taikyti savarankiškus streso įveikimo būdus.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ EMOCINIO INTELEKTO UGDYMAS/IS IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE

Renata Rastauskienė,
Edita Dulkinienė *(vadovė)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonė pr.22, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt
E. paštas: edita.dulkiniene@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 64511855
Tyrimų kryptis (-ys): S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų emocinio intelekto ugdymą (si) ikimokyklinio ugdymo įstaigoje.

Reikšminiai žodžiai: intelektas, ikimokyklinis vaiko amžius raida**,** socialinis ir emocinis intelektas, ugdymas

Tyrimo metodai. mokslinės literatūros analizė, siekiant atskleisti ankstyvojo ir ikimokyklinio amžiaus vaikų emocinio intelekto ugdymo/si svarbą.

Rezultatai ir / arba išvados. Emocinis ir socialinis žmogaus intelektas yra vienas svarbiausių vystymosi aspektų, kuris turi įtakos jo emocinei, socialinei ir psichologinei gerovei. Aukštas emocinis asmens intelektas padeda ir turi įtakos kiekvienoje kasdieninėje gyvenimo srityje. Jo dėka žmogus labiau pasitiki savimi, išsiugdo atsparumą stresui, sugeba racionaliai reaguoti į netikėtas situacijas, supranta ir priima kitų žmonių jausmus, išmoksta bendradarbiauti ir bendrauti su skirtingais asmenimis. Socialinė ir emocinė vaiko raida prasideda nuo pat jo gimimo, o ankstyvasis ir ikimokyklinis vaiko amžiaus etapas yra pats svarbiausias šioms savybėms ugdyti. Emocinis vaiko vystymasis apima vaiko patirtį, mokėjimą atpažinti ir išreikšti savo bei kitų emocijas, teigiamus ir neigiamus santykius su aplinkiniais. Nuo pat mažens vaikas savo jausmus išreiškia šypsodamasis, juokdamasis, verkdamas, todėl labai svarbu juos mokyti, kaip šias emocijas valdyti bei racionaliai pateikti aplinkiniams. Ankstyvojo ir ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymo įstaigos stengiasi daugiau dėmesio skirti ne tik bendriniam vaiko intelektui, bet ir emociniam. Autoriai teigia, kad Lietuvos darželiuose per įvairias menines veiklas, žaidimus, eksperimentus ir kitus užsiėmimus, vaikai mokomi atpažinti ir reikšti savo jausmus, užjausti ir suprasti kitą, išreikšti savo nuomonę, dirbti komandoje įvairiose socialinėse situacijose

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Vaikų emocinio intelekto raida labiausiai vystosi ir formuojasi ankstyvajame ir ikimokykliniame amžiuje, todėl labai svarbu jį pradėti ugdyti jau nuo pat vaiko gimimo. Šiuo laikotarpiu teigiamas emocinis ugdymas gali padėti stiprius ir teigiamus pamatus tolimesniam žmogaus gyvenimui bei jo savimonei. Aukštas emocinis intelektas nėra įgimtas, o susiformuoja stebint aplinką, matant teigiamus ir pozityvius aplinkinių pavyzdžius, todėl labai svarbu kvalifikuoti pedagogai darželiuose bei atsakingi tėvai. Vaikai, kurie sulaukia kokybiško emocinio ugdymo ankstyvame amžiuje, labiau pasitiki savimi, suvokia savo ir kitų emocijas bei moka prie jų prisitaikyti, yra empatiški, padeda kitiems, atpažįsta rizikingas situacijas ir bando jų išvengti, suvokia savo poreikius, teises ir atsakomybes.

SVEIKOS GYVENSENOS UGDYMO GALIMYBĖS IKIMOKYKLINIAME AMŽIUJE

Aistė Ryžovienė,
Algimantas Bagdonas *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonės 22-421, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: aiste.me8815@go.kauko.lt
Telefono nr.: 8 (37) 20 86 04
Tyrimų kryptis: S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti sveikos gyvensenos ugdymo galimybes ikimokykliniame amžiuje.

Reikšminiai žodžiai: ikimokyklinis amžius, pedagoginis bendradarbiavimas, sveika gyvensena, ugdymo įstaiga

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė.

Rezultatai ir išvados. Sveika gyvensena apibūdinama kaip asmens gyvensenos forma, kuri padeda tausoti, saugoti, išsaugoti bei stiprinti sveikatą. Sveikatą stiprinantys veiksniai apima gyvenseną ir elgseną, genetinius ir biologinius veiksnius, aplinkos įtaką ir sveikatos priežiūros galimybes. Šeima ir ugdymo įstaiga privalo sudaryti vaikui palankias sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo aplinkas, rekomenduoti amžių atitinkančias priemones, laikytis ugdymo šeimoje ir darželyje vientisumo principų. Sveikos gyvensenos įgūdžių reikšmė 3 – 5 metų amžiuje yra labai didelė, nes šiame amžiuje formuojasi vaiko gyvensenos įpročiai. Ikimokyklinio amžiaus tarpsnis yra pats imliausias periodas, šiame amžiuje susiformavę įpročiai išlieką visą žmogaus gyvenimą. Šiuo laikotarpiu sparčiai kinta vaiko raida, sparčiai vystosi smegenys. Pastovus ir pakankamas fizinis aktyvumas sudaro sąlygas vaiko kūnui augti ir vystytis, aktyvi veikla sumažina sergamumo veiksnius, nutukimo riziką, gerina miego kokybę, savijautą.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. 2015 m. Lietuvos Respublikos vyriausybės patvirtintoje Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016 – 2023 metų plėtros programoje nurodoma, jog didelė dalis Lietuvos gyventojų nesilaiko sveikos mitybos rekomendacijų. Pusė šalies gyventojų (54,7 proc.) turi antsvorio arba yra nutukę. Problema ne tik prasta visuomenės mityba, bet ir fizinio aktyvumo stoka. „Vidutiniškai tik kas antrą berniuką ir tik kas penktą mergaitę galima laikyti pakankamai fiziškai aktyviais. Jaunimo fizinis aktyvumas prilygsta pagyvenusiųjų (virš 65 m.) fiziniam aktyvumui". 2017 metais vienoje Kauno miesto ikimokyklinėje ugdymo įstaigoje atliktas tyrimas, kuriame apklausti ikimokyklinio amžiaus vaikų tėvai. Tyrimo metu paaiškėjo, kad tomis dienomis, vaikai kiekvieną dieną valgo pusryčius, 50,8 proc. arbatą gerią be cukraus, didelė dalis vaikų dažnai vartoja saldumynus, rūkytus gaminius ir retai valgo grūdinės kilmės produktus, dažniau valgo pieno ir mėsos gaminius (Žalnieraitienė, Smolnikova, 2018). Visagurskienės ir Grigonienės (2016) teigimu, už vaiko gerovę atsakingi ne tik tėvai, bet ir pedagogai. Mitybos ir fizinio aktyvumo įpročius vaikai įgyja stebėdami savo šeimos narių elgseną bei gyvenimo būdą, tačiau ne mažiau svarbus vaidmuo, formuojant sveikos gyvensenos nuostatas, tenka ikimokyklinio ugdymo įstaigoms (Montvilienė, Žuravliova, Norkienė, Mažrimas, 2014). Vaikų sveikos gyvensenos ugdymui imtasi įvairių veiksmų. 2018 m. Sveikatos apsaugos ministras ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos apraše įvedė naujus pakeitimus. Ikimokyklinio amžiaus vaikus rekomenduojama maitinti vaisiais ir daržovėmis, miltinius produktus rinktis viso grūdo dalių produktais (miltai, duona, kruopos), įtraukti pieno produktų, ankštinių daržovių, riebi mėsa turi būti keičiama į liesą mėsą, paukštieną ar žuvį. Rekomenduojama, kad vaisiai ir daržovės būtų patiekiami kiekvieną dieną, vaisiai kiekvieno papildomo maitinimo metu (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas, 2018). 2020-2021 m. m. mokinių svorio statistika - 63,7 proc. vaikų, lankančių ugdymo įstaigą nustatytas normalus kūno svoris, 14,6 proc. turėjo mažą svorį, 21,7 proc. turėjo per didelio svorio ir 6,9 proc. nutukimas. Mažiausiai tokių mokinių – Vilniaus r., daugiausia – Švenčionių r. savivaldybėse.

ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ PAŽINIMO KOMPETENCIJOS UGDYMAS(IS) PER ATRADIMUS, BANDYMUS, EKSPERIMENTUS

Lina Valevičė,
Algimantas Bagdonas *(vadovas)*
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Pramonės 22-421, Kaunas
E. puslapis: https://www.kaunokolegija.lt/muf/
E. paštas: lina.va9439@go.kauko.lt
Telefono nr.: 8 (37) 20 86 04
Tyrimų kryptis: S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti ankstyvojo amžiaus vaikų pažinimo kompetencijos ugdymą(si) per atradimus, bandymus, eksperimentus.

Reikšminiai žodžiai: ankstyvasis amžius, bandymai, eksperimentai, pažinimo kompetencija, ugdymas atradimais

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė.

Rezultatai ir išvados. Pažinimo kompetencija išskiriama kaip viena svarbiausių sričių, vaiko ugdymui(si), kurią sudaro: smalsumas, domėjimasis, informacijos rinkimas ir apdorojimas, aktyvus aplinkos tyrinėjimas, padarinių prognozavimas, žinių, supratimo ir patirties kritiškas interpretavimas bei kūrybiškas panaudojimas. Išugdyta pažinimo kompetencija skatina žmogų domėtis ir suvokti įvairius reiškinius, dėsnius, leidžia įprasminti ir panaudoti kaupiamas žinias, ugdo kritinį mąstymą bei mokėjimą mokytis, kurie yra reikšmingi tolimesniame vaiko gyvenime. Patirtinis ugdymas(is) per atradimus, bandymus ir eksperimentus suteikia vaikui galimybes aktyviai veikti ir kurti sąveikoje su kitais, sėkmingai integruotis į bendruomenės gyvenimą, išbandyti savo prigimtinius gebėjimus ir lengviau prisitaikyti prie aplinkos. Ankstyvojo amžiaus vaiko ugdymas(is) ypatingas tuo, jog yra orientuotas į vaiko poreikių tenkinimą, jutiminės (sensorinės) patirties plėtojimą, atitinkantis vaiko amžiaus galimybes bei skatinantis vaiko savarankiškumą ir saviraišką.

Originalumas ir praktinis reikšmingumas. Kaip teigia Boller (2012), „ankstyvojo amžiaus vaikai jau pradeda ugdyti savo elgesį, žino savo ketinimus, bando siekti sėkmingo rezultato. O jų elgesys priklauso nuo to, kaip elgiasi ir moko jį tėvai gyvenimui“. Pažinimo kompetencija glaudžiai susijusi su patirtiniu ugdymusi lauko ir vidaus aplinkoje. Pasak Baltakienės ir Povilaikienės (2016), pažinimo kompetencija skatina vaikų smalsumą, informacijos rinkimą, jos apdorojimą, domėjimąsi supančia aplinka. Vaikai yra aktyvūs aplinkos tyrinėtojai, žinių ir patirties interpretuotojai. Dėl to patirtinio ugdymo nauda labiausiai atsiskleidžia gamtos stebėjimo srityje. Vaikai stebėdami gamtą patiria įvairius pojūčius: kaip kvepia augalai, kaip atrodo gyvūnai, lauko ir vidaus aplinkoje esantys objektai, tai puiki galimybė vaikams susipažinti su jausmais, emocijomis, kuri padeda jas išgyventi. Tyrinėjimo srityje vaikai įgyja kruopštumo, matematinių įgūdžių. Lauko aplinkoje tai puiki galimybė lavinti vaikus rūšiuoti, skaičiuoti, matuoti įvairius daiktus, susipažinti su spalvomis, atrasti daikto formas ir savybes. Tiriamoji veikla ugdymo įstaigose yra neatsiejama ugdymo proceso dalis. Lamanausko (2009) teigimu, tokia veikla yra vienas iš efektyviausių būdų padidinti vaikų pažintinį aktyvumą, didinti intelektualinį vaiko potencialą bei plėtoti kūrybines galias. Taip pat labai svarbu, kad tokios veiklos procese vystosi socialiniai, komunikaciniai, pažintiniai, meniniai, fiziniai vaikų gebėjimai ir įgūdžiai. A. Baltakienė ir E. Povilaikienė (2016) teigia, kad patirtinio ugdymo metu atsiradus vaikų sunkumams, iššūkiams įgyvendinant išsikeltus tikslus, tai tokiu atveju lavėja vaikų mąstymas, ugdosi gebėjimas valdyti emocijas, priimti sprendimus, o taip pat yra kaupiama problemų sprendimo patirtis. Pasak Jakimavičienės (2014), nors maži vaikai iš prigimties smalsūs ir atviri pasauliui (natūraliai stebi, čiupinėja, uosto, ragauja, klauso – tyrinėja aplinką), tačiau tik nuolat ir individualiai (pagal kiekvieno patirtį, pomėgius, norus, ypatumus) tėvų ir pedagogų vedami mažieji susidaro tikslius juos supančios aplinkos vaizdinius ir patiria atradimo džiaugsmą. Anot Szarkowicz (2006), „vaikui augant jo pažinimo įgūdžiai tampa vis sudėtingesni, todėl ugdytojai turi rengti ugdytiniams jų supratimo lygį atitinkančias užduotis“.

GABIŲ IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ ATPAŽINIMO GALIMYBĖS: PEDAGOGŲ NUOMONĖ

Evelina Žukauskaitė,
dr. Reda Jacynė[1] *(vadovė)*
Klaipėdos universitetas, Socialinių ir humanitarinių mokslų fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: H. Manto g. 84, Klaipėda
E. puslapis: www.ku.lt
E. paštas: zukausk.evelina@gmail.com
Telefono nr.: +370 67791901
Tyrimų kryptis (-ys): S 007 Edukologija

Tyrimo tikslas. Atskleisti pedagogų požiūrį į gabių ikimokyklinio amžiaus vaikų atpažinimo galimybes.

Reikšminiai žodžiai: gabumų atpažinimas, gabūs vaikai, galimybės, ikimokyklinis amžius

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, dokumentų analizė, struktūruotas interviu, *content* turinio analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Gabūs ikimokyklinio amžiaus vaikai iš savo bendraamžių išsiskiria sparčia kognityvine raida, geresniais kalbiniais įgūdžiais, dideliu kūrybiškumu, lyderyste. Gabūs ikimokyklinio amžiaus vaikai taip pat yra brandesni už savo bendraamžius, todėl dažnai renkasi vyresnių vaikų draugiją, dažniau renkasi intelektualius žaidimus, o ne fizinius, kurie gabiems vaikams gali būti pernelyg triukšmingi ir neįdomūs. Šie vaikai mokosi daug greičiau už savo bendraamžius, greičiau atlieka užduotis, todėl dažnai užsiėmimų metu nuobodžiauja. Gabūs vaikai pagal požymius skirstomi į tipus, kurie padeda geriau gabius vaikus atpažinti, tačiau gabių ikimokyklinio amžiaus vaikų atpažinimas būna apsunkintas, nes nėra vienų ikimokyklinio amžiaus gabių vaikų atpažinimo standartų, tai kelia riziką, kad gabių vaikų gabumai nebus atpažinti ir vaikai negaus tinkamos pagalbos plėtojant savo gabumus. Siekiant išsiaiškinti pedagogų, dirbančių su ikimokyklinio amžiaus gabiais vaikais, požiūrį į gabių vaikų atpažinimo galimybes buvo atliktas tyrimas, kurio metu gauti rezultatai atskleidė, kad pedagogai, dirbantys su ikimokyklinio amžiaus gabiais vaikais juos atpažįsta iš bendraamžių išsiskiriančiais, labiau išsivysčiusiais pažintiniais vaikų gebėjimais. Tai pat išsiaiškinta, kad tyrime dalyvavę pedagogai gabių ikimokyklinio amžiaus vaikų gebėjimus ugdo pritaikydami jiems ugdymo turinį, diferencijuodami ir individualizuodami užduotis, kad šios patenkintų gabių vaikų ugdymosi poreikius. Atlikto tyrimo metu taip pat išsiaiškinta, kad, pedagogų nuomone, ugdydami gabius vaikus jie susiduria su sunkumais, kylančiais dėl nepakankamų žinių apie gabių vaikų atpažinimą ir ugdymą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atliktas tyrimas atskleidė, kad nepakankamai dėmesio skiriama gabių ikimokyklinio amžiaus vaikų atpažinimui, tačiau siekiant geriau atskleisti gabių ikimokyklinio amžiaus vaikų atpažinimo ir ugdymo galimybes reikėtų platesnių, išsamesnių kiekybinių tyrimų ir platesnio tematikos nagrinėjimo.

[1] Dr. Reda Jacynė, reda.jacyne@ku.lt, Klaipėdos universitetas, Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto Pedagogikos katedros docentė, edukologija (vadovė).

IDĖJŲ FORUMAS

Tarptautinė mokslinė studentų konferencija

VIRTUALIOS PARODOS

Virtual exibitions

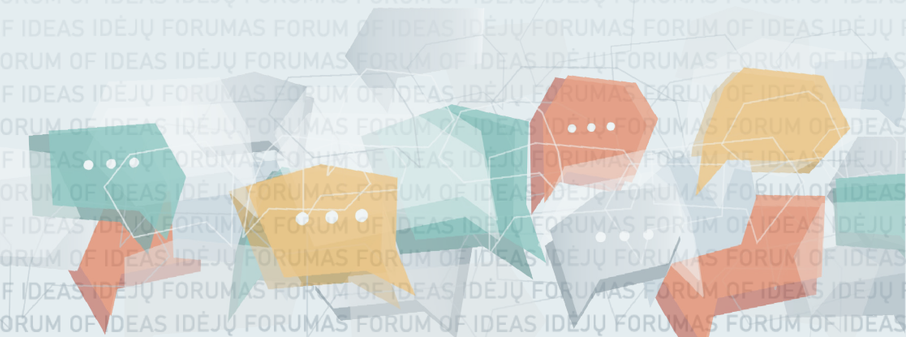

TARPTAUTINĘ MOKSLINĘ KONFERENCIJĄ „IDĖJŲ FORUMAS 2022“ LYDINTI VIRTUALI GRUPINĖ STUDENTŲ PARODA „PAŠNEKESYS“

Parodoje dalyvauja: Augustina Budžiulytė, Jurgita Galdikaitė, Kateryna Beizym, Marija Šimaitytė, Monika Imbrasaitė, Radvilė Sarapinaitė, Raminta Leonavičiūtė, Rokas Sakalauskas, Simona Tuomenaitė, Ugnė Paškevičiūtė, Lachezar Dochev
Parodos kuratorės: Ainė Jancytė **Parodos dizaino autorius: Juozas Dundulis**

Tradicinę, šiais metais XIX–ąjį kartą vykstančią, nuotolinę tarptautinę mokslinę studentų konferenciją „Idėjų forumas 2022“, organizuojamą Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto, lydinčioje grupinėje studentų parodoje „Pašnekesys“, kurioje dalyvauja jaunieji menininkai iš Ukrainos, Bulgarijos ir Lietuvos, atsiskleidžia meno kalbos universalumas.

Virtualioje ekspozicijoje pristatomi skirtingose dizaino bei dailės krypčių specialybėse ir kursuose žinias gilinančių ir praktinius gebėjimus tobulinančių studentų kurti darbai, kuriuose jie demonstruoja ne tik puikų grafinio dizaino, stiklo meno, keramikos, tekstilės, odos meno, piešimo, grafikos technikų įvaldymą, bet ir savo išskirtinumą pasirenkant kūrybos motyvus, iš jų sukuriant originalias kompozicijas ir perteikiant interpretatyvius naratyvus.

Universalia meno kalba jaunieji kūrėjai su parodos žiūrovais užmezga pokalbius apie juos supančią aplinką, atkreipdami dėmesį į mažiausias detales. Suteikę joms simbolines reikšmes, paskatina ieškoti ir atrasti jomis pasakojamas istorijas. Įkvėpti motyvais kūrybai turtingos realybės studentai kuria autentiškus jų pasaulius reflektuojančias kompozicijas, darbuose dalijasi refleksijomis, atspindinčiomis vidines jų patirtis, o taip pat perteikia asmeninį požiūrį apie nūdienos įtampas, ragindami nepaminti fundamentalių vertybių ir žmogiškumo.

Skirtingi kūrybos motyvai, atidumas detalėms, įdomūs kompoziciniai sprendimai, įvairių technikų įvaldymas neleidžia suabejoti jaunųjų menininkų talentais ir jų pasirinktu keliu, vedančiu į kūrybos aukštumas.

Group exhibition Conversation leading the traditional international remote scientific students‘ conference Forum of Ideas 2022, which is taking place for the 19th time this year and is organized by the Faculty of Arts and Education of Kaunas University of Applied Sciences, reveals versatility of language of art.

Young artists from Ukraine, Bulgaria and Lithuania in the language of art start conversations with the audience about the environment around them, paying attention to the smallest details. Giving them symbolic meanings students encourage to search and discover the stories they tell. Students fragment and transform motifs of reality into authentic compositions that reflect their inner worlds, experiences, also they convey a personal view of today’s tensions, urging not to give up on fundamental values and humanity in their artworks.

Different motifs for creation, attention to details, interesting compositions, mastery of various techniques do not let to doubt that the path which young artists have chosen leads to the heights of art.

Participants of the exibition: Augustina Budžiulytė, Jurgita Galdikaitė, Kateryna Beizym, Marija Šimaitytė, Monika Imbrasaitė, Radvilė Sarapinaitė, Raminta Leonavičiūtė, Rokas Sakalauskas, Simona Tuomenaitė, Ugnė Paškevičiūtė, Lachezar Dochev

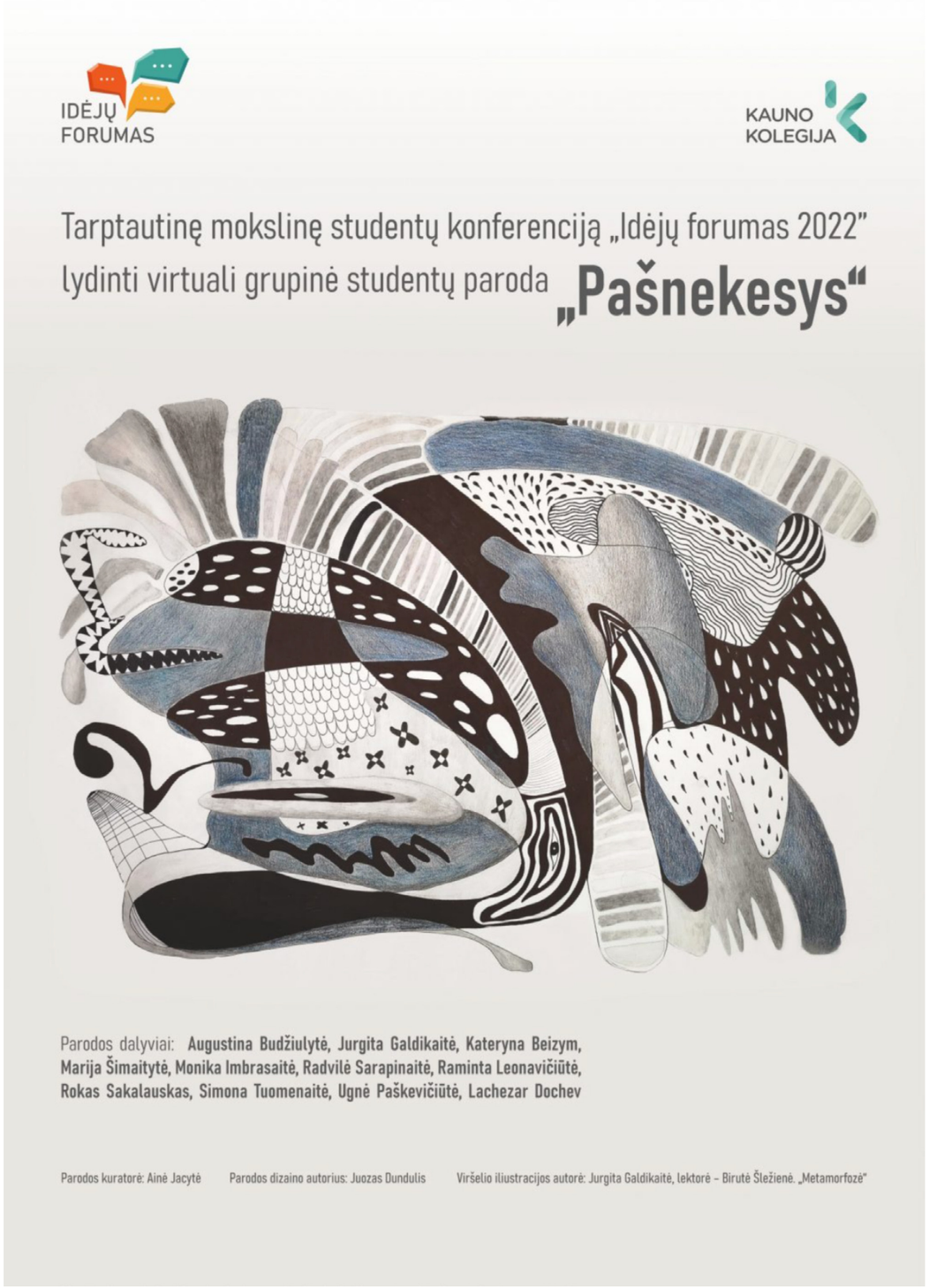

Parodos nuoroda:https://ideasforum.kaunokolegija.lt/Pasnekesys/

Konferencijos mokslinis komitetas:

Doc. dr. Inga Valentinienė, Kauno kolegija (mokslinio komiteto pirmininkė)
Doc. dr. Sigita Saulėnienė, Kauno kolegija
Doc. dr. Rima Jasnauskaitė, Kauno kolegija
Doc. dr. Kristina Budrytė-Genevičė, Kauno kolegija
Doc. dr. Algimantas Bagdonas, Kauno kolegija
Doc. dr. Aušra Rimkutė-Ganusauskienė, Kauno kolegija
Doc. dr. Mārīte Opincāne, Rezeknės technologijų akademija (Latvija)
Prof. dr. Tija Zirina, Rygos pedagogų rengimo ir švietimo vadybos akademija (Latvija)
Dr. Theodor Liho, Nacionalinė dailės akademija (Bulgarija).

Leidinį sudarė: lekt. Juozas Dundulis

Kauno kolegija
Menų ir ugdymo fakultetas

2022 m.